

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Departament

Grau

Tipus de TFG

Data

Full resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Català:

Castellà:

Anglès:

Autor/a:

Tutor/a:

Curs:

Grau:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès:

SUMARI

1.	Introducció.....	3
1.1.	Presentació del projecte	3
1.2.	Motius i justificació	3
1.3.	Objectius	5
1.4.	Pertinença professional i destinataris	5
1.5.	Criteris metodològics	6
2.	Marc Teòric.....	7
2.1.	Definint la transsexualitat	7
2.2.	Evolució de la transsexualitat a Espanya	8
2.2.1.	Situació jurídica.....	8
2.2.2.	Moviments socials	11
2.2.3.	Discriminació i Transfòbia	13
2.3.	Anàlisi de produccions semblants i de referència	15
2.3.1.	Anàlisi de les produccions	16
2.3.2.	Valoració de les produccions documentals actuals	21
3.	Presentació formal del projecte.....	23
3.1.	Pre-Producció.....	23
3.1.1.	Documentació	23
3.1.2.	Personatges	24
3.1.3.	Localitzacions	27
3.1.4.	Equip tècnic	29
3.1.5.	Equip humà	30
3.1.6.	Pressupost	31
3.1.7.	Calendari de treball	33
3.1.8.	Pla de rodatge	34
3.2.	Producció	36
3.2.1.	Guió tècnic.....	36
3.3.	Post-producció	56
3.4.	Emissió i comercialització.....	56
3.4.1.	Productores	56
3.4.2.	Fonts de finançament	58

3.4.2.1.	Subvencions	58
3.4.2.2.	Crowdfunding	58
3.4.2.3.	Patrocinadors	60
3.5.	Teaser	60
4.	Conclusions	62
5.	Bibliografia	63
6.	Annexos	66
6.1.	Cessions de drets d'imatge	66
6.2.	Pressupost lloguer del material	71
6.3.	Pressupost viatge Montecarlo	72
6.4.	Transcripció d'entrevistes	74

1. Introducció

1.1. Presentació del projecte

"El gran premi de Carol" és un projecte documental de 60 minuts que tracta la transsexualitat com mai abans s'havia mostrat.

En Carles Barangé portava tota la vida sentint-se diferent i no entenia el per què. Ho tenia tot per ser feliç, tan personal com professionalment. Director d'una important empresa tèxtil del país, casat amb una dona encantadora i pare de dos fills. Pertanyent a l'alta burgesia catalana, vivia a cavall entre Barcelona i la Cerdanya i sempre que podia es relacionava amb les figures més importants de l'esfera catalana al Reial Club de Golf. Fins que als seixanta-set anys s'adona que és una dona atrapada en un cos d'home i pren la decisió més important de la seva vida: deixar enrere la família, els amics i la seva posició social acomodada.

Les trobades setmanals a EnFemme, un peculiar local clandestí, la convenceran per emprendre el viatge a Tailàndia i complir el seu somni: recuperar la seva joventut i reafirmar-se com a Carol Barangé. Com a aficionada dels cotxes, ja ha participat a diverses carreres però ara s'ha proposat ser la primera dona transsexual en córrer el Ral·li Històric de Montecarlo.

Durant tot aquest viatge d'exploració i divertiment, l'acompanyarem i estarem al seu costat per mostrar com s'enfronta a aquest canvi de vida i com a poc a poc acaba sent la dona que sempre ha volgut ser.

1.2. Motius i justificació

El segon semestre del curs 2014-2015, vaig cursar l'assignatura de Teoria i Pràctica de Documental a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) i vaig tenir el plaer de ser tutoritzada pel gran professional que és l'Albert Solé. Juntament amb uns companys, vam dur a terme un breu documental d'uns 30 minuts sobre la Tina, una dona transsexual que va fer el canvi mentre militava a les Comissions Obreres.

Arran d'anar quedant amb ella, ens va agafar confiança i ens vam endinsar en un món amb el qual mai havíem tingut cap contacte, completament diferent a allò que coneixíem. En unes de les sortides, la Tina ens va presentar a una amiga seva: la Carol,

que ens va causar a tots una molt bona primera impressió. En una de les reunions de control amb l'Albert, que fèiem regularment per saber si anàvem en la bona direcció, li vam ensenyar unes imatges on apareixia la Carol donant unes declaracions i explicant per sobre la seva història. Li va agradar tant que fins i tot ens va proposar (bromejant) que canviéssim el personatge principal del nostre projecte, però no ho vam fer perquè tots sabíem que el personatge era prou potent per a tenir el seu propi documental d'una hora de duració.

L'Albert creia tant en el nostre projecte que ens va animar a presentar-lo al primer Pitching Audiovisual Interuniversitari de Catalunya. Vam ser un dels tres grups seleccionats que va anar en representació de la UAB. Durant l'estiu ens vam reunir diversos cops perquè ens ajudés amb els papers que havíem de presentar, per practicar l'exposició abans del *pitching* i ens va orientar entorn del to que havia d'adquirir el documental. La història de superació de la Tina l'havíem tractat de manera observacional, ja que la temàtica de l'assignatura exigia que mostréssim un grup marginal de la societat, i aquesta no era la situació de la Carol. Tot i que era obvi que ho havia passat malament, la seva situació benestant li facilitava molt el camí. A més com és una dona molt optimista i que afronta la vida amb alegria vam decidir que aquesta seria la nostra línia.

El *pitching* ens va obrir moltes portes i vam tenir l'oportunitat parlar amb productores importants com *Batabat*, *Ikiru Films*, *Lavinia* o *Mediaset*, fins i tot *Diagonal Films* ens va proposar fer una pel·lícula. Lamentablement, aquelles que ens interessaven tenen l'slot ple amb dos o tres projectes pactats que encara no han començat i la nostra idea era anar-nos a Mònaco a finals de gener de 2016 per gravar el Ral·li. Al final no va poder ser perquè la Carol es va tirar enrere a l'últim moment, ja que, segons ella, no estava preparada. Tot i així es va mostrar molt col·laborativa amb qualsevol cosa que necessitéssim i disposada a ajudar. Així que hem endarrerit el documental un any, d'aquesta manera tenim més temps per preparar-ho tot al mínim detall i que no ens aparegui cap contratemps inesperat.

En tractar-se del primer gran projecte documental que desenvolupem, no sabem que ens trobarem i és per això que en fer el Treball de Fi de Grau sobre "El gran premi de Carol" m'ajudarà a mi i al meu equip a establir un document amb tot el que necessitem i que, a l'hora, ens servirà de guia.

1.3. Objectius

L'objectiu d'aquest treball de fi de grau és elaborar un documental que canviï la manera de pensar de la màxima quantitat de persones possible sobre un tema que ens concerneix a tots. Mostrar que hi ha gent que és capaç de rebel·lar-se i pot experimentar el canvi de sexe a qualsevol edat, i animar a altra gent, que pel contrari, continua vivint una mentida per por a les repressions social.

"El gran premi de Carol" és un documental que pretén mostrar la transsexualitat des d'un vessant més dinàmic i còmic i no tractar-ho com un tema trist i marginal. Existeixen nombrosos documentals sobre aquesta temàtica però la majoria d'ells es centren en l'operació del canvi de sexe i en la situació de discriminació a la qual es veuen sotmesos els personatges. És a dir, la intenció no és que els espectadors sentin llàstima per la situació de la Carol, sinó que la vegin des d'un punt de vist més humà i personal.

Per tant, podem parlar d'una sèrie d'objectius fonamentals en aquest documental:

1. Donar a conèixer la història personal de la Carol Barangé a través de tres grans blocs: la seva vida anterior (la relació amb la seva família, companys de treballs i amics), la seva nova vida (noves amistats i entorns) i la seva gran passió (els cotxes).
2. Mostrar de manera optimista la transsexualitat i donar a conèixer la realitat a través d'uns personatges de diferents classes socials (baixa-mitjana-alta).
3. Fer que la societat tingui un punt de vista més ampli i divers sobre el que és la identitat de gènere.
4. Donar a conèixer un grup social que encara no es troba acceptat i integrat plenament, així com endinsar-nos en els cercles i espais en els quals es mouen a la comarca de Barcelona.

1.4. Pertinença professional i destinataris

Aquest documental va dirigit principalment als residents de tot el territori català, ja que es tracta d'un documental de proximitat que té lloc a la comarca del barcelonès i perquè l'idioma principal de la nostra protagonista és el català. D'aquesta manera els espectadors es podran sentir més identificats amb els personatges i amb una realitat propera que segurament no coneixen o no han tingut cap contacte de

primera mà. Tot i que es dóna preferència a la llengua catalana perquè la localització té lloc a Catalunya, una gran part de les amigues de la Carol són hispanoparlants i en cap cas seran doblades després, a la postproducció, per uniformitzar el documental. Es respectarà la seva llengua pròpia, ja que entenem que els habitants catalans entenen ambdós idiomes.

D'entre les cadenes generalistes que podrien encabir a les seves graelles un producte d'aquestes característiques trobem principalment a TV3 i BTv. Espais com "Sense Ficció" de TV3, el "Grans Documentals" del canal 33, o fins i tot podria interessar a l'Esport3, ja que el món del motor està molt present al documental.

1.5. Criteris metodològics

En primer lloc, i per entendre millor als personatges del nostre documental, s'ha fet una recerca teòrica de la construcció de la transsexualitat a Espanya, que engloba el període des de la transició de la democràcia fins a l'actualitat. En el primer bloc s'ha analitzat la situació jurídica, on es veu es troben desprotegits en el sistema, ja que no hi ha cap llei estatal que els empari de la discriminació. En el segon bloc s'han tractat els moviments socials que defensen la lluita dels seus interessos i, al tercer bloc, s'ha aprofundit a la lluita per la discriminació i intolerància que pateix aquest grup. Per últim, s'ha portat a terme una anàlisi exhaustiu d'aquelles produccions de referència que tracten el tema de la transsexualitat i presenten unes característiques semblants a aquest projecte, per tal d'establir les seves fortaleces i debilitats i poder oferir un producte diferent al que s'ha fet.

Una vegada repassats els conceptes teòrics, s'ha procedit a elaborar el projecte professional. Per començar, s'ha entrevistat a aquelles persones de l'entorn de la protagonista, tant de l'actual com del anterior, per tal d'aprofundir més en la seva vida i conèixer-la millor. S'han realitzat un total de deu entrevistes que han servit per obtenir un retrat, el més fidel possible. A continuació, s'ha procedit a definir el projecte en tots els seus aspectes: sinopsis, format, guió, pressupostos, viabilitat, explotació, etc. Per a imaginar l'estil del documental es pot visualitzar el *teaser* que s'ha realitzat amb l'objectiu de mostrar un avenç del projecte.

2. Marc Teòric

2.1. Definint la transsexualitat

Actualment, els conceptes sobre la transsexualitat no es troben gaire definits, degut a que es tracta d'una minoria poc estudiada. De fet, la primera proposta del terme va ser realitzada per l'endocrí i psiquiatre Harry Benjamin, qui en el 1953 ho descriu com l'associació entre la normalitat biològica i la convicció de pertànyer a un altre sexe (Benjamin, 1966).

La transsexualitat es manifesta típicament, per una identificació intensa i persistent amb l'altre sexe, amb un sentiment d'inadequació amb el sexe assignat, i per un desig permanent de vestir, viure i ser tractat com a membre de l'altre sexe. Les persones transsexuals consideren que han nascut en un sexe equivocat (Gómez Gil et al., 2006). Pot ser masculina o femenina. Així, la transsexualitat masculina fa referència a una persona que neix amb el sexe biològic i els atributs d'una dona però que es sent un home. En el cas de la transsexualitat femenina es tracta d'una persona que neix amb el sexe i atributs masculins però que pel contrari es sent una dona.

A més és important diferenciar la transsexualitat de l'orientació sexual, ja que aquesta última fa referència al nivell d'atracció sexual, eròtica, emocional o amorosa cap a una persona pel seu sexe (American Psychological Association, 2012). De fet, existeix la possibilitat que una persona transsexual, a l'igual que les persones cissexuals¹, pugui ser heterosexual (atracció cap a persones del sexe oposat), homosexual (atracció cap a persones del mateix sexe) o bisexual (atracció cap a persona de tots dos sexes).

Existeixen diferents termes dintre de la categoria *trans* que no s'han de confondre amb la transsexualitat, com són el transgènere i transvestisme. El primer fa referència a les persones que s'identifiquen amb el gènere oposat i es sotmeten a una transició social i/o mèdica per assemblar-se al sexe contrari. Normalment no recorren a la cirurgia. Pel que fa el segon terme, són persones amb una tendència a vestir-se com el sexe contrari i no acostumen a sentir el desig o necessitat de canviar de gènere.

---

¹ El terme cissexual va ser introduït l'any 2007 per la Júlia Serrano en el seu llibre *Whipping Girl: A Transsexual Woman on Sexism and the Scapegoating of Femininity* per designar a les persones que tenen una identitat de gènere que concorda amb el seu sexe.

Fins fa poc, la transsexualitat era considerada com una malaltia o un trastorn i els principals manuals de diagnòstic psiquiàtric així ho denominaven. No va ser fins a l'any 2012 que el DSM-IV (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*), considerat la "bíblia" de la psiquiatria (Falco, 2012), va eliminar el concepte "Trastorn de la Identitat de Gènere" (Alfageme, 2012). Només conserva la "disfòria de gènere", és a dir, l'angoixa que pateix la persona que no està identificada amb el seu sexe masculí o femení. Tot i així, la classificació general de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) continua considerant-ho una dolència.

2.2. Evolució de la transsexualitat a Espanya

2.2.1. Situació jurídica

La situació legal de les persones transsexuals a Espanya està, igual que en l'àmbit internacional, íntimament lligada al del moviment LGTB i al corrent feminista. No obstant això, el context en el qual es desenvolupen els seus drets és lleugerament diferent. Des de l'Edat Mitjana i fins a la democratització de l'estat espanyol després de la caiguda del règim feixista, les sexualitats contraries a l'heterosexual han estat castigades i perseguides per l'estat (Belsué Guillorme, 2012).

Mitjançant l'anomenada *Ley de prevención y de medidas de Seguridad contra vagos y maleantes* (Espín, 2008) es perseguïen els comportaments homosexuals, entre els quals es trobava la transsexualitat. Cal destacar que en aquell moment no es feien distincions entre els conceptes d'homosexualitat, transvestisme i transsexualitat, ja que eren concebuts com a comportaments homosexuals extrems. Durant els quaranta anys de dictadura, aquesta repressió va seguir exercint-se sota diferents lleis com la *Ley de peligrosidad y rehabilitación social* i no va ser fins al 1978, amb l'arribada de la constitució, que es va començar a donar reconeixement a les llibertats del moviment LGTB.

El primer canvi que es va dur a terme va ser la derogació de l'anteriorment citada *Ley de peligrosidad y rehabilitación social* en 1979 que va ser substituïda per la *Ley de escándalo público*. Encara que aquest nou document despenalitzava l'homosexualitat com a tal, el canvi social estava lluny de produir-se i les forces policials van continuar assetjant al col·lectiu gai i transsexual, especialment a les treballadores sexuals (Platero, 2009).

En 1983, té lloc una modificació en el codi penal que influirà favorablement en el progrés de les persones transsexuals. Fins a aquest moment, les operacions de reassignació de gènere no estaven acceptades en l'àmbit mèdic perquè es considerava que eren una forma de castració (cf. Belsué Guillorme, 2012). El primer dels assoliments per part del col·lectiu va venir de la mà de la modificació del Reglament del Registre Civil en 1986², que garantia la protecció de la intimitat de les persones que haguessin efectuat un canvi de sexe. Requisit obligatori per obtenir el canvi registral. A aquest assoliment li va seguir en 1987, l'eliminació del codi penal de la *Ley de escándalo público* que havia comportat tanta repressió policial.

Tot i això, les persones transsexuals no podien casar-se amb una persona del sexe legal oposat però del mateix sexe biològic perquè la biologia predominava. Tampoc se'ls permet contreure matrimoni amb una persona de diferent sexe biològic però amb el mateix sexe legal, ja que el matrimoni homosexual encara no estava contemplat per la llei. Tal com destaca Belsué (2012: 216) "aquesta posició posa de manifest la contínua equiparació que s'ha realitzat entre la transsexualitat i l'homosexualitat i la consideració de la primera com un grau extrem de la segona". Aquesta conducta mostra la ignorància social i jurídic de la matèria transsexual en els anys 80. No és fins al 2005, amb l'aprovació de la llei del matrimoni homosexual³ que es resol la qüestió entorn del matrimoni i fins al 2007 que es corregeix la imposició del procés quirúrgic.

La *Ley 3/2007*, del 15 de març, *de la rectificación registral de la mención relativa al sexo de las personas* defensa la identitat de gènere de l'individu com a part de la seva identitat personal i es remarca la necessitat que el subjecte tingui dret a desenvolupar la seva personalitat de manera lliure i que aquesta pugui reflectir-se en la seva aparença i en el seu àmbit privat sense cap invasió.

Si bé aquesta nova llei no obliga a passar per una cirurgia de reassignació de gènere com a condició *sine qua non* per a obtenir el canvi registral, segueix tractant la transsexualitat com una patologia. La persona s'ha de sotmetre a un examen mèdic i psicològic que estableixi que pateix de disfòria de gènere o trastorn de la identitat sexual. Aquest diagnòstic ha d'anar acompanyat d'un tractament hormonal, com a mínim durant dos

---

² Reial Decret 1917/1986, del 29 d'Agost.

³ Ley 13/2005, del 1 de juliol, per la qual es modifica el Codi Civil en matèria de dret a contreure matrimoni.

anys, que ajusti les característiques físiques del subjecte a les del sexe amb el qual s'identifica (Asenjo, Portabales, Rodríguez, Lucio i Becerra, 2013). No obstant això, la llei accepta excepcions. Les persones que hagin estat operades a l'estranger i amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta, estaran exemptes de passar una avaluació psicològica.

El problema resideix que els canvis físics a causa de les hormones són visibles al cap de pocs mesos de començar el tractament oral, i la persona afectada està obligada a continuar identificant-se amb el seu nom biològic. Això pot comportar greus problemes emocionals i de discriminació perquè es senten d'un determinat gènere però la societat no els reconeix com a tal.

Paradoxalment, els majors avenços en l'àmbit legislatiu en relació a la transsexualitat s'han aconseguit en l'àmbit autonòmic. Malgrat comptar amb la llei de caràcter nacional del 2007 com a base, les comunitats autònomes de Navarra, el País Basc, Andalusia i Catalunya han anat més enllà. La taula presentada exposa aquestes lleis i detalla el assoliments principals de cadascuna.

C. A. ⁴	Llei	Aportacions
Navarra	<i>Ley Foral 12/2009, del 19 de novembre, de no discriminación por motivos de identidad de género y de reconocimiento de los derechos de las personas transexuales</i>	• Atenció sanitària integral. • Protecció dins l'àmbit educatiu. • Mesures contra la transfòbia. • Serveis d'assessorament legal. • Creació de guies pels mitjans.
País Basc	<i>Ley 14/2012, del 28 de juny, para la no discriminación por motivos de identidad de género y de reconocimiento de los derechos de las personas transexuales.</i>	• Facilitació de documentació de protecció durant la transició. • S'eliminaran dels sistemes administratius tota la informació de la identitat anterior.
Andalusia	<i>Ley 27/2014, del 8 de juliol, integral para la no discriminación por motivos de identidad de género y reconocimiento de los derechos de las personas transexuales.</i>	• Despatologització de la transsexualitat. • Descentralització de les Unitats de Trastorns d'Identitat de Gènere (UTIG). • Creació de protocols per als centres educatius. • Facilitació de documentació de protecció durant la transició.

⁴ Aquestes sigles fan referència a la Comunitat Autònoma on s'ha establert la llei.

Catalunya	<i>Llei 11/2014, del 2 d'octubre, per garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia.</i>	• Creació d'un servei d'atenció integral. • Obligació de donar formació a professionals. • Preveu el deure d'intervenció si tenen coneixement d'una situació de risc • Intervencions a tots els àmbits de la vida d'una persona LGTBI. • Disposa també d'un Règim d'infraccions i sancions amb multes econòmiques.

Taula 1. Legislació sobre la transsexualitat a nivell regional (adaptada de Vacas García, 2014:55).

Finalment, cal remarcar que, a escala estatal, falta una norma integral sobre la identitat de gènere, que abordi la problemàtica derivada des de vàries disciplines. Similar a com s'ha realitzat en les citades normes autonòmiques però que sigui aplicable a tot el territori nacional i que unifiqui i complementi la legislació autonòmica. Iniciatives que s'aproximin a la transsexualitat des de la perspectiva dels drets humans.

2.2.2. Moviments socials

Fins a la dècada dels 70 el moviment transsexual, tot i que es trobava integrat dintre del col·lectiu homosexual, no estava diferenciat de la realitat homosexual. No va ser fins aquest moment que el moviment va adquirir identitat pròpia i rellevància social, coincidint amb les primeres operacions de reassignació de sexe. Va ser gràcies a la rellevància pública d'aquests primers casos que es va començar a tenir consciència que la transsexualitat era una mica més complexa que la qüestió d'orientació sexual.

La primera associació es va fundar l'any 1987 sota el nom d'*Asociación Española de Transexuales* (Transexualia), convertint-se en l'organització transsexual de referència estatal (Ramos, s.f). No obstant això, la fita més important es va produir l'any 1989 quan el Parlament Europeu va aprovar la *Resolució sobre la discriminació dels transsexuals*, la qual va suposar el reconeixement interestatal de la transsexualitat com una condició digna respecte i que ha de ser tractada amb serietat i dedicació per part dels Estats membres, mitjançant una sèrie de polítiques socials i sanitàries. Aquest document va dotar al col·lectiu de visibilitat pròpia (Platero, 2013).

Aquests dos esdeveniments, juntament amb la pressió exercida per *Transexualia*, van fomentar la creació d'associacions íntegrament transsexuals que des dels seus inicis

continuen lluitant per la protecció dels drets de les persones transsexuals a la presó, l'assessorament de pares i familiars de nens transsexuals o la integració laboral del col·lectiu (cf. Platero, 2009). A continuació s'enumeren les associacions més rellevants del panorama espanyol des de la creació de la primera el 1987 fins a l'última el 2013.

Any	Nom	Àmbit
1987	Asociación Transexual Española (Transexualia)	Estatal
1991	Asociación de Identidad de Género de Andalucía	Andalusia
1992	Colectivo de Transexuales de Cataluña	Catalunya
1993	Centro de Identidad de Género de Granada	Andalusia
1994	Asociación de Transexuales de Valencia	Valencia
1996	Federación estatal de Organizaciones de Transexuales	Estatal
1997	Asociación "Soy como soy"	Asturias
1998	Grupo de Identidad de Género y Transexualidad del Colectivo Lambda	Valencia
1998	Colectivo TransGalicia	Galicia
2000	Asociación "Así somos"	Valladolid
2004	El Hombre Transexual	Madrid
2007	Asociación de Transexuales de Andalucía (ATA)	Andalusia
2013	Chrysallis	Estatal

Taula 2. Associacions de col·lectius transsexuals a l'estat espanyol (adaptada de Vacas García, 2014:56-59).

Des de llavors són molts els progressos que s'han aconseguit. A nivell d'estructura interna, el moviment ha reconegut realitats més enllà dels homes i dones homosexuals, com l'existència dels bisexuals i ha inclòs explícitament als transsexuals com a categoria pròpia i diferenciada. Donant pas al que el dia d'avui es coneix com a moviment Lèsbic, Gai, Transsexual i Bisexual (LGTB).

Tot i que la transsexualitat ha tingut punts en comú amb la lluita del col·lectiu LGTB, els assoliments d'aquest van més enfocats a les persones gais, lesbianes i bisexuals, perquè es tracta de condicions relacionades amb l'orientació sexual, mentre que la transsexualitat és una qüestió relativa a la identitat de gènere. Això ha provocat una

confusió generalitzada en la societat, que relaciona la transsexualitat amb una orientació sexual més, quan en realitat, les persones transsexuals poden ser gais, lesbianes, bisexuals o heterosexuals indistintament.

Probablement aquesta sigui la raó per la qual el moviment *trans* ha gaudit de menys visibilitat dins del col·lectiu i s'ha trobat relegada en molts aspectes. Cal tenir en compte que els transsexuals compten amb un desavantatge numèric important, respecte als altres col·lectius, i per això la pertinença a un grup massiu beneficia la lluita pels seus interessos.

2.2.3. Discriminació i Transfòbia

Una de les principals tasques que duu a terme la comunitat transsexual és la normalització davant la societat i la lluita contra la discriminació i la intolerància que pugui patir aquest grup. La transfòbia són aquelles actituds d'odi, repulsió, rebuig o burla cap al col·lectiu transsexual, així com les agressions comeses a causa de la seva identitat de gènere (García, I., s.f). Els transgèneres també experimenten l'homofòbia per part de persones que erròniament relacionen la disfòria de gènere com un tipus d'homosexualitat. Cal tenir en compte que aquesta transfòbia és simplement una por irracional basada en creences i valors que defensen estereotips negatius sobre les persones transsexuals.

Partint de la realitat actual al nostre país, s'ha de remarcar que es tracta d'una societat de tipus occidental i gran tradició catòlica⁵ on l'ideal de la majoria d'homes i dones es presenta a través de la parella heterosexual i monògama. El plaer sexual es contempla majoritàriament quan va unit a les relacions estables entre persones de diferent sexe. L'heterosexualitat, així entesa, es converteix en una imposició de conducta a seguir per al conjunt de persones, indispensable per obtenir el reconeixement i legitimació social. En contrapartida la transsexualitat és convertida en una pràctica de categoria molt inferior (fins fa relativament poc ha estat considerada com a malaltia mental i delicte). Malgrat que en els últims anys s'ha aconseguit un avenç important en la cultura occidental pel que fa a l'acceptació social de l'homosexualitat i la transsexualitat gràcies a les diferents lleis comentades anteriorment (veure *situació jurídica* a l'apartat 2.2.1), encara es dona un desconeixement bastant generalitzat.

---

⁵ Segons dades del Centre de Investigacions Sociològiques (CIS), al juliol de 2015 un 70,6% de la població d'Espanya es considera catòlica.

El Centre d'investigacions Sociològiques va realitzar un estudi ("Actitud de la juventud", 2010) en el que s'analitzava l'opinió de joves d'entre 15 i 29 anys, en aspectes com els hàbits, tendències i opcions sexuals. Els resultats mostren que la majoria dels enquestats, entorn del 94,3%, no té cap relació amb una persona transsexual en cap dels seus cercles familiars, d'amistat, escolars, laborals o de comunitat. És evident que aquest col·lectiu pateix una falta de visibilitat important. També és cert, que una gran part desitja tant ser tractat com una persona regular, que la invisibilitat o passar desapercebut pot esdevenir una de les seves aspiracions.

L'acceptació de la transsexualitat varia en funció del grau de relació que es tingui amb la persona transsexual. Quan no existeix cap vincle amb la persona, com és el cas d'un veí, sembla que s'accepta. En el cas d'un treballador fix al qual ja es coneixia abans de fer la transició també es tolera, excepte en els casos que es pugui generar algun problema en l'àmbit labora com possibles conflictes dintre la plantilla o amb la imatge de l'empresa. Si existeix un component afectiu, en el cas d'un amic o familiar, es compren millor quan es tracta d'un familiar directe com un/a fill/a, tot i que, inclús en aquesta situació, es porta amb certa resignació. No en totes les situacions una relació més propera va unida a una millor acceptació, ja que si la persona transsexual és la parella, es dona un rebuig majoritari (Ararteko, 2009).

Arran d'aquí, hi ha altres factors que intervenen a l'hora de diferenciar el grau d'acceptació o rebuig. D'una banda, l'àmbit rural o urbà, el primer molt més tancat que el segon. Depenent de la localització, la persona tindrà un grau d'obertura mental diferent i, per tant, d'això dependrà la seva capacitat per assumir amb normalitat els diferents comportaments, identitats sexuals, imatge, etc.

La imatge que la ciutadania té sobre aquestes persones s'associa a l'homosexualitat i al transvestisme de manera majoritària. També es vincula al món de la nit, a l'espectacle, a l'ambigüitat, a persones estranyes fora de la societat, a la prostitució, a persones malaltes amb problemes psicològics que no saben el que volen o a persones arbitràries i perverses. La visió de la societat està basada en la imatge que donen els mitjans de comunicació, més concretament, els programes televisius sensacionalistes, de baixa qualitat cultural. Aquesta situació representa un desavantatge no només per a la societat que no pot comprendre a un grup de persones amb les quals no té vincles en la seva vida quotidiana, sinó també per al col·lectiu en si. Un dels grans problemes dels transsexuals és la manca de referents en els quals veure's reflectits i tenir un exemple de lluita i estandardització.

Una altra manera de conèixer la resposta social és analitzar els drets que la societat reconeix a aquestes persones. Un estudi realitzat per l'Ararteko⁶ afirma que el 74% dels entrevistats es presenten relativament tolerants i oberts al fet que els adults transsexuals portin a terme una operació de reassignació de gènere. D'aquest percentatge, hi ha un consens majoritari en què l'estat ha de ser l'encarregat de proporcionar-los una assistència sanitària total: hormonació, cirurgia, atenció psicològica i tot allò que sigui necessari per prevenir el patiment. Aquest dret d'atenció pública es fa extensible a qualsevol àmbit en el qual aquestes persones es trobin en situació de desavantatge social (educació, ocupació, habitatge...).

Tot i això, quan es tracta de continuar amb l'ajuda cap aquest col·lectiu una vegada realitzat el canvi, aquesta aprovació es converteix en un desacord al tractar els límits temporals. Hi ha una part que considera ja no és imprescindible que continuïn rebent ajudes específiques, sinó que han de ser tractats com qualsevol altra persona i no de manera especial.

En resum, encara que no s'hagi arribat a la percepció social a la qual aspiren els col·lectius, sí que s'ha observat una evolució en els últims vint anys. El progrés assolit pel col·lectiu LGTB ha fet que la societat repari que hi ha altres realitats socials més diverses. La transsexualitat i per tant, les associacions, tenen encara un llarg recorregut per millorar aquesta aprehensió de la ciutadania, que cada vegada sembla estar més receptiva.

2.3. Anàlisi de produccions semblants i de referència

Les produccions analitzades han estat escollides en funció de la versemblança que presenten amb la nostra història i amb l'àmbit tractat: la transsexualitat. S'introduirà la sinopsi, es comentaran les debilitats i les fortaleces de cadascuna i es farà un breu comentari a mode de conclusió.

---

⁶ És el Defensor del Poble del País Basc.

2.3.1. Anàlisi de les produccions

***Alondra, diario de un transsexual* (2007) - Carles Porta**

Aquest llargmetratge documental (90 minuts) es centra en el personatge de l'Alondra, qui treballa com a prostituta per aconseguir els 7.000 euros que necessita per fer-se l'operació de canvi de sexe. Aquest vídeo-diari íntim segueix a la jove transsexual, nascuda com l'Alberto, durant els sis mesos més intensos de la seva vida. A través d'imatges autofilmades per la protagonista, veurem en primera persona el seu canvi de sexe i a la visita a la seva família, que només la coneix com a nen.

Aquest documental busca impactar i ho aconsegueix. Totes les imatges són molt explícites, des de les escenes de prostitució que grava la mateixa protagonista amb algun dels seus clients fins el procés de reassignació genital. Durant el moment de la intervenció són els mateixos doctors els que continuen amb la gravació. Són imatges molt crues que poden afectar la sensibilitat d'alguns espectadors. També és molt probable que moltes persones decidissin veure el documental pel morbo que poden provocar certes imatges. I per l'oportunitat d'endinsar-se en una realitat a la qual no podrien accedir sense veure's exposats. Aquest tipus de públic estaria poc interessat en el missatge que es vol transmetre o en el rerefons de la història.

A l'estar gravat a través d'una càmera portàtil, la qualitat i la resolució de les imatges són baixes comparades amb un equip professional. A més, el vídeo no té gaire estabilitat perquè la protagonista no disposa de les habilitats suficients ni dels estris necessaris com un trípode o una muntura. Això dona proximitat a l'espectador, però també pot distreure'l de detalls importants.

La seva història és amarga i no acaba pas amb un final feliç. Tot i que l'Alondra aconsegueix el seu propòsit que tant anhelava, durant i després de l'operació està sola, sense ningú que l'acompanyi. Quan torna a Espanya, intenta desesperadament trobar qualsevol treball digne per subsistir, però no ho aconsegueix i ha de tornar a prostituir-se, això sí, cobrant menys perquè ara es troba igualada amb altres treballadores del mateix sexe. Finalment, ens deixa amb un sabor agredolç al saber que tot i que ho ha passat malament, ella no perd l'esperança de trobar el seu príncep per qui manté intacta la seva "nova" vagina verge.

Bambi (2013) - Sébastien Lifchitz

És una pel·lícula documental (58 minuts) biogràfica que tracta la vida de Marie-Pierre Pruvot, un noi que només vol sentir-se dona i que rebutja el seu nom de naixement: Jean-Pierre. Arran del descobriment d'una revista de transvestits, es trasllada des d'Alger a París i inicia una carrera com a "Bambi" en el famós cabaret Carrousel, convertint-se en una figura mítica dels anys 50-60.

Presenta una estructura convencional de documental, és a dir, la protagonista parla directament a la càmera sense cap tipus d'intervenció per part de l'entrevistador. Aquest model de format, una mica passat de moda, funciona perquè el món de Pruvot és fascinant. El principal èxit d'aquesta història no radica únicament en el testimoni d'una de les primeres transsexuals de França, sinó per la força que té la protagonista a l'hora de transmetre tot allò que ha viscut. Encara que no va tenir uns inicis fàcils, ja que en aquella època els transsexuals eren considerats malalts i perseguits per la policia, va aconseguir reinventar-se fins al punt d'acabar donant classes de francès en diverses escoles durant vint-i-cinc anys. Aquest insòlit viatge està ple de documents originals a través de gravacions en Super 8 rodades per la Bambi mateixa durant els seus anys en el Carrousel, que va guardar durant 30 anys, i altres rodades avui dia en els llocs de la seva infància, així com fotografies íntimes, imatges d'arxiu, cançons i, entrevistes i filmacions fetes en l'actualitat. Ni que dir que aquest sorprenent documental té més que merescut el *Teddy Award*⁷ que va guanyar pel millor documental al Festival de Cinema Internacional de Berlín.

Sébastien Lifchitz ha creat una narrativa molt clara i directa. L'únic inconvenient que se li pot atribuir seria que hagués estat interessant que haguessin intervingut altres veus com els germans de Pruvot, per exemple. Tot i això, es tracta de seixanta minuts en companyia de la Bambi que et deixen amb ganes de més. El que t'emportes d'aquest *film* és l'aproximació de com la vida s'enfronta als desafiaments que es presenten. "Bambi" no és una història que pretén provocar, simplement és la història d'un ésser humà extraordinari que vol viure a la seva manera.

---

⁷ Premi que es lliura des de 1987 per a pel·lícules de temàtica gai, lèsbica o transgènere.

The Good Son (2014) - Shirly Berkovitz

Ens mostra la història (52 min.) d'un jove transsexual israelià, Or, que s'inventa la mentida que ha estat admès a la Universitat d'Oxford per a què els seus pares li donin diners per la matrícula i utilitzar-los per realitzar-se una operació de canvi de sexe a Tailàndia. Tot i que ell no vol trencar la relació d'honestedat amb la seva família, no li queda una altra via, ja que el seu pare és molt conservador.

En el primer terç del film coneixem a l'Or mitjançant les gravacions casolanes que fa amb la seva pròpia càmera domèstica. És ell qui ens desvela el seu secret, però és gràcies a què es troba sol, a la intimitat de la seva habitació, sense que ningú el pugui jutjar. D'aquesta manera es pot alliberar del pes de guardar-s'ho per ell mateix i a la vegada els espectadors el coneixem més en profunditat. És aquest rol de testimoni *voyeur* el que aconsegueix involucrar-nos completament en aquesta introspecció que acompanya la transformació física, espiritual i social de la protagonista. Tot i que està rodada de manera ínfima pel que fa al finançament, la poca qualitat de la imatge, la subjectivitat i la falta d'artificialitat són aspectes formals que fan que els espectadors s'impliquin de manera personal amb la protagonista. A diferència de la majoria de documental sobre gent trans, aquesta introducció no centra l'atenció en la transsexualitat, sinó en la manca de recursos i la dificultat perquè la cirurgia de reassignació de sexe es reconegui com a servei de la sanitat pública a Israel. A la segona part, també se'ns presenta la situació de les persones transsexuals en el sistema mèdic israelià quan l'Or troba un metge qui li signa amb facilitat el certificat que necessita per canviar el seu gènere al Ministeri d'Interior.

Els dubtes, les pors i la solitud amb què comença l'experiència acaba amb final feliç de satisfacció personal i acceptació social. Més que un cinema de denúncia és un cinema mirall sobre el camí a seguir per molts transsexuals. Potser no era el context adequat, però al documental sembla mancar-li reafirmació en la crítica de la situació mèdica i legal de les persones trans. Deixant això de banda no s'ha d'oblidar que el documental fa un treball excel·lent a l'hora d'aprofundir en el trauma i la urgència de la transició, subratllada per la necessitat i anhel d'acceptació familiar, tot això sense que resulti predicable.

Transparent (2014-2015) - Jill Soloway

Sèrie *indie* online de tipus comèdia dramàtica que compta ja amb dues temporades. La història gira al voltant de la vida d'una família després de descobrir que el seu pare Morton, de quasi 80 anys, és transsexual. Tracta un tema delicat amb dosis justes entre sensibilitat i descaradura, entre humor i drama. La sèrie aborda la seva transició i com afecta això a les relacions familiars de forma col·lectiva i a cadascun dels seus components. Els fets transcorren amb lentitud, predominen els silencis i les escenes sense música, però quan aquesta apareix s'emporta tot el protagonisme, emfatitzant escenes i marcant el to de cada capítol.

Tot i que no és un documental, l'obra es basa en una història personal de la creadora, ja que el seu pare va passar pel mateix procés que el protagonista principal. D'aquesta manera, Soloway intenta aproximar-se el màxim possible a la realitat, des de la perspectiva d'una persona que ho ha viscut a la seva pròpia família. Això es tradueix en una sèrie amb personatges reals, que tenen més defectes que virtuts, però amb els quals fàcilment et pots sentir identificat. Aconsegueixen emocionar, fer riure i plorar a la vegada, qualitat bastant difícil d'aconseguir. No només parla de la transsexualitat sinó que també barreja temes com l'homosexualitat, la mort, el transvestisme, la maternitat, els fetitxismes, el poliamor⁸, la pansexualitat⁹, el divorci, el matrimoni o l'amistat. Un dels temes més interessants que planteja és la de la transmisogínia, la discriminació per part de les dones cap a aquelles que no van néixer com a tal. Es converteix en un relat sobre alguns aspectes de la societat actual que no estem acostumats a veure, perquè són tabú o perquè encara no estem preparats per enfrontar-nos a la idea que el nostre pare pugui posar-se vestit, perruca i prendre hormones.

El fet més anecdòtic és que en el rodatge, encara que l'actor protagonista és cisgènere, han afavorit la contractació d'actors transgènere i transsexuals per sobre dels no-transgènere. La raó per la qual no és una sèrie televisiva és que la produeix Amazon i, per tant, pot permetre's reflexionar les sexualitats, i parlar del dolor i la culpabilitat que sembla, de vegades, no és ven acceptat entre els espectadors. I és que el millor de *Transparent* és que no tracta de donar lliçons morals a qui la veu, sinó que lluita contra tots els prototips i planteja, abans de res, preguntes.

---

⁸ És la capacitat d'estimar a diverses persones alhora, de forma consensuada, conscient i ètica.

⁹ És una orientació sexual caracteritzada per l'atracció sentimental, estètica, romàntica o sexual independentment del gènere, edat o sexe d'altres persones. El que valoren és la seva forma de ser, el carisma que tinguin o la bellesa interior que posseeixin.

Mala Mala¹⁰ (2015) – Antonio Santini, Dan Sickles

Aquest documental (90 min.) parla sobre el poder de transformació explicat a través dels ulls de nou persones identificades com a transsexuals a Puerto Rico. En el transcurs de tres anys, Donen Sickles i Antonio Santini van filmar les vides, les representacions, les amistats i les accions polítiques quotidianes de persones transsexuals, *drag queens*, i altres persones que viuen fora del gènere binar¹¹ a l'illa de Puerto Rico. És una pel·lícula sobre un moviment; com l'esforç comunitari aconsegueix que s'aprovi un projecte de llei que prohibeix la discriminació laboral per raons de gènere o la sexualitat a tot Puerto Rico. Sensible i reflexiu, encara que s'equivoqui a identificar *drag* i transgènere com la mateixa subcultura.

"Mala Mala" es transforma a poc a poc en una celebració de solidaritat i activisme col·lectiu, sense perdre mai de vista els seus entranyables protagonistes. Malgrat que els problemes i les experiències que comparteixen són similars, les seves aspiracions varien àmpliament, des dels somnis d'arribar a ser reines de bellesa fins a les esperances d'entrar a un supermercat passant desapercebut. És una peça ben elaborada i molt entretinguda, però mai amb la intenció d'explotar la situació.

A excepció d'un personatge, una dona que s'identifica com un home, els altres vuit transsexuals estan fent la transició d'home a dona. Alguns són *drag queens*, que viuen com a homes durant el dia i actuen com a dones a la nit. Sembla que estiguin totalment a gust amb aquesta dualitat, completament inconscients inclús quan es troben en mig de la transformació.

Al llarg del documental es pot apreciar un sentiment de comunitat, que dissipen qualsevol separació que pugui haver-hi entre els intèrprets i els espectadors. La pel·lícula és una mostra d'intimitat, sinceritat i absència de moralisme barrejada amb tocs d'extravagància i moments d'introspecció. És fàcil oblidar que estàs veient un documental quan els personatges són tan honests i captivadors i la cinematografia és excepcional.

---

¹⁰ A les comunitats de *drag queens* de Puerto Rico, el terme "Mala" s'utilitza quan una dona es veu guapa o es sent molt femenina.

¹¹ Dona i home, és a dir, ser dona o home de manera exclusiva, sense canvis.

La pel·lícula segueix a aquests individus, documentant les seves vides quotidianes , i encara que la narració comença amb un esperit festiu, gradualment es va tornant més seriós quan es va endinsant al món dels professionals del sexe. Santini i Sickles creen un estat d'ànim esquinçador sense treure profit de les experiències doloroses dels seus personatges. El documental també fa un seguiment de la fundació trans "Papallones", un grup que defensa els drets civils i que ajuda a passar una llei que prohibeix la discriminació basada en la identitat de gènere, acabant amb un final optimista i esperançador. Alhora afirma la dignitat dels seus subjectes, mostrant que hi ha molt poc glamur unit a la cerca de la individualitat. En aquesta peça d'investigació moderna ambdós directors intenten que la seva obra tingui un impacte en la societat i així, donar veu a un tema que acostuma a ser àmpliament ignorat.

2.3.2. Valoració de les produccions documentals actuals

Després d'aquesta mostra analitzada, arribem a la conclusió que els documentals que s'han fet actualment acostumen a parlar sobre la transsexualitat des d'un punt de vista marginal, encara que no sigui directament. Som conscients que aquesta realitat existeix i es troba molt present, però això no vol dir que s'hagi d'enfocar cap aquest vessant. En el *film* d'"Alondra", la protagonista es dedica la prostitució, a "Bambi" treballava en el món de l'espectacle, a "The Good Son," es veu com el protagonista es troba atrapat en una societat homofòbica i conservadora, i finalment, a "Mala Mala", tot i que hi ha diversos personatges, dels quals tots tenen diferents professions com posseir un negoci, hi ha d'altres que es dediquen al món de la nit i la corrupció.

També trobem que moltes produccions es centren només en el període de la transició, és a dir, que els acompanyen durant el temps que dura el canvi de sexe. No van més enllà, són molt poques les vegades que sabem que ha estat d'aquella persona després de l'operació. No es parla del futur pròxim com pot ser al cap d'un més, això sempre ho tracten, sinó d'un futur més llunyà com pot ser al cap de sis mesos. En la majoria de casos, la història pot semblar que acaba d'una manera, ja sigui amb un final feliç o miserable, i més tard assabentar-te que no té res a veure amb el que t'havien mostrat. A més, cal remarcar, que en quantitat d'ocasions les peces busquen tenir un impacte didàctic en la societat, educar-los sobre la diversitat sexual, sobre la defensa dels drets humans d'aquestes persones.

El propòsit és ben diferent. Es pretén mostrar la bellesa i la felicitat que es pot sentir, tot i pertànyer a un dels grups socials més discriminats. Donar a conèixer un cas,

probablement aïllat i força peculiar, que canviarà totalment la imatge que teníem dels transsexuals fins ara. Es planteja una història centrada únicament en un personatge i que, a poc a poc, ens la vagi descobrint, trencant estigmes i percepcions que es poden donar en un principi erròniament. A la vegada, mitjançant aspectes o persones importants a la seva vida (no vol dir que encara estiguin present) s'aprofundirà en com ha arribat a estar en aquesta situació. En cap moment s'utilitzarà un tema delicat, a no ser que sigui necessari per entendre la totalitat del relat. No es busca caure en la morbositat de donar espectacle, com és el cas d'"Alondra", per tal de cridar l'atenció. És preferible que sigui el personatge i la seva veu la que tingui tot el protagonisme, com "Bambi".

Es vol aconseguir que l'espectador tingui la sensació de no haver visualitzat mai un documental com el meu, que no l'associï a cap altre. Pel que fa a l'aspecte d'il·lustrar a la societat, no agradaria que fos a mode reivindicatiu sinó que després d'analitzar-lo es tingui la sensació que algun perjudici que es creia cert sobre els transsexuals ha canviat fins al punt d'admirar-los o voler simpatitzar amb ells. Segurament, la idea s'assembla bastant a la versió de "Transparent", també és cert que situació dels protagonistes són semblants. Ambdós s'adonen, al voltant de la vellesa, que han estat disfressant-se d'home tota la vida i que no tenen temps a perdre per viure segons la seva identitat. La diferència radicaria que mentre a la primera, el personatge principal rebutja la feminitat a la qual se suposa s'ha de sotmetre, tal com estipula la societat, la Carol és el viu reflex de la coqueteria i la tendresa que comporta ser dona.

Evidentment, no som les primeres persones que intenten dur a terme un documental d'aquest caire. Tot ha estat explicat d'una manera o altra, però el que realment crida l'atenció són les històries de les persones. L'originalitat no només recau en que la Carol serà la primera dona transsexual en córrer un ral·li, sinó en la seva particularitat com a individu únic i transgressor. En conclusió, el documental "El gran Premi de Carol" vol innovar en tots els àmbits respecte als seus predecessors. Començant per utilitzar aquells formats que millor funcionen i buscant punts de vista que facin veure els espectadors que no cal anar gaire lluny per trobar-se de cara amb existències diferents.

3. Presentació formal del projecte

3.1. Pre-Producció

3.1.1. Documentació

Es van establir unes fonts d'investigació necessàries per poder realitzar aquest treball. Primer de tot, un cop desenvolupada la idea, es va procedir a buscar una persona transsexual que estigués dintre del perfil que volíem. Vam contactar amb el portaveu del Front d'Alliberament Gai de Catalunya (FAGC) i President de l'Observatori contra l'homofòbia, l'Eugeni Rodríguez, que ens va proporcionar el telèfon de la Mònica, amb qui pensàvem que col·laboraríem, però a la primera entrevista va tenir una actitud nerviosa i distant, a més es va mostrar reticent a ser gravada. Amb la qual cosa, vam decidir que seria millor no arriscar-nos i buscar un altre candidat. Li vam explicar la situació a l'Eugeni i ens va recomanar a la Tina Recio, una popular activista dels drets trans. A través d'ella vam conèixer a la Carol i vam decidir que ella era la persona que buscàvem per protagonitzar el nostre documental.

En segona instància, s'havia d'estudiar quina era la situació que vivien els transsexuals a Espanya i com a evolucionat fins a l'època actual, tant en l'àmbit polític com social. Per això, s'ha tingut en compte el conjunt de lleis que formaven i formen l'agenda política, així com els moviments socials que han anat apareixent per a defensar els seus drets civils i llibertats. Encara que la part més important era analitzar la visió que té la societat avui dia sobre la transsexualitat per tal d'entendre quines barreres s'alcen i així poder derivar-les.

A més, tal com s'ha pogut veure a l'apartat 2.3.2 s'han analitzat exhaustivament cinc produccions per tal de veure com era tractada la temàtica transsexual al món audiovisual abans de començar a gravar i que han servit d'ajuda per inspirar el guió documental mitjançant nous enfocaments i idees. També a través de llibres com *Transbarcelonas* de Rafael Mérida, *Políticas Trans* de Pol Galofre i Miquel Missé, *La voluntad y el deseo* de Gerard Coll-Planas o *Una vida normal* de Dean Spade, he pogut aprofundir més en la temàtica i entendre més la situació en què es troben.

Pel que fa al desenvolupament del documental, s'ha utilitzat la lectura de *Dirección de Documentales* de Michael Rabiger com a pauta a seguir a l'hora d'elaborar el documental, ja que conté informació bàsica des del desenvolupament de la idea fins a

la postproducció. Quant a l'estètica i la identitat del projecte, s'ha comptat amb l'ajuda i la guia del periodista i director Albert Solé, de l'assignatura Documental Periodístic.

3.1.2. Personatges

Carol Barangé

La Carol té 70 anys i, fa només tres, va decidir que volia ser dona. A la seva vida anterior es deia Carles i era un membre respectat de la burgesia catalana. Des de fora portava una vida d'ensomni: un matrimoni feliç amb dos fills, una cosa gran a la part alta de Barcelona, els estius a la segona residència de la Cerdanya i les sortides amb la col·lecció dels cotxes de competició, entre d'altres. Tot i això sempre havia notat que era diferent de la resta i quan es va jubilar va tenir temps per indagar a la xarxa. Un cop va començar a destapar qui era no va voler parar. Quan li va comunicar el que sentia a la seva família i amics, no van poder aguantar la vergonya pública que suposava i van preferir tallar de soca-rel la relació. En un instant es va veure completament sola. Gràcies al suport de noves amistats i algunes d'antigues ha pogut recuperar-se i està en el millor moment de la seva vida. Només li queda una cosa per complir: ser la primera transsexual a córrer el ral·li històric de Montecarlo.

Fernando Ariel

És el company de pis de la Carol. Tot i que de naixement és el Fernando, actualment es troba en un procés per ser la Lili¹². És una persona somniadora i enamorada de la vida. Juntament amb la Carol i els seus dos gats han format una nova família, ja que ell també va haver de deixar enrere la seva ciutat i la seva família per poder ser qui realment era. La Carol la va acollir a casa seva amb els braços oberts i des d'aleshores ha vetllat per ella, compartint una relació de mare i filla. Si no hagués conegut a la Carol probablement continuaria perduda intentant ocultar a la Lili sota l'aparença del Fernando. Al mateix temps, la Lili va entrar a la seva vida quan la Carol més ho necessitava, passant de ser una persona grisa a viure amb alegria.

---

¹² Per respectar-la i com ella es sent Lili, durant la resta del treball serà nomenada com a tal.

Rosa Almirall

Fa més de trenta anys que és ginecòloga i el 2012, va posar en marxa Trànsit¹³, el primer servei gratuït d'informació i assessorament de la salut per a persones transsexuals. Es van conèixer fa tres anys quan la Carol, com Carles, va anar a demanar informació. En ser la primera pacient amb qui es trobava que tingués una edat tan avançada, no sabia ben bé de quina manera li podia afectar l'hormonació, encara que no creia que li fes mal. La doctora Almirall la va recolzar en tot moment, fins i tot quan la Carol va suspendre el tractament la primera vegada. Finalment, es va animar a arribar fins al final i, avui dia, la Rosa s'encarrega d'anar fent-li controls de la salut i les hormones.

Corina Pineda

Va conèixer la Carol i la seva exparella, la Joana, a través del club de cotxes clàssics que ella presidia, del qual el seu marit se'n va fer soci. Tot i que es veien alguns caps de setmana, a causa de les sortides que s'organitzaven, no tenien una relació profunda. Quan el club va tancar van continuar veient-se en alguns esdeveniments esportius relacionats amb els cotxes, però quan la Carol va fer la transformació va deixar d'anar. No va ser fins a la seva aparició al programa de TV3 "El trencadís" que va sentir la necessitat de posar-se en contacte amb ella per donar-li suport i des d'aleshores la seva relació és més propera que mai.

Anna Casas

Dona de 54 anys, s'encarrega del Club Porsche 356 Espanya, a través del qual es van conèixer. Tot i que coneix el matrimoni de fa més de vint anys, la seva relació amb ells mai va arribar a desembocar en una amistat profunda. Eren simplement companys de sortides del club i mai van quedar fora d'aquest entorn. Per ella, la Carol és una amiga amb la qui queda de tant en tant però no la considera íntima, ni creu que ho sigui algun dia per qüestions d'afinitat. No agafa partit per cap de les dues parts, entén les dues posicions: admira la valentia de la Carol però també compadeix a la Joana per tot el calvari que l'ha fet passar al exposar-la a l'opinió pública.

---

¹³ Trànsit neix amb l'objectiu principal de promoure la salut sexual i reproductiva entre aquest col·lectiu: citologies a homes trans, mamografies a dones trans, assessorament en tractaments hormonals, assessorament en estils de vida durant els tractaments hormonals, consells reproductius, assessorament sobre les cures vaginals i reaprenentatge de la seva sexualitat en dones trans amb vaginoplàstia, etc).

Andreu Casas

Home de 78 anys, pare de l'Anna i cofundador del Club Porsche Espanya. Va conèixer la Carol fa més de trenta anys, arrel que tots dos eren aficionat a aquest model de cotxe. Encara que en el passat van tenir una gran relació d'amistat i era gran amic de la parella, la seva relació s'ha vist truncada a causa del canvi del Carles a la Carol. No és capaç d'entendre-ho i prefereix no relacionar-se amb ella. L'Andreu assumeix i respecta la seva decisió però pensa que ja no tenen res en comú i, per tant, no té gens d'interès a reprendre l'amistat. En tot cas, si se la trobés pel carrer, no tindria cap problema en saludar-la com abans, però no aniria més enllà.

Alicia Latchinian

Parella cis de Lina, molt amiga de la Carol. Per ha ella ha estat una figura clau per superar la transició del seu marit, arribant a fer el paper de "mare". Reconeix que sense ella pot ser millor, el dia d'avui, no estaria encara al costat del seu marit. Per ella, el canvi de gènere de la Lina va ser com superar una mort i fins que no va passar el dol, on va plorar molt, no ho va acceptar. Des del primer moment, la Carol s'ha mostrat predisposada a escoltar-la i ajudar-la a entendre, fins i tot quan no es trobava en una bona situació. En poc temps s'ha convertit en una persona molt important a la seva vida i de la qual es sent molt orgullosa, per la valentia que ha demostrat.

Lina Mulero

Dona transgènere de 42 anys, casat amb l'Alicia des de fa 24 anys. Va conèixer la Carol a través de la doctora Almirall de Trànsit, qui la va posar com a exemple perquè s'animés a fer el pas. Les seves experiències i consells l'han servit com a model a seguir, ja que la Lina també va fer el canvi molt tard, fa tan sols un any i mig. Des d'aleshores acostumen a veure's tant als esdeveniments que organitza EnFemme com a quedades fora. Tant la Lina com les altres noies transsexuals formen part de la nova família de la Carol i tracten de suplir el forat que han deixat els seus antics amics i familiars.

Francesca Serra

Dona del Francesc Urpí, mecànic de la Carol. En un principi va venir la Carol, que en aquell moment era el Carles, al taller i es va originar una relació merament professional, que amb el temps es va transformar en una bona amistat. Des de fa 16 anys el seu marit

ha estat el seu copilot a les carreres de Montecarlo i quan anava a Alemanya li feia l'assistència. Com a parella, continuen tractant a la Joana i els fills, així que intenten no posicionar-se a favor de cap dels dos, però en realitat es decanten una mica més per la seva exfamília. Pensen que el fet de fer-ho públic ha fet molt mal al seu entorn i en Francesc, en especial, no ho acaba d'entendre. Sembla que li hagin continuat posant bona cara, més per raons comercials que una altra cosa.

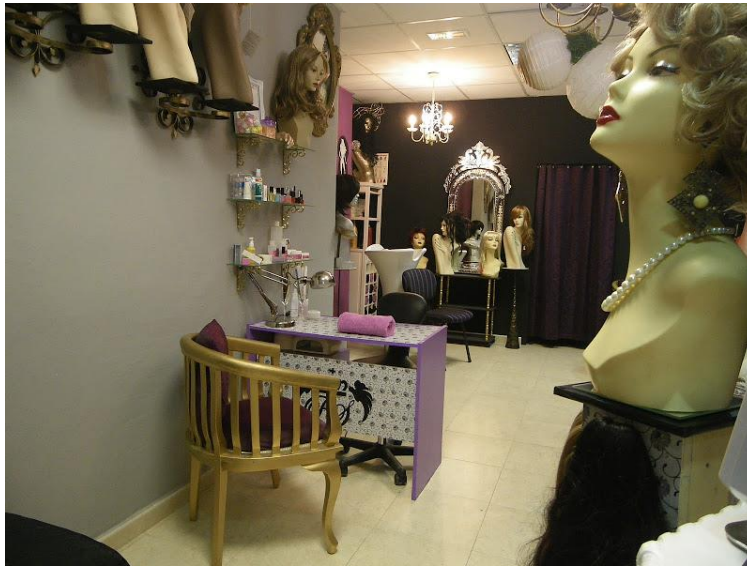
Xavi Alguersuari

Gendre de la Francesca i el Francesc. Treballa al taller Urpí com a mecànic i ha acompanyat al Francesc i la Carol en algunes sortides de ral·lis. Al ser més jove té una mentalitat més oberta que els seus sogres i no s'espanta per com vagi vestida o perquè tingui una vida social activa als setanta anys. És una persona transparent i es mostra contrariat amb l'opinió dels seus sogres en molts aspectes de la vida de la Carol. L'únic que lamenta és que la Carol no hagi fet més per no perdre la relació amb els seus fills.

3.1.3. Localitzacions

El palau dels secrets

És un espai molt polivalent. Quan entres, a la dreta hi trobes uns penjadors plens amb vestits que semblen impossibles i pot donar a pensar que és una botiga de roba, però no és el cas. Al fons hi ha un ambient molt divers, a primera vista sembla una perruqueria, tal com indiquen els rentacaps i els tocadors, però si hi pares atenció, veuràs que en un cantó hi ha una taula amb una màquina de cosir. A propòsit d'això, hem d'afegir els aparadors ocupats amb diferents models d'ungles postisses i extensions de cabell o perruques. Al Palau dels Secrets pots entrar sent una persona i sortir irrecognoscible. És un lloc totalment diferent del que estem acostumats. La seva propietària, la Natalia Gil, és l'encarregada de dissenyar i fer els vestits, així com de tallar, maquillar i fer les ungles de les seves clientes. No cal dir que el seu públic és exclusivament transsexual, i que gràcies a aquest lloc arriben a experimentar la màxima feminitat.

Il·lustració 1. El palau dels secrets. Font: Facebook.

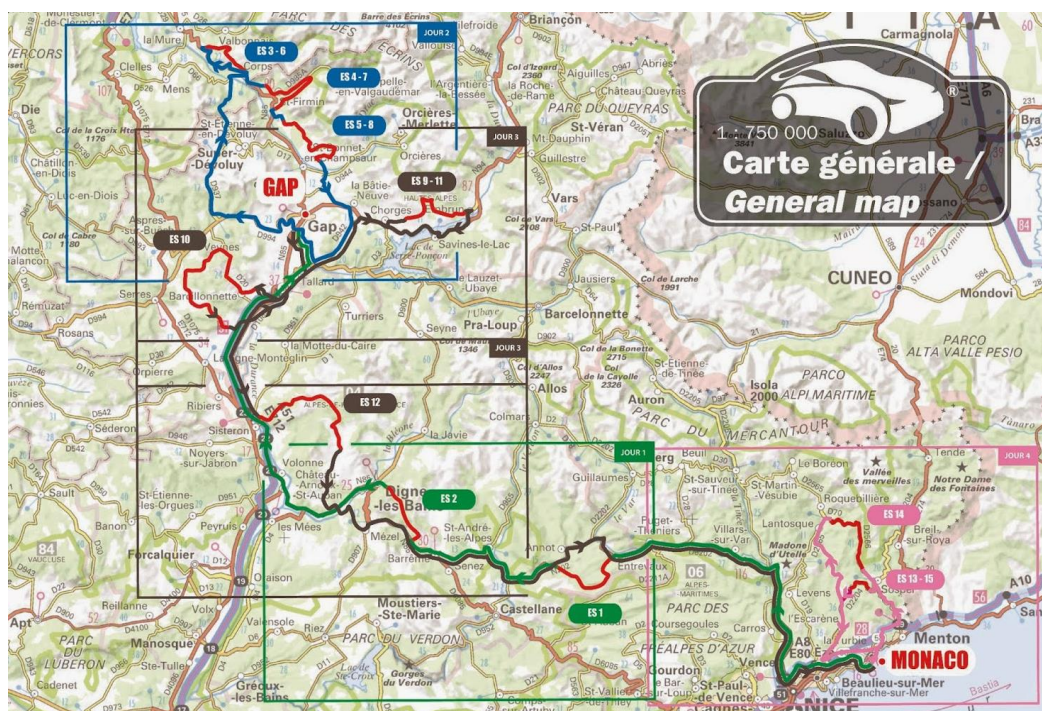
EnFemme

Per fora sembla un local tancat, ja que no té ni finestres ni cap rètol informatiu, però la realitat és que EnFemme (*en dona*) és un espai clandestí on les persones transgènere no s'han d'amagar i poden ser elles mateixes. Ja siguin *crossdressers*, transvestits o transsexuals, tothom qui vulgui pot vestir-se com a dona o home, maquillar-se i expressar la seva feminitat o masculinitat, sense por a ser jutjats o atacats. El local és conegut a través del boca a boca dintre del cercle transgènere i, resulta molt útil per la gent que té dubtes i vol conèixer altres casos més d'a prop. El fet de poder relacionar-se amb altres persones que han passat o estan passant per la mateixa situació que ells els anima a continuar endavant, ja que no s'han d'enfrontar a aquest canvi sols. El club ofereix tot el necessari per gaudir d'una vida social plena: armaris on amagar la roba que no volen que vegin a casa, tocadors per maquillar-se, un bar on prendre alguna copa i un espai amb seients per veure una peli. També realitzen sessions de teràpia en grup i diferents tallers (d'estilisme, maquillatge, modulació de veu, etc.). En definitiva, EnFemme no és només un lloc on guardar un secret, sinó que s'ha convertit en una segona casa per a totes aquelles persones que es senten diferents del que estipula la societat.

Circuit de Montecarlo

Aquest ral·li és el més prova més important pel que fa als clàssics. Es surt des de diferents ciutats com Bad Homburg (Alemanya), Oslo (Noruega), Reims (França), Glasgow (Regne

Unit), i Barcelona. El reagrupament es realitzarà a Montecarlo amb una primera gran prova de regularitat: La Bollene-Vesubie/Col de Turini/Moulinet/Sospel. Després hi ha una etapa comuna que inclou quatre proves clàssiques i que passa per Toudon, Faye, L'Epine i St. Jean en Royans i final en Valence, que continua l'endemà amb altres tres i volta a Mònaco. Els millors es disputaran l'última etapa, de nit, en commemoració de les mítiques 'Nits del Turini' a Mònaco i que s'acaba a la capital del principat. Es tracta d'un trajecte dur marcat per la neu i el gel.

Il·lustració 2. Mapa general del Ral·li Històric de Montecarlo. Font: ACM.

Un cop finalitzat el ral·li i després de l'entrega de premis, tradicionalment, l'esdeveniment conclou amb un sopar de gala. És una vetllada privada a la qual es conviden els tres primers equips classificats, els vencedors de les categories, les diferents autoritats (gendarmeria, prefectura, alcaldia...) i els oficials de l'organització de la prova, així com els membres de l'Automòbil Club de Mònaco (ACM) i del govern del Principat de Mònaco, amb la presència de la parella sobirana formada pel Príncep Alberto II i la Princesa Charlène.

3.1.4. Equip tècnic

Per la realització del *teaser* s'ha utilitzat equip propi, ja que no teníem cap tipus de finançament. Així doncs, vam fer servir una Blackmagic URSA MINI 4K EF, amb un

objectiu de SONY, i una GoPro HD HERO 2 per rodar les escenes dintre del cotxe mentre la Carol feia el circuit. Addicionalment, en algunes ocasions, vam fer servir un trípod per estabilitzar la imatge.

Pel que fa a la part sonora, a través del servei de préstecs de la universitat vam llogar un micròfon de corbata (levalier) i una gravadora. L'edició es va realitzar a través d'un Macbook Pro, mitjançant el programa *Adobe Premiere Pro CC*.

En canvi, per la realització del documental estimem que el material al nostre abast és limitat per dur a terme un documental professional, per això tenim intenció de llogar-lo.

L'equip tècnic pel rodatge seria el següent: 2 càmeres Canon EOS 5D Mark III, 2 bateries LP-E6, 1 lector USB per a targetes CF i SD, 2 compact flash 32GB Sandisk, 1 trípod Manfrotto 509-545GBK, 1 micròfon unidireccional Sennheiser MKH 416, 1 perxa de fibra de carboni Rycote C5, 1 Kit paravent Rycote S-Series 375, 2 micròfons sense fils petaca Sennheiser, 1 gravadora digital Zoom H4-Next i 1 kit de dos panells LED600 bicolor.

3.1.5. Equip humà

En un començament, l'equip estava conformat per un director i una ajudant de direcció, en Marc Vila i la Núria Púlido, i dues productores, l'Ainara Vara i la Tanit Pouplana. Ens coneixíem d'un altre projecte universitari en el qual havíem treballat junts i no vam dubtar en tornar a col·laborar, així que ens vam encarregar de buscar la història i idear el documental. A mesura que avençàvem, i com a motiu d'aquest treball, ens vam adonar que hi havia posicions necessàries per a desenvolupar el documental que no estaven ocupades per ningú. Així que ens vam redistribuir de la següent manera: la Tanit Pouplana com a ajudant de producció, la Núria Púlido com a foquista, el Marc Vila com a sonidista i jo mateixa com a directora de producció.

Ara bé, les tasques de rodatge aniran a càrrec de la Sandra Formatger com a directora de fotografia i il·luminació i en Toni Alcalde com operador de càmera i edició. Ambdós són professionals amb una àmplia experiència, en especial la Sandra la qual va anar al Festival de Cannes 2015 amb el curtmetratge *Victor XX*, que tracta una història d'amor i la transsexualitat d'un jove adolescent. La seva sensibilitat a l'hora de tractar un assumpte tan delicat i el seu coneixement de la temàtica, ens servirà de gran ajuda a l'hora d'aportar noves perspectives.

El logotip de la nostra productora com a grup, *Selma Films*¹⁴, es farà de la mà de Miquel Crespo, dissenyador gràfic que va saber captar el contingut social en un símbol pictòric amb una tipografia seriosa. Té diverses interpretacions com pot ser la lluita social, el transcurs o el camí cap a un canvi de consciència o un punt d'unió entre dues realitats.

3.1.6. Pressupost

Els pressupostos d'*El gran premi de Carol* s'han dividit en tres parts: preproducció, producció i postproducció. S'han elaborat a partir dels criteris professionals de l'Albert Solé i del model que ens va enviar de la seva productora, Minimal Films S.L, especialitzada en la producció de documentals.

PRE-PRODUCCIÓ	COST UNITAT/DIA	NÚMERO	COST TOTAL
GUIÓ			
Escriptura de guió	650 €	1	650 €
Transport	52,75 €	1 mes	52,75 €
COST			702,75€

PRODUCCIÓ

RODATGE (Sou equip ¹⁵)			
Director de producció	120,85	15 dies	1812,77 €
Ajudant de producció	55,95	15 dies	839,29 €
Director de fotografia	103,40	15 dies	1551,02 €
Operador de càmera – il·luminació	72,38	15 dies	1085,72 €
Foquista	55,57	15 dies	833,67 €
Sonidista	71,08	15 dies	1066,32€

¹⁴ Població situada a Alabama, on va tenir lloc la revolució de la mà de Martin Luter King, un clergue que lluitava perquè la població negra pogués exercir el seu dret al vot, cosa que en aquella època estava prohibit per part del poder. Un dels punts àlgids d'aquest moviment es va dur a terme al pont Edmund Petrus Bridge, on manifestants no-violents van ser apallissats per part del sistema, fet que va comportar agitació a nivell estatal i posteriorment, global.

¹⁵ Els sous s'han extret de les tables salarials del Butlletí Oficial de l'Estat (BOE) del 2016 sobre el col·lectiu de la indústria producció audiovisual. Recuperat de <https://www.boe.es/boe/dias/2016/01/22/pdfs/BOE-A-2016-599.pdf>

COST			7188,74 €

MATERIAL TÈCNIC DE RODATGE¹⁶			
CÀMERES			
2 Canon EOS 5D MarkIII	79,33	15 dies	1.190 €
2 Bateria LP-E6	4,43	15 dies	66,50 €
Trípode Manfrotto 509-545GBK	11,20	15 dies	168 €
IL·LUMINACIÓ			
Kit de 2 Panels LED 600 bicolor	15,60	15 dies	235 €
SO			
2 Micros inalàmbrics petaca	17,73	15 dies	266 €
Micro unidireccional Sennheiser	8,86	15 dies	133 €
Gravadora digital Zoom H4-Next	8,86	15 dies	133 €
Kit paravent Rycote S-Series 375	5,6	15 dies	84 €
ALTRES			
Perxa de fibra de carboni Rycote	5,6	15 dies	84 €
2 Compact Flash 32GB Sandisk	8,86	15 dies	133 €
Lector USB per a targetes CF i SD	2,21	15 dies	33,25
SUBTOTAL			2.525,75€
IVA (21%)			530,40 €
ASSEGURANÇA (6%)			151,55 €
TOTAL			3.207,71 €

	COST UNITAT/DIA	NÚMERO	COST TOTAL
DIETES I DESPLAÇAMENTS¹⁷			
Dietes	120	15 dies	1.800 €
Transport públic	9,95	5 dies	59,7 €
Cotxe ¹⁸ (+ assegurança ¹⁹)	65,28	10 dies	648,12 €
Gasolina		6 dies	267,26 €
Hotel ²⁰	340/115/115/83/650	5 nits	1.303 €

¹⁶ Veure Annexos 6.2

¹⁷ Veure Annexos 6.3

¹⁸ Mercedes Vito o similar.

¹⁹ Cobertura de AXA de 55,70 euros en total.

²⁰ Preus reals extrets de la web de Booking.

TOTAL			4.078,08 €

POST-PRODUCCIÓ

MUNTATGE			
Sala d'edició + Sou muntador	3.807,52 + 3.000	1 mes	6.807,52 €
Disc durs	94,05	1 mes	94,95 €
MÚSIQUES			
Compositor música de fons			5.000 €
Drets d'autor			2.500 €
TOTAL			14.402,47 €

ALTRES DESPESES

Telèfon + Internet	46,40	3 mesos	139,20 €
Assegurances ²¹			2.200 €
Traduccions			3.000 €
Promoció			800 €
TOTAL			6.139,20 €

COST TOTAL DOCUMENTAL (IVA INCLÒS)	28.530,21 €

3.1.7. Calendari de treball

PRE-PRODUCCIÓ	Període 2015/16
Desenvolupament idea inicial	Desembre- Gener
Investigació del tema	Gener-Febrer
Anàlisi Documentals	Gener-Febrer
Marc teòric	Gener-Març
Elaboració llista d'entrevistats	Març
Realització pressupost	Març-Abril
Realització pressupost	Març-Abril
Realització finançament	Març-Abril
Contactar i citar entrevistats	Març-Maig
Enregistrar entrevistes	Abril-Maig

²¹ Assegurança de responsabilitat civil.

Transcripció d'entrevistes	Abril-Maig
Cessions dels drets d'imatge	Abril-Maig
Elaboració guió tècnic	Abril-Maig

Tabla 3. Calendari de treball. Font: Elaboració pròpia.

PRODUCCIÓ	Període 2016
VERKAMI	Juny-Juliol
Contacte patrocinadors	Juny-Juliol
Contacte productores	Juny-Juliol
Preparació viatge Tailàndia	Agost
Gravació viatge canvi de sexe	Setembre
Inscripció acreditació premsa	Octubre
Gravacions personatges	Octubre-Novembre
Gravacions imatges de recurs	Octubre-Novembre

Tabla 4. Calendari de treball. Font: Elaboració pròpia.

PRODUCCIÓ I POST-PRODUCCIÓ	Període 2017
Gravació ral·li	Gener
Muntatge	Febrer-Març
Revisió final	Març-Abril
Promoció i difusió	Abril-Maig
Presentació	Maig

Tabla 5. Calendari de treball. Font: Elaboració pròpia.

3.1.8. Pla de rodatge

El pla de rodatge següent engloba les entrevistes de les persones entrevistades que aporten les seves opinions i memòries sobre la vida de la Carol. A més s'inclou un altre pla de rodatge que s'ha elaborat per la realització del *teaser* del documental.

Data	Entrevistat	Espai
15/03/2016	Rosa Almirall	Despatx al Institut Català de la Salut (ICS)
12/04/2016	Corina Pineda	Bar Greens Barcelona
15/04/2016	Anna Casas	Sala de Junes CS Corporate Advisors

18/04/2016	Andreu Casas	Sala de Juntcs CS Corporate Advisors
22/04/2016	Alicia Latchinian i Lina Mulero	Bar Panino Silvestre
26/04/2016	Francesca Serra i Xavi Alguesuari	Taller Urpí Sport
29/04/2016	Carol Barangé i Lili Ariel	Residència de la Lili i la Carol

Taula 6. Rodatge entrevistes. Font: Elaboració pròpia.

Data	Horari	Espai	Gravació	Personatges
25/08/2015	16.30-17.30	Garatge	Canvi de nom del cotxe	Cap
26/08/2015	17.00-18.00	EnFemme	Plans de recurs dintre del centre, així com plans detalls	La protagonista amb altres personatges
	18.00-18.30	EnFemme	Veu en Off	-
03/09/2015	12.00-16.00	Circuit de Calafat	Plans de la Carol conduint pel circuit, així com plans detalls i primer plans	Protagonista.

Tabla 7. Rodatge del teaser. Font: Elaboració pròpia.

3.2. Producció

3.2.1. Guió tècnic

Seq.	Durada	Guió	Imatge	Música	Il·luminació	Localització
0	3s	-	Negre	-	Negre	-
1	20s	Es veu un cotxe corrent i derrapant per uns camins gelats i amb neu.	PG-PS-PM del cotxe, ens apropem al conductor però no l'acabem de veure de manera clara.	Ambient: soroll del motor y del vent	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo
2	3s	El conductor canvia de marxes.	PD de les seves mans, perquè l'espectador observi que porta les ungles pintades.	Soroll ambient	Natural i interior	Ral·li de Montecarlo.
3	5s	El copilot li va 'cantant les notes'.	PP del copilot al seu seient, amb el bloc de notes a la mà.	Soroll ambient	Natural i interior	Ral·li de Montecarlo.
4	5s	El pilot li diu quelcom al copilot.	PD de la boca del conductor, que portarà els llavis pintats.	Soroll ambient	Natural i interior	Ral·li de Montecarlo.
5	11s	El cotxe arriba a la meta.	PG-PS del cotxe al final del camí, veiem com avança cap a nosaltres.	Soroll ambient	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.

El gran premi de Carol

6	6s	El cotxe para bruscament.	PG-PM del cotxe que ens passa de llarg i el veiem per darrere.	Soroll ambient	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.
7	10s	El conductor i el copilot s'abracen emocionats dintre del cotxe.	PP dels dos abraçant-se i després PP de la cara del copilot.	Soroll ambient	Natural i interior	Ral·li de Montecarlo.
8	8s	El copilot surt del cotxe.	PS del copilot sortint del cotxe.	Mustang Nismo – Brian Tyler	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.
9	8s	El pilot surt del cotxe.	PS del pilot sortint des de darrere.	Mustang Nismo – Brian Tyler	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.
10	20s	Es treu el cas i el deixa sobre el cotxe i es pentina.	PS del pilot fora del cotxe (al costat), PM del pilot traient-se el casc, PD de com el deixa sobre el capó, PP de la cara del pilot (la Carol).	Mustang Nismo – Brian Tyler	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.
11	8s	Els dos es miren i somriuen, des de cada costat del cotxe.	PC dels dos personatges.	Mustang Nismo – Brian Tyler	Natural i exterior	Ral·li de Montecarlo.
12	12s	Títol	-	-	-	-
13	17s	La Carol (assegada al sofà) examina unes fotos del passat d'un àlbum.	PP darrere de la Carol en diagonal, enfocant a les fotos de l'àlbum.	-	Natural i interior	Casa Carol, Barcelona.

El gran premi de Carol

14	2min 12s	Ens parla de la seva infantesa i joventut.	Canviem de posició, PP de la Carol de cara a la càmera mirant l'àlbum. Mentre es van alternant imatges antigues.	-	Artificial i interior	Casa Barcelona.	Carol,
15	10s	Deixa l'àlbum i es comença a preparar.	PP de la Carol acabant-se de maquillar (es pinta els llavis i s'arregla el cabell).	Things are changin' (instrumental) – Gary Clarck Jr.	Artificial i interior	Casa Barcelona.	Carol,
16	20s	Continua i es posa el mono de carreres i les botes.	PM posant-se el peto, PD pujant-se la cremallera i PP posant-se les botes.	Things are changin' (instrumental) – Gary Clarck Jr.	Natural i interior	Casa Barcelona.	Carol,
17	5s	Ja preparat es dirigeix cap a l'habitació, on hi ha una maleta sobre el llit, i la tanca.	PM d'ella dirigint-se cap a l'habitació i PP tancant la maleta.	Things are changin' (instrumental) – Gary Clarck Jr.	Natural i interior	Casa Barcelona.	Carol,
18	9s	L'agafa i surt del pis.	PS mentre ella camina amb la maleta pel passadís del pis, surt i tanca la porta.	Things are changin' (instrumental) – Gary Clarck Jr.	Natural i interior	Casa Barcelona.	Carol,
19	5s	Imatge de l'àlbum de fotos obert al sofà.	PP.	Things are changin' (instrumental) – Gary Clarck Jr.	Natural i interior	Casa Barcelona.	Carol,
20	8s	La Carol arriba amb el Porsche 356 al portal de	PG del cotxe arribant i PM de la Carol tocant el clàxon.	Soroll ambient	Natural i exterior	Barcelona.	

El gran premi de Carol

		l'Àngels (la seva copilot) i fa sonar el clàxon.				
21	10s	L'Àngels surt del portal, entra al cotxe, es saluden, posen la música i se'n van.	PS i PM.	Soroll ambient	Natural exterior i interior	Barcelona.
22	1m	Durant el viatge parlen sobre el ral·li i del somni de la Carol de baixar com una princesa al sopar de gala.	PMC.	Música ambient	Natural interior i exterior	Barcelona-Sabadell.
23	5s	Arriben al taller on l'Urpí l'espera per acompanyar-lo amb el cotxe d'assistència.	PG arribant i parant davant del taller.	Soroll ambient	Natural i exterior	Taller Urpí, Sabadell.
24	45s	L'Urpí la saluda com a "Charlie" (mantenint les distàncies) i la Francesca li dóna dos petons i parlen d'algunes anècdotes gracioses (relacionades amb anteriors viatges quan ella va començar a hormonar-se) .	PS-PA quan arriba i PM quan parlen en petit comitè.	-	Natural i interior	Taller Urpí, Sabadell.

El gran premi de Carol

25	10s	Es distribueixen cadascú en el seu cotxe i se'n van cap a la localització de sortida.	PA-PG.	-	Natural interior i exterior	Sabadell-Barcelona.
26	6s	Arriben a la sortida del ral·li y allà esperen a la Carol les seves amigues d'Enfemme, que la saluden efusivament.	PA. Hi ha un grup gran, d'unes 10 noies trans amb algunes parelles cis.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Plaça de la Catedral, Barcelona.
27	5s	El cotxe puja a la plataforma de sortida	PG, la càmera es situa darrere del cotxe.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Plaça de la Catedral, Barcelona.
28	3s	Les banderes onegen al vent i darrere es veu el cotxe.	PP.	Música ambient	Artificial i exterior	Plaça de la Catedral, Barcelona.
29	5s	El cotxe surt el més ràpid possible.	PC. La càmera es situa a un cantó de la sortida. Veiem com surt el cotxe de costat i després el veiem allunyar-se. Fos negre.	Música ambient	Artificial i exterior	Plaça de la Catedral, Barcelona.

El gran premi de Carol

30	10s	Apareix la Carol passejant amb la Lili per on vivia quan era el Carles.	PG i després PM.	Música ambient	PG i després PM	Pedralbes, Barcelona.
31	1m	Li explica com era abans la seva vida i li ensenya per fora la casa on vivia.	PM quan van passejant, PG quan li ensenya la casa, PP de la cara de Carol mirant-la amb nostàlgia.	-	Natural i exterior	Pedralbes, Barcelona.
32	5s	S'aturen a una cafeteria on anava a esmorzar amb la seva exdona els caps de setmana.	PM quan entren i PMC mentre es prenen el cafè.	-	Natural exterior i interior	Sarrià, Barcelona.
33	40s	Reflexionen sobre com ha canviat la seva vida.	PMC.	-	Natural i interior	Sarrià, Barcelona.
34	10s	Canviem d'escenari. Apareixen la Carol i l'Àngels dintre del Porsche al Ral·li.	PG amb travellings.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
35	5s	Es posen nervioses i riuen, no van a guanyar.	PMC.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
36	7s	L'Urpí els hi diu quelcom pel mans lliures.	PG del cotxe d'assistència i PMC de l'Urpí i el Xavi (ajudant)	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.

El gran premi de Carol

37	7s	Arriben a un dels hotels del final d'una etapa.	PG de l'hotel des de fora, PS de la Carol, l'Àngels , l'Urpí i el Xavi entrant.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Ral·li de Montecarlo.
38	10s	El personal de recepció i els altres participants que es troben per allà miren la Carol amb escepticisme.	PG de la recepció de l'hotel i PM de cada persona que la mira.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
39	15s	Els hi donen les claus i pugen a l'ascensor.	PM quan els estan atenent i PS des de dintre de l'ascensor. PP de com li dóna al botó del pis. PS Veiem com es tanquen les portes.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
40	5s	Estan tots en silenci mentre pugen.	PM.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
41	8s	S'obren les portes del pis i l'Urpí i el Xavi s'acomiaden.	PS es veu com s'allunyen pel passadís.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
42	5s	La Carol i l'Àngels entren a l'habitació i deixen les coses.	PA pel darrere de com obren la porta i PA per davant de com entren i deixen les maletes.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.

El gran premi de Carol

43	10s	Estan cansades i demanen menjar a l'habitació.	PM de com una de les dues demana el sopar per telèfon.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo
44	45s	Mentre sopen parlen de com ha anat l'etapa del circuit i la comparen amb anys anteriors.	PMC i alguns PP de les seves cares.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
45	10s	Es posen al llit i se'n van a dormir.	PMC de com entren al llit i PP apagant la llum de la tauleta de nit.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
46	15s	La Carol es lleva de bon matí, esmorza amb la Lili, es dutxa i es vesteix.	Negre. PM quan es lleva, PM quan esmorza, PMC quan es dutxa, PP quan es vesteix i PSC quan surt de casa.	The way things are – Luthea Salom	Natural i artificial interior	Guinardó, Barcelona.
47	10s	Agafa la moto i se'n va cap a Trànsit, a la sessió de control amb la doctora Almirall.	PG	The way things are – Luthea Salom	Natural i exterior	Trànsit, Barcelona.
48	7s	Entra al ICS, va a registres i espera a la saleta.	PG de l'entrada del ICS, PS de la Carol entrant, PM mentre fa el registre i PS quan s'asseu.	The way things are – Luthea Salom	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.

El gran premi de Carol

49	20s	Comença a escriure un dels seus relats al mòbil.	PM de la Carol escrivint i a sobre sortirà el text que va escrivint en temps real.	-	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.
50	10s	La doctora surt i la crida, ella guarda el mòbil, s'aixeca, es donen la mà i entren a la consulta.	PD de la placa a la paret amb el nom de la doctora, PS de la doctora sortint de la consulta, PM de la Carol, PA de les dues.	-	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.
51	3s	La Carol i la doctora entren a la consulta i s'asseuen.	PA enfocant a la doctora i es veu l'esquena de la Carol.	-	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.
53	2min	Comencen a parlar de com va el tractament. Repàs sobre la història de la Carol (quan/com/per què va decidir fer el pas, com la van afectar les hormones, quins canvis va notar, fins quan durarà el tractament, etc.)	PMC que es va alternant entre la doctora i la Carol. La conversa es va alternant amb imatges de la Carol com a Carles.	-	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.
54	5s	S'acomiaden i la Carol surt per la porta.	PA de la Carol sortint (pel darrera). Fos negre.	-	Artificial i interior	Trànsit, Barcelona.

El gran premi de Carol

55	10s	Apareix la Carol conduint el cotxe al Ral·li. Aquest cop tenen dificultats, es troben en el pitjor tram de la ruta.	PG de com el cotxe perd estabilitat per moments i PMC enfocant la Carol i l'Àngels dintre del cotxe.	Soroll ambient	Artificial interior i exterior	Ral·li de Montecarlo.
56	4s	L'Urpí i el Xavi es posen en contacte amb la Carol.	La situació es ralenteix. PM de l'Urpí i el Xavi preocupats.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
57	3s	L'Àngels mira la carretera i després a la Carol.	PP de l'Àngels.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
58	5s	La Carol mira amb atenció la carretera.	PP de la Carol.	Alright - Supergrass	Natural i interior	Ral·li de Montecarlo.
59	16s	Imatges de la Carol a l'avió arribant a Tailàndia i a l'aeroport.	Gravacions de la Carol a Tailàndia.	Alright - Supergrass	Natural i exterior	Tailàndia.
60	30s	Imatges de la Carol fent turisme per la ciutat amb la seva amiga Tina.	Gravacions de la Carol a Tailàndia.	Alright - Supergrass	Natural i exterior	Tailàndia.
61	10s	Imatges de la Carol preparant-se a l'hospital pel preoperatori.	Gravacions de la Carol a Tailàndia.	-	Natural i interior	Tailàndia.
62	15s	Imatges de Carol fent-se les proves preoperatòries.	Gravacions de la Carol a Tailàndia.	-	Artificial i interior	Tailàndia.

El gran premi de Carol

63	20s	Imatges de quan li van dir que no es podia operar perquè li havien detectat un problema al cor.	Gravacions de la Carol a Tailàndia. Fos encadenat.	-	Artificial i interior	Tailàndia.
64	5s	La Carol mirant la carretera.	PP.	-	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
65	10s	El cotxe fa algunes corbes més i després una recta.	PG per davant.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
66	3s	La Carol respon a l'Urpí.	PMC.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
67	4s	L'Urpí anuncia que ja arriben al final.	PM dins del cotxe d'assistència.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Montecarlo.
68	10s	Diversos trams entre pujades, baixades i corbes.	PG.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Ral·li de Montecarlo.
69	5s	Ja és de nit i al fons més pròxim es veuen les llums de Mònaco.	PG de la ciutat de Mònaco.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Ral·li de Montecarlo.
70	4s	A la Carol se l'il·lumina la cara.	PMC de la Carol conduint.	Soroll ambient	Artificial i interior	Ral·li de Motecarlo.
71	7s	Més imatges del cotxe.	PG.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Ral·li de Montecarlo.

El gran premi de Carol

72	7s	Arriben a la meta.	PG. La càmera es trobarà a la meta així que veurem passar el cotxe pel costat.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Mònaco.
73	6s	El cotxe para bruscament.	PG-PM del cotxe que ens passa de llarg i el veiem per darrere.	Soroll ambient	Artificial i exterior	Mònaco.
74	10s	El conductor i el copilot s'abracen emocionats dintre del cotxe.	PP dels dos abraçant-se i després PP de la cara del copilot.	-	Artificial i interior	Mònaco.
75	8s	El copilot surt del cotxe.	PS del copilot sortint del cotxe.	-	Artificial i exterior	Mònaco.
76	8s	El pilot surt del cotxe.	PS del pilot sortint des de darrere.	-	Artificial i exterior	Mònaco.
77	20s	Es treu el cas i el deixa sobre el cotxe i es pentina.	PS del pilot fora del cotxe (al costat), PM del pilot traient-se el casc, PD de com el deixa sobre el capó, PP de la cara del pilot (la Carol).	-	Artificial i exterior	Mònaco.
78	6s	Arriben l'Urpí i el Xavi, es feliciten tots mútuament.	PA.	-	Artificial i exterior	Mònaco.
79	15s	Entrega de premis.	PG del pòdium.	Música ambient	Artificial i exterior	Mònaco.

El gran premi de Carol

80	8s	Decideixen anar a prendre alguna cosa a un bar.	PA entrant al bar i PM quan s'asseuen a la taula.	-	Artificial i interior	Mònaco.
81	2min	Parlen dels temps que la Carol presidia el club Porsche.	PM amb alguns PMC.	-	Artificial i interior	Mònaco.
82	10s	Tornen cap a l'hotel.	PS gravant com van xerrant i com entren a l'hotel. Desapareixen amb fos negre.	-	Artificial i exterior	Mònaco.
83	1m	Carol arribant al Palau dels Secrets i entra.	PG de la perruqueria, PS-PA entrant a la perruqueria. Mostrem les particularitats d'aquest espai mitjançant PP dels vestits de l'entrada, PP de les perruques, PD de les pestanyes i ungles postisses, PP de la Natalia cosint un vestit.	Blank piece of paper – Luthea Salom	Natural exterior i artificial interior.	Perruqueria, Montcada.
84	2m	Un cop dintre, li renten el cabell, la pentinen, li pinten les ungles i la	PA saludant a la Natalia. PP rentant-li el cabell, PP secant-li i pentinant-la, PP pintant-li	-	Artificial i interior	Perruqueria, Montcada.

El gran premi de Carol

		maquillen. Parlen que avui va al sopar mensual d'Enfemme i sobre el canvi estètic que ha dut a terme.	les ungles, PM mentre parla amb ella.			
85	5s	Es mira en el mirall i es toca el cabell.	PP	-	Artificial i interior	Perruqueria, Montcada.
86	8s	Surt i se'n va cap a l'estació.	PG sortint i caminant cap a l'estació.	Cigaretes – Russian Red	Artificial i exterior	Montcada.
87	20s	Arriba i agafa el tren. Durant el viatge s'asseu i continua amb el relat que estava escrivint a l'ICS.	PM asseguda. Mentre escriu, el text apareix a la part superior de la pantalla.	Cigaretes – Russian Red	Artificial i interior	Tren de Montcada a Barcelona.
88	8s	Surt de l'estació i se'n va cap a Enfemme.	PG quan surt i PP de gent que la mira. PA caminant pel carrer.	Cigaretes – Russian Red	Artificial interior i natural exterior	Enfemme, Barcelona.
89	30s	Arriba a Enfemme, pica i entra. Mostrem com és Enfemme.	PA arribant, PD picant al timbre, i travelling de seguiment per dintre del local (deixa les seves coses a la taquilla, saluda a les seves amigues, etc.)	-	Artificial i interior	Enfemme, Barcelona.

El gran premi de Carol

90	25s	Ajuda a parar la taula, i s'asseuen totes.	PG de l'escena, PA parant la taula, PA d'un altre grup parlant i bevent, PM de la Carol asseient-se, PG de totes parlant i PP de la Carol somrient.	-	Artificial i interior	Enfemme, Barcelona.
91	2m	Parlen de les seves experiències, de com, majoritàriament, les seves famílies no ho han acceptat, el que ha suposat Enfemme per elles, com ho han superat (ens centrem principalment en la història personal de la Carol).	PG, PMC, PP i algun PD.	-	Artificial i interior	Enfemme, Barcelona.
92	30s	Imatges d'arxiu de la Carol al programa del Trencadís, 8TV.	-	-	-	Barcelona.
93	13s	Fos degradat. La Carol es troba a punt de baixar per	Travelling de panoràmica, PMC del príncep i la princesa i PMC de la Carol pel darrere.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.

El gran premi de Carol

		les escales del sopar de gala.				
94	30s	Imatges de l'entrevista a l'Andreu Casas.	PMC.	-	Natural i interior	Barcelona.
95	5s	La Carol mira la sala plena de gent.	PD dels ulls de la Carol.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
96	30s	Imatges de l'entrevista a l'Anna Casas.	PMC.	-	Natural i interior	Barcelona.
97	6s	La Carol esbufega per relaxar-se.	PD de la boca de la Carol.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
98	30s	Imatges de l'entrevista a la Francesca Serra.	PMC.	-	Natural i interior	Barcelona.
99	17s	Diuen el seu nom i la Carol comença a baixar les escales.	PD dels focus, PG de la sala, PD del peu fent un pas, PS per darrere de la Carol baixant.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
100	10s	La imatge de la Carol apareix a les pantalles gegants del recinte.	PP de les pantalles gegants, PP del príncep i la princesa de Mònaco.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo
101	8s	Els seus amics la miren des de la taula.	PP de l'Àngels i el seu marit i de l'Urpí i el Xavi.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
102	7s	La Carol continua baixant les escales.	PS de la Carol.	Y.A.L.A - M.I.A	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.

El gran premi de Carol

103	9s	Arriba i s'asseu a la seva taula amb els altres.	PS i PP de la Carol.	Soroll ambient	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
104	7s	Comença el sopar.	PG de la sala i PM dels cambrers portant el menjar.	Soroll ambient	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
105	5s	Deixen el menjar a la taula de la Carol.	PD del plat, PM de les persones a la taula.	Soroll ambient	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
106	15s	Comença l'espectacle.	PG, PP i PD.	Música ambient	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
107	15s	La Carol i l'Àngels surten a la pista de ball.	PM de les dues anant cap a la pista, PMC de les dues ballant i passant-s'ho bé.	Do it – The Sunday Drivers	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
108	30s	Ens anem allunyant de la pista fins a enfocar el cel. Apareixen els agraïments.	El pla es va allunyant, de la Carol a la pista fins al sostre (que és obert).	Do it – The Sunday Drivers	Artificial i interior	Sporting Club de Montecarlo.
109	15s	Fos negre i apareixen els crèdits.	-	La música cessa lentament	Fos a negre	-

Taula 8. Part 1 del guió tècnic. Font: Elaboració Pròpia.

Seq.	Durada	Guió entrevistes
14	2min 12s	Des de molt jove, si em quedava a casa sola, aprofitava aquests minuts per anar a l'armari de la meua mare i posar-me roba d'ella, que si unes calcetes, unes mitjanes o alguna faldilla que m'entrés. Eren moments curts, però molt intensos. Aquesta necessitat, era una cosa que sentia i em sortia del meu interior més profund, però que al mateix temps em feia

		sentir-me una “bestiola rara”. Mai vaig poder parlar d'aquestes sensacions amb els meus amics, d'haver-ho fet, el primer que m'haguessin dit és que era un “marica”. Fins i tot vaig arribar a plantejar-me si era homosexual perquè em fixava en les noies però des d'una perspectiva femenina: en els seus conjunts, bosses, sabates, etc. De més adult, i ja pertanyent a la direcció de l'empresa del meu sogre dedicada al tèxtil, quan anàvem de viatge a les Fires hi havia tardes dedicades a visita d'aparadors, per veure la moda, incloses les botigues de dona, per prendre nota de les tendències. Amb aquestes últimes era amb les quals realment jo gaudia veient els aparadors, encara que en silenci i sense comentar massa, no fos cas que... El que era horrorós, eren les botigues de llenceria. M'encantaven, però no podia quedar-me molt temps contemplant aquells preciosos conjunts, amb els quals somniava a poder-me'ls posar, per por que em tractessin de pervertit. Així va anar sempre la meva vida. Sempre ocultat els meus sentiments.
31	1m	Ara sóc feliç, sóc una dona, tinc el meu DNI que diu que em dic Carol i el meu sexe és Femení. Tot un assoliment, però a canvi de què? A mi em va costar renunciar a la meva vida anterior, plena de luxes i relacionant-me amb les millors famílies de Barcelona, també vaig haver de renunciar als meus fills, i a totes aquelles grans amistats “íntimes de la família”, que havien de ser incondicionals. Una fatídica nit tot va arribar a la seva fi. Va ser la nit que vaig tenir la meva última conversa amb la meva exdona. No podia seguir callant i aguantant-me tota la vida! I d'aquesta manera, l'endemà ja deixava per sempre la casa que havia estat fins a aquells instants la llar familiar. A partir d'aquell dia, i amb unes conseqüències molt dures i tristes, vaig començar a ser la transsexual que sóc actualment. Vaig renunciar a tot, i a més, no m'han acceptat, vaig perdre la meva família, "amics"... En fi, tot. Malgrat tot això, particularment no m'hi penedeixo de res i ho tornaria a fer.
33	40s	Tot i que m'he emportat molts disgustos, desenganys i solituds, en el fons em sento feliç, i molt bé amb mi mateixa. Tot i que quan penso que la meva família m'ha deixat de banda, em sento malament. Que no m'arribessin a acceptar, era una possibilitat que ja la tenia assumida. El que no he arribat a entendre és que no volguessin saber res en absolut. Cap membre s'ha plantejat, o almenys no m'ho han fet saber, de per què ho vaig fer i què sentia jo en el meu interior per

		arribar a aquest punt. El que sempre havia sospitat, desgraciadament, es va confirmar: "el que diran" és el que preval. M'havia cregut innocentment que ells en alguna cosa em comprendrien, i que m'acceptarien a mitges, igual que tantes i tantes amistats que tenia, de les quals moltes d'elles eren de les de tota la vida. Quin poc grau d'autenticitat hi havia en aquest tipus d'amistats veritat?
49	20s	No sóc cap "superwoman", simplement sóc una dona com qualsevol de vosaltres, amb alguna petita virtut, i infinitat de defectes. Entre ells està el ser poregosa. Creeu per casualitat que a cada pas que vaig donar en el passat, i segueixo donant avui dia en l'actualitat estic exempta de pors? Què no temo equivocar-me?
53	2min	La Carol deu fer dos anys i mig que va venir aquí. Evidentment, va venir amb una aparença clara del seu sexe biològic i la sensació que em va donar és que volia saber si fer el canvi físic amb l'edat que tenia, amb 67 anys, podia suposar molts riscos per la seva salut, per una banda. A més a més, també volia saber si tot aquest tractament hormonal aconseguiria canviar el seu cos. Un cop feta la història clínica, es va veure que no hi havia cap factor que contraindiqués el tractament hormonal. En quant a quin grau de canvis corporals es podria fer la Carol, doncs, era la primera dona tan gran que havia tingut que iniciés un tractament hormonal, no tenia experiència. Ella pensava que podria conviure durant molts anys amb una certa feminització i en alguns espais poder exercir i ser reconeguda com a dona, mantenint la seva vida. Jo crec que la Carol ho havia de fer, ho tinc claríssim, si no hagués fet això, en aquest moment estaria patint.
87	20s	Què va ser d'aquella dona que temia anar sola en qualsevol situació? Què en el fons només desitjava poder fer qualsevol cosa sense cridar l'atenció i passar totalment desapercebuda. Encara recordo aquelles pors que se'm notés que no era una dona, que s'adonessin que no eres més que "un tio vestit de dona".
92	30s	Ho he perdut tot, m'he quedat sola com un musclo. Em va caure tot el món al damunt, tenia molts problemes de manca d'estima. Ara ja no trobo a faltar la meua família, ja ho he passat. Sé que el meu canvi costa de pair però els hi recrimino que no han fet cap esforç per entendre'm. Si em vesteixo de dona, no és perquè arribi carnestoltes. Ara estic molt contenta de ser qui sóc, ara ric de tot perquè m'he alliberat de la càrrega de fer-me dona.

El gran premi de Carol

94	30s	Em costaria molt d'entendre perquè ja ho he intentat. M'he preguntat "què li ha passat?" i diu "m'he sentit canviat", doncs noi, pot ser si ho haguessis fet abans... Perquè si realment tot el que ell ha explicat <i>por ahí</i> , que ja de petit es provava la roba interior de la seva mare, doncs, home, pot ser que procuris no fer tant de mal pel món. Per sentir-se bé amb si mateix, per dir em sento dona, ha destrossat una família... Ho podria haver portat sense fer "estropicis", de portes cap endins.
96	30s	Mai a la vida hagués pensat que estigués, en el fons, tan amargada de la vida. No ho semblava. Jo no sé les seves intimitats però el fet és que amb la Joana, que vaig parlar amb ella, tot i que encara no hem quedat, es va quedar sorpresa. Suposo que també t'has de sentir estafat o enganyat de dir "ostres! Què he fet jo amb la meva vida? Que injust!" No és una persona que escolliria com amiga íntima meva. No perquè sigui la Carol, tampoc l'hagués escollit com a Carles Barangé.
98	30s	El primer pensament va ser pensar en la seva dona i els seus fills, com a dona jo pensava d'aquesta manera. El que el vaig dir és "al cap de quaranta anys has de fer aquest canvi?". Ell veu que els seus fills no l'han repudiat però no volen saber res d'ell i, clar, és normal. S'ha de pensar en el mal que li ha fet a les altres persones perquè els hi ha fet molt. En aquest cas, trobo que ha sigut molt egoista per només pensar en ell. En un principi tothom volia sopar amb ella perquè ho expliqués tot, però una vegada tothom la va veure aquí es va acabar tot.

Tabla 9. Part 2 del guió tècnic. Font: Elaboració Pròpia.

3.3. Post-producció

Una vegada estiguin gravats tots els recursos audiovisuals, serà moment de bolcar aquests arxius en una targeta de memòria SD al disc dur de l'ordinador on es realitzarà el muntatge de la pel·lícula. Per a l'edició lineal s'utilitzarà el programa de muntatge *Adobe Premiere*, on es crearan els talls de vídeo necessaris per donar al relat audiovisual un sentit narratiu i estètic.

A continuació, s'exportarà el treball directament al programari d'edició, *Adobe After Effects*, amb el que es realitzarà un procés d'etalonatge per igualar el color, la lluminositat i el contrast dels diferents plànols mitjançant capes d'ajust.

Finalment, també s'editarà l'àudio, acoblant tots els elements de so (diàlegs, efectes, banda sonora...) de la producció i controlant la saturació i la distorsió, tot per aconseguir que hi hagi la màxima harmonia entre les diferents seqüències. Aquesta tasca es durà a terme mitjançant l'Adobe Audition, exclusiu per temes de sonorització.

3.4. Emissió i comercialització

3.4.1. Productores

Tot i que la idea principal és realitzar el projecte sota la nostra productora, som conscients que en el món de l'audiovisual és molt difícil entrar. És molt difícil que alguna televisió vulgui treballar amb nosaltres sent totalment desconeguts. Per això, la idea seria buscar una productora que ens avalés i que respongués per nosaltres. Hi ha una sèrie de productores que podrien estar interessades en 'El gran premi de Carol'. Com el documental té lloc principalment a la ciutat de Barcelona, es considera que hauria de ser una productora local o estatal, que tingués abast a tot el país. Tot i que tampoc es descarta un abast més petit, a nivell de Catalunya únicament, o més gran, a nivell europeu. En els dos casos s'intentaria que hi hagués una co-producció entre la productora i una cadena de televisió. Seguint aquests criteris, les possibles productores que avalarien el projecte serien: Minimal films, Batabat i Media 3.14.

- **Minimal Films**

Logo de Minimal Films. Font: Web Minimal Films.

Minimal Films és una productora especialitzada en l'àmbit documental, creada a Barcelona en 2008 per l'Albert Solé. Els seus projectes tracten temàtiques i mirades molt diverses, des dels temes històrics i socials,

passant per la ciència, la cultura, l'aventura i la música. Els seus treballs es dirigeixen tant a les cadenes de televisió com a les sales de cinema. Es caracteritzen per donar veu als qui no la tenen habitualment.

Es considera aquesta opció com l'oferta més adequada per la producció del documental perquè ja tenen una àmplia experiència abordant temes delicats sempre amb una visió alegre i positiva, com és el cas de 'Gabor'²². A més, també s'ha d'emfatitzar que l'Albert Solé va ser qui ens va animar a fer aquest projecte i coneix tota la història de primera mà.

- **Batabat**

Logo de Batabat. Font: Web Batabat.

És una productora audiovisual que crea i comercialitza continguts de cultura i història de Catalunya i del món. Les seves produccions estan dotades de qualitat i paren especial atenció a la creativitat i la imaginació (tant en el fons com en la forma), amb l'objectiu d'arribar a un ampli sector de l'audiència.

Aposten per aquelles històries locals que ahora siguin universals, per això es considera que aquest documental podria entrar dintre de les seves acotacions. Tot i que el seu to seriós i reivindicatiu fa que sigui l'opció més improbable. Malgrat això, la tenim en compte per la seva proximitat geogràfica.

- **Media 3.14**

Logo de Media 3.14. Font: Web 3.14.

És una societat del grup Mediapro dedicada a la producció de programes (fàctics i d'entreteniment) i documentals per a la televisió. El 1999 va començar la seva activitat i des d'aleshores ha produït més de 600 hores per a les principals cadenes espanyoles (TV3/Televisió de Catalunya, Antena 3, La Sexta, TVE, Cuatro, Telemadrid, Canal Sud, Canal Plus, Via Digital) i més de 40 documentals per al mercat domèstic i internacional.

---

²² El Sebas ha de rodar un documental sobre la ceguesa en l'altiplà bolivià. Buscant un equip de rodatge, coneix a Gabor, un director de fotografia retirat que va perdre la vista fa deu anys. El Sebas li proposa que sigui el seu col·laborador i que rodin junts a Bolívia.

Es considera aquesta com l'opció més llunyana de les tres. El fet que no hagin produït cap documental amb un to més humorístic fa difícil que ens posem d'acord quant a l'enfocament. No obstant això, es tracta d'una productora molt important i reconeguda a escala mundial, amb un pressupost inicial més gran que les altres i, es garantiria l'emissió i distribució del documental.

3.4.2. Fonts de finançament

Pel que fa al pla de finançament, s'ha decidit incloure dintre del programa les següents fonts: subvencions, crowdfunding i patrocinadors.

3.4.2.1. Subvencions

Les subvencions consisteixen en el lliurament d'una quantitat de diners per part de l'Administració, a una persona o institució, sense l'obligació de tornar-ho, perquè realitzi certa activitat que es considera d'interès general. Dins de les subvencions es tenen en compte aquelles que s'ajustin al territori en el qual es produiria i emetria la major part del documental. De manera que les subvencions poden ser de l'àmbit local, català, espanyol o de la Unió Europea (UE).

Principalment ens centràriem en aquelles d'abast català, on trobem les subvencions per a la realització de documentals destinats a ser emesos per televisió i les subvencions per al desenvolupament de projectes audiovisuals, que ofereix l'Institut Català de les empreses Culturals (ICEC) amb una quantitat total de 40.000 euros entre les dues. No optaríem a les ajudes convocades pel ministeri de l'estat espanyol perquè totes van destinades a la producció de curtsmetratges, llargmetratges o a la participació de pel·lícules a festivals. Pel que fa al programa Media – Desenvolupament d'Europa Creativa, no podem optar al pressupost disponible (fins a 25.000 euros), ja que un dels requisits consisteix a haver produït almenys una obra que hagi estat emesa entre el període de 2013 i la data d'aplicació.

3.4.2.2. Crowdfunding

S'ha optat pel *crowdfunding*, a través de Verkami, ja que és una de les principals plataformes de micromecenatge al nostre país. Encara que només rebrem els diners aportats pels nostres mecenes si arribem al 100% de l'objectiu de finançament en el

termini de 40 dies, no volem utilitzar cap altre mitjà. Considerem que és més eficaç que el públic ens faci arribar les seves donacions a través d'una plataforma i, així, aconseguir el pressupost desitjat per començar el projecte, uns 20.000 euros, que no pas quedar-nos sense res.

Cada donació comporta una recompensa per la persona en qüestió, que serien les següents:

- Amb 15 euros aportats sortiria en els agraïments dels títols de crèdit i se li donaria una entrada per a l'estrena del documental.
- Amb 25 euros aportats sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, se li donaria una entrada per a l'estrena del documental, el documental descarregat i un pòster.
- Amb 50 euros aportats sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, se li donaria dues entrades per a l'estrena del documental, un pòster i el DVD i la BSO del documental.
- Amb 100 euros aportats sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, se li donaria quatre entrades per a l'estrena del documental, un pòster, dos DVDS i dos CDS de la BSO del documental.
- Amb 250 euros aportats sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, se li donaria quatre entrades per a l'estrena del documental, un pòster signat per la protagonista, dos DVDS i dos CDS de la BSO del documental i dues samarretes personalitzades del documental
- Amb 350 euros sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, un credencial amb preferència a l'estrena, un pòster signat per la protagonista, dos DVDS i dos CDS de la BSO del documental, dues samarretes personalitzades del documental.
- Amb 500 euros sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, un visionat privat amb primícia, un pòster signat per la protagonista, dos DVDS i dos CDS de la BSO del documental, dues samarretes personalitzades del documental i un sopar amb l'equip.
- Amb 1.000 euros sortiria en els agraïments dels títols de crèdit, un visionat privat amb primícia, un pòster signat per la protagonista, dos DVDS i dos CDS de la BSO del documental, dues samarretes personalitzades del documental i el logo del centre, organització, associació, etc, apareixerà als crèdits finals.

3.4.2.3. Patrocinadors

El patrocini és l'ajuda econòmica, generalment amb finalitats publicitàries o fiscals, que s'atorga a una persona o a una entitat perquè realitzi una activitat. El patrocinador guanya popularitat i posicionament mentre que el patrocinat rep una contraprestació econòmica²³.

Tenint en compte això, s'ha decidit buscar diferents patrocinadors, dels quals s'esperaria aconseguir un total de 8.000 euros. RACC ha estat l'organitzador d'aquest esdeveniment esportiu a Barcelona diversos cops, per tant, vist el seu interès i que la protagonista del nostre documental hi participa, la intenció seria que ens cedís un cotxe per cobrir tot el recorregut i que es fes càrrec de la benzina o que ens ajudés amb una aportació de 2.000 euros.

Michelin podria ser un altre patrocinador. El fabricant de neumàtics té una revista en línia anomenada *Road Stories* on publica una sèrie de vídeos sobre persones que tenen passió per conduir. De fet, fa dos anys va gravar l'aventura de Pierre Charbonnier i la seva escuderia en el Ral·li Històric de Montecarlo. Per tant, s'esperaria arribar a un acord on ens patrocinessin amb 3.000 euros.

Finalment, es pretén contactar amb la nova regidoria de Cicle de vida, Feminismes i LGTB de l'Ajuntament de Barcelona, així com amb la plataforma d'entitats LGTB de Catalunya perquè ens patrocinessin el documental amb uns 3.000 euros en total o que almenys ens ajudessin a donar visibilitat al projecte per tal de recaptar un major finançament.

3.5. Teaser

Tot i que el documental no s'ha portat a terme, sí que s'ha realitzat un teaser de dos minuts i mig que serveix com una petita mostra de la nostra protagonista i del que pot arribar a ser *El gran premi de Carol*. En primer lloc, es veu la Carol donant voltes amb el Porsche al circuit de Calafat amb la seva veu en off presentant-se. Després, passem a un altre escenari i es mostra la Carol a Enfemme, on explica la seva relació amb el centre. Seguidament, veiem la Carol al seu garatge amb el cotxe i la seva veu en off ens diu quina és la seva pròxima fita: ser la primera dona transsexual en córrer el Ral·li Històric de Montecarlo. A continuació, es deixa ben clar el seu gènere actual quan canvi el nom

---

²³ HOYUELA, P., & LAZARO, Y. (2003). *Diccionario J. Walter Thompson*. Comunicación, marketing y nuevas tecnologías.

dels adhesius que portarà al Porsche, de Carles a Carol, mitjançant un *fastmotion*. Per acabar, la Carol surt s'allunya del circuit a ritme de Tina Turner amb la cançó "You're simply the best".

A l'enllaç següent es pot veure el teaser d'*El gran premi de Carol*:

https://www.dropbox.com/sh/0o8r9rmwps04ud3/AACbgJvLprRHAXiVMnbkC_fCa?dl=0

4. Conclusions

Aquest projecte audiovisual m'ha servit per posar en pràctica tots els coneixements que he anat adquirint al llarg dels 4 anys del grau de periodisme. El fet de planificar el documental des de la seva concepció fins a la realització, m'ha permès conèixer de primera mà els temps i els imprevistos que cal preveure per a complir amb els objectius fixats. La importància d'una bona organització i estructuració de la feina, així com tenir la capacitat d'adaptar-se als canvis és crucial per tal de finalitzar el treball amb èxit.

Encarar un documental d'aquestes característiques implica una voluntat d'investigar, buscar i consultar diverses fonts per obtenir una bona recerca que ens ajudi a desenvolupar un discurs coherent al llarg de la història que sigui comprensible pel públic al qui va dirigit.

En l'àmbit personal l'elaboració d'aquest projecte m'ha servit per perdre la vergonya a l'hora de posar-me en contacte amb diferents desconeguts quan estava buscant persones de l'entorn de la protagonista. Per exemple, al principi em feia por parlar amb la exdona i fills de la Carol, ja que no volia ofendre'ls ni semblar massa intrusiva. No perquè la Carol hagi aparegut a diferents mitjans significa que la vida de la seva família sigui també pública. Per aquest motiu vaig deixar aquesta part pel final, i quan va arribar el moment vaig saber quin missatge transmetre. Tot i que això no va ser suficient per convèncer-los que participessin en el documental, vaig intentar amb la certesa que estava actuant de manera professional. A més a més, el fet d'entrar a la vida de diverses persones i conèixer les seves intimitats, m'ha fet desenvolupar la meua capacitat d'empatia i escolta.

Després d'haver recorregut tot aquest llarg camí, concloc el projecte amb la sensació d'haver aprofitat aquesta oportunitat per aprendre nous coneixements i explotar el meu vessant més creatiu. Com s'ha pogut veure al calendari de treball (veure apartat 3.1.7) aquest documental està enfocant de cara a l'any que ve. És a partir d'ara quan comença la feina de producció i no és fins al 2017 que es podria comercialitzar. Per tant, comptem amb l'avantatge de modificar aquells aspectes que exigeixin una reflexió més profunda i completa.

5. Bibliografia

Pàgines web i documents en línia

Alfageme, Ana (2012). *Los transexuales ya no son enfermos mentales*. EL PAÍS.

Recuperat de

http://sociedad.elpais.com/sociedad/2012/12/04/actualidad/1354628518_847308.html

American Psychological Association. (2012). *Answers to your questions: For a better understanding of sexual orientation and homosexuality*. Washington, DC. Recuperat de <http://www.apa.org/topics/sexuality/orientacion.pdf>

Ararteko (2009). *La situación de las personas transgénero y transexuales en Euskadi*. Recuperat de http://www.ararteko.net/RecursosWeb/DOCUMENTOS/1/1_1719_3.pdf

Asenjo, N., Portabales, L., Rodriguez, J. M., Lucio, M. J., Becerra, A. (2013). *Transexualidad: Evaluación e Intervención Psicológica en Clínica contemporánea*: revista de diagnóstico psicológico, psicoterapia y salud, 4 (nº2), 161-170. Recuperat de http://www.copmadrid.org/webcopm/publicaciones/clinicacontemporanea/cc2013v4_n2a6.pdf

Benjamin, Harry (1966). *The Transsexual Phenomenon*. The Julian Press. Nova York. Recuperat de <http://www.mut23.de/texte/Harry%20Benjamin%20-%20The%20Transsexual%20Phenomenon.pdf>

Estudi 2854: *Actitud de la juventud ante la diversidad sexual (2010)*. Recuperat de http://www.cis.es/cis/export/sites/default/-Archivos/Marginales/2840_2859/2854/Es2854.pdf

Falco, Miriam (2012). *La psiquiatría reglamenta nuevos diagnósticos de trastornos mentales*. CNN México. Recuperat de <http://mexico.cnn.com/salud/2012/12/07/los-manuales-de-diagnosticos-psiquiatricos-seran-distintos-en-2013>

García, Isidro (s.f). *Marco de referencia. Homofobia y transfobia como base de la diferencia*. Federación de Servicios a la Ciudadanía de Comisiones Obreras. Recuperat

de

[http://www.fsc.ccoo.es/comunes/recursos/99922/doc21150 Marco de referencia. Homofobia y transfobia como base de la diferencia.pdf](http://www.fsc.ccoo.es/comunes/recursos/99922/doc21150_Marco_de_referencia_Homofobia_y_transfobia_como_base_de_la_diferencia.pdf)

Gómez Gil, E., Esteve de Antonio, I., Berguero Miguel, T. (2006). *La transexualidad, transexualismo o trastorno de la identidad de género en el adulto: Concepto y características básicas*. C. Med. Psicosom (nº 78). Recuperat [http://transexualia.org/wp-content/uploads/2015/03/Medico transexualidadadulto.pdf](http://transexualia.org/wp-content/uploads/2015/03/Medico_transexualidadadulto.pdf)

Ramos, Juana (s.f). *Las asociaciones de Transexuales*. Asociación Transexual Española – Transexualia. Recuperat de [http://transexualia.org/wp-content/uploads/2015/03/Apoyo historiasocia.pdf](http://transexualia.org/wp-content/uploads/2015/03/Apoyo_historiasocia.pdf)

Llibres i revistes

Belsué Guillorme, Katrina (2012.) *La legislación en torno a la transexualidad en España: avances, debilidades y paradojas*. Feminismos, nº 19, 211-234.

Coll-Planas, Gerard (2010). *La voluntad y el deseo. La construcción social del género y la sexualidad: el caso de lesbianas, gays y trans*. Madrid: Egales.

Espín, Isabel (2008). *Transexualidad y tutela civil de la persona*. Madrid. Editorial Reus S.A.

Galofre, P., Missé, M. (2015). *Políticas Trans: Una antropología de textos desde los estudios trans norteamericanos*. Barcelona/Madrid: Egales.

Mérida, Rafael (2016). *Transbarcelona: Cultura, género y sexualidad en la España del siglo XX*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

Platero, Raquel (2009). *Transexualidad y agenda política: Una historia de (dis)continuidades y patologización*. Política y sociedad, Vol. 46, nº 1 y 2, 107- 128.

Platero, Raquel (2013) *Marañas con distintos acentos, género y sexualidad en la perspectiva interseccional*. Encrucijadas, Revista crítica de ciencias sociales, nº. 5, 44-52.

Rabiger, Michael (1989). *Dirección de Documentales*. Madrid: Instituto Oficial de Radio y Televisión.

Serano, Julie (2007). *Whipping Girl: A Transsexual Woman on Sexism and the Scapegoating of Femininity*. Berkeley: Seal Press.

Spade, Dean (2015). *Una vida "normal": Violencia administrativa. Políticas trans críticas y los límites del derecho*. Barcelona: Edicions Bellaterra.

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo M: ROSA ALMIRALL OLIVER

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional “_____” y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

e conste lo firmo,

Firma: _____ Fecha: 19/04/2016.

Teléfono y/o mail de contacto: 675782320.

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo CORINA PINEDA-DURÁN

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autònoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional "   " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Firma: _____

Fecha: 12/04/2016

Teléfono y/o mail de contacto: capidy@ymail.com

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo ANNA CASAS FULLAT

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional " _____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Analogas

Firma: _____ Fecha: 15.4.2016.

Teléfono y/o mail de contacto: 616222030.

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo Andrew Casas Garcia.

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional "_____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

e lo firmo:

Firma: _____ Fecha: 18 abril 2016

Teléfono y/o mail de contacto: acasas@cs corporateadvisors.com

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo Alura Latchinián Bodeant

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional "_____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Firma: Fecha: 22/04/16
Teléfono y/o mail de contacto: aluralatchinian@gmail.com

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo LINA MULERO SANTORO

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional "_____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Firma: Fecha: 22/04/2016
Teléfono y/o mail de contacto: linamulero71@gmail.com

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo XAVI ALGUERSUARI RABAT

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional " _____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Firma: Fecha: 26 / 4 / 16

Teléfono y/o mail de contacto: 937205135

CESIÓN DE DERECHOS DE IMAGEN

Yo Francisco Lira Leshirana

DECLARO QUE

Soy conocedor/a de que estudiantes de la Universidad Autónoma de Barcelona han grabado mi imagen y/o voz para un documental con título provisional " _____ " y estoy totalmente de acuerdo con ello. Así pues, cedo gratuitamente mis derechos de imagen para que puedan utilizar mi imagen y mi voz en este documental que forma parte del proyecto final de carrera.

Y para que conste lo firmo:

Firma: Francisco Lino Fecha: 26-4-2016

Teléfono y/o mail de contacto: 937205135

6.2. Pressupost lloguer del material

C/ Sicília 153, bajo 1ª, 08013 Barcelona
Tel. 934 356 489 · E-Mail: info@avisualpro.es

PRESUPUESTO

NUMERO: 1203325
FECHA: 22/06/2015
CLIENTE: 195554
PAGINA: 1 / 1

CLIENTE

Tanit de Pouplana
NIF: .

T.
E-Mail: tanitpouplana@gmail.com

DESCRIPCION	CANTIDAD	JORNADAS	TARIFA	TOTAL
Alquiler material audiovisual				
Alquiler 15 días			0,00	0,00
Cámara Canon EOS 5D MarkIII - Cuerpo	2			1.190,00
Batería LP-E6	2			66,50
Lector USB para tarjetas CF y SD	1			33,25
Compact Flash 32GB Sandisk	2			133,00
Tripode Manfrotto 509-545GBK	1			168,00
Mic unidireccional Sennheiser MKH 416	1			133,00
Pértiga de fibra de carbono Rycote G5	1			84,00
Kit antiviento Rycote S-Series 375	1			84,00
Micrófono inalámbrico petaca Sennheiser	2			266,00
Grabadora digital Zoom H4-Next	1			133,00
Kit de 2 Paneles LED 600 bicolor	1			235,00

Forma de pago: Efectivo, Tarjeta bancaria o Transferencia.
100% a la aceptación del presupuesto.
De ser de su conformidad, rogamos confirmación escrita,
ya que de no estar firmado y sellado no se considerará aceptado.

Firma y sello cliente:

SUBTOTAL: 2.525,75 €
IVA (21%): 530,40 €
SEGURO (6%): 151,55 €
TRANSPORTE: 0,00 €

TOTAL 3.207,71 €

6.3. Pressupost viatge Montecarlo

AHORRA DINERO

RESUMEN DE LA RESERVA

MERCEDES VITO O SIMILAR

x4
 x6
 Manual
 Gasolina
 LLENO-LLENO

Europcar

FECHA RECOGIDA: Barcelona - Sants - Estación de Tren, 27/01/2017 16:30h.

FECHA DEVOLUCIÓN: Barcelona - Sants - Estación de Tren, 05/02/2017 22:00h.

TOTAL: 592,42 €
IVA INCLUIDO
59,24 €/día

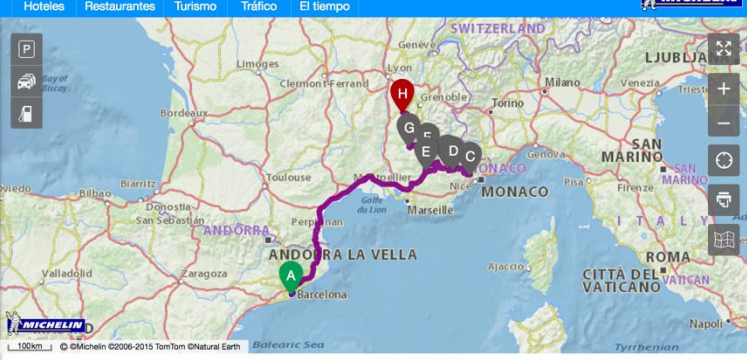
Home page > Rutas > Barcelona

ViaMichelin Mapas y Rutas

Calcula tu ruta

- A Barcelona, España
- B 04170 Saint-André-les-Alpes...
- C 06510 Bouyon, Francia
- D 04240 Rouaine, Francia
- E 04700 Oraison, Francia
- F 04200 Sisteron, Francia
- G 26510 Verclause, Francia
- H 26190 Saint-Nazaire-en-Ro...

Opciones

1 ruta posible: Barcelona → Saint-Nazaire-en-Royans [Añadir a favoritos](#)

Via AP-7 A9 A51

1108 km
16h20
159.85 €

Distancia 1108 km con 590 km por autopista

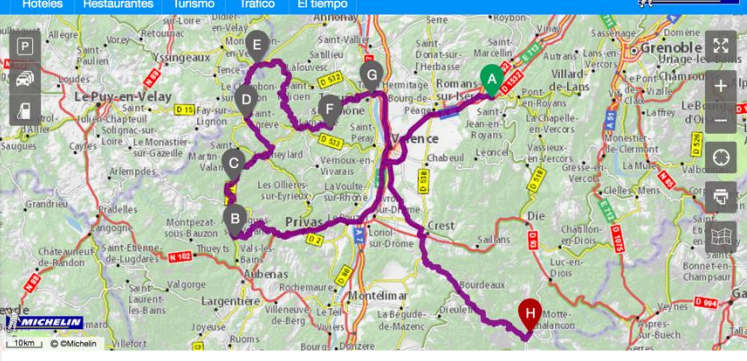
Home page > Rutas > Saint-Nazair...

ViaMichelin Mapas y Rutas

Calcula tu ruta

- A 26190 Saint-Nazaire-en-Ro...
- B 07530 Antraigues-sur-Volan...
- C 07160 Dornas, Francia
- D 07320 Saint-Agrève, Francia
- E 43290 Saint-Bonnet-le-Froi...
- F 07270 Gilhoc-sur-Ormèze, ...
- G 07300 Tournon-sur-Rhône, ...
- H 26470 La Motte-Chalancon...

Opciones

1 ruta posible: Saint-Nazaire-en-Royans → La Motte-Chalancon [Añadir a favoritos](#)

Via A7 D578 A7

376 km
07h22
48.32 €

Distancia 376 km con 72 km por autopista

ViaMichelin Mapas y Rutas

Hoteles Restaurantes Turismo Valencia Tráfico El tiempo

Rutas Mapas

Calcula tu ruta

- A 26470 La Motte-Chalancon... x
- B 04250 Bayons, Francia x
- C 06620 Gréolières, Francia x
- D 06320 La Turbie, Francia x
- F 06450 La Bollène-Vésuble, ... x
- F 06390 Coaraze, Francia x
- G 98000 La Condamine, Món... x

Una ruta posible: 🚗 La Motte-Chalancon → La Condamine ⭐ Añadir a favoritos

Via D4085 A8 AB

	466 km
	09h12
	60.39 €

🌐 Distancia 466 km con 58 km por autopista

Buscar un hotel

6.4. Transcripció d'entrevistes

[Les transcripcions només contenen les respostes dels entrevistats. No s'han corregit les errades sintàctiques per mantenir l'autenticitat dels personatges]

Rosa Almirall

A Trànsit estem un equip de tres persones, jo que sóc ginecòloga i dues psicòlogues a temps parcial, fan molt poquetes hores elles. El que pretenem és acompanyar a les persones transsexuals en els seus processos, perquè són processos molt diversos. No sols des de l'aspecte de salut mèdica, sinó des d'un punt de vista més ampli. Quan una persona transsexual decideix fer el trànsit i decideix fer aquest camí, evidentment, transita tot l'entorn, i moltes vegades hem de donar suport a persones de tot l'entorn, perquè és molt important per aquestes persones transsexuals que l'entorn afectiu entengui el que està passant. El problema més important és entendre per què passa això. Dintre del tema de la sensibilització de la societat, també tenim una tasca molt important, a vegades a escoles amb els menors, en els mitjans de comunicació, participant en la formació de professionals de la salut perquè tinguin una mica d'idea de com acompanyar, etc. De mica en mica anar fent que es normalitzi el fet que hi ha persones que realment senten això molt profundament i que necessiten fer aquest pas. És un pas absurdament inevitable. Trobar-se amb Trànsit que és un servei molt amigable per aquestes persones, que no jutja, que no qüestiona, sinó que fa que les persones parlin i puguin decidir com volen fer aquest camí.

La presentació de Trànsit va ser a la Jornada de Cultura Trans de l'octubre de 2012. Prèviament jo, personalment, em vaig posar en contacte amb persones transsexuals que d'alguna manera són activistes que intenten que la transsexualitat es normalitzi a la nostra societat. Allà el que es va dir va ser que la manera de contactar amb Trànsit seria una adreça d'e-mail, i a través d'aquesta van començar a venir persones. El primer que fa una persona que s'autoidentifica com a trans és fer una cerca per les xarxes socials, una cerca de referents amb empoderament i que siguin visibles. Aleshores, tot això fa que hi hagi una gran xarxa social de persones trans que acullen a persones que estan amb aquests dubtes, per xarxes socials com Facebook o Twitter. Finalment, si la persona després d'haver fet molts contactes amb persones trans, arriba a tenir el valor de fer el pas definitiu d'apropar-se a un servei de salut, doncs habitualment vénen guiades de

moltes altres persones que han passat abans per Trànsit. El boca-orella és el més fonamental i després hi ha un petit percentatge que venen per xarxes.

Trànsit té una trajectòria molt petita, ha sigut molt intensa però només tres anys. He anat a fer formació a equips d'atenció primària, de ginecologia i obstetrícia, però clar de professionals n'hi ha molts. El més probable és que una persona trans que s'apropi a un servei de salut, sigui el pediatre o el metge de família, es trobi amb la resposta de fa tres anys que era dir "no tinc ni idea, no sé a on et puc adreçar, no m'he trobat mai amb una situació d'aquestes". A partir d'aquí, hi ha professionals molt proactius en aquest tema, que quan acullen a una persona queden una mica xocats, que no saben molt bé que fer, però que són ells els que fan la cerca per internet i acaben trobant-me a mi. La resposta sempre és la mateixa: que li donin l'e-mail de Trànsit, que la persona ens escrigui amb el nom amb el que s'identifica i un telèfon i jo trucaré i quedarem.

En aquest moment, gràcies a les xarxes, moltes persones acaben tenint el valor de fer el pas que els hi facilita el canvi. Per mi són fonamentals. De fet, alguna persona que s'identifica com a dona trans amb quaranta anys et diu "jo, la primera vegada que identifico això és a través d'internet. M'he passat trenta anys de la meua vida no sabent bé que em passava". A més, d'homes trans tenim pocs referents, sembla que la transsexualitat l'hem relacionada més amb dones trans, és a dir, homes biològics que se senten dones i volen ser dones, i també ho visibilitzem molt a través de l'espectacle, exclusió social, situacions una mica més complicades. Visibilitzar persones que tenen els seus estudis, la seva vida afectiva, el seu món laboral i que, a més a més, són trans i han fet aquest pas, té un gran efecte en les persones que es plantegen iniciar el trànsit. La psicòloga del centre, la Soraya de la Vega, sempre diu el mateix, que quan una persona fa tot el procés fins dir "pot ser sóc això, accepto que ho sóc i vull fer aquest pas", es troba davant l'anticipació catastròfica del trànsit. Significa que una persona creu que vol fer aquest pas però la família el rebutjarà, la feina la perdrà, no l'estimarà ni el desitjarà ningú i, per tant, tindrà un aïllament social brutal. El fet de veure exemples de persones que després de fer tot aquest procés tenen una vida com la de qualsevol altre, baixa una mica el nivell de por i d'angoixa que crea aquesta anticipació catastròfica de que tot a partir d'aquell moment anirà malament però, malgrat tot, és impossible parar-ho.

La societat en general accepta millor els nens i les nenes trans que a les persones adultes trans. A la gent gran li fa més por fer un trànsit perquè fer-ho als quaranta anys significa que ja no aconseguiran el cos que necessitarien o voldrien. La transsexualitat està molt lligada a l'autoimatge corporal, aquest és el macro. Hi ha per una banda, les pors socials,

afectives, etc. Però la por principal és la de que no es noti el canvi, que els altres no notin que és una dona després de tants anys sota la influència de la testosterona. Per la imatge corporal t'identifiquen d'un gènere o d'un altre.

Hi ha gent trans que en el llarg del seu camí i havent passat per moments que ha sentit molt la importància de que la seva imatge corporal qualli amb el gènere sentit, després fan tot un recorregut en el que acaben acceptant les parts del sexe biològic. L'acceptació dels genital o d'alguns trets, per exemple, un dels temes de les dones trans que els hi causa molta discòrdia és la veu greu, que és molt determinant. Encara que hi hagi una invisibilització corporal, en el moment de parlar es pot notar. Hi ha un grup de dones trans que reivindiquen aquest tipus de veu, volen que es noti que són trans. Són processos que són més fàcils de fer en persones grans que en persones joves. Per tots els adolescents el temes relacionats amb el cos són macros, encaixar en els estereotips de gènere és important. És un procés en que moltes persones necessiten fer un canvi corporal molt significatiu cap al sexe sentit, però al llarg del recorregut comença a haver-hi relaxació. Per què m'he d'amagar i estar tant invisibilitzat o invisibilitzada? És un procés absolutament individual. Cada persona té la seva imatge corporal de com vol ser interpretat pel seu entorn. Cada persona fa el seu propi camí cap a la seva construcció i es pot quedar en qualsevol part del camí o arribar fins al final.

Per mi, la transsexualitat és un sentiment molt profund que tenen algunes persones de pertànyer a un sexe que no és amb el que se'ls va identificar en el moment de néixer. Se senten d'un sexe que no és amb el que correspon el seu cos. Un sentiment molt intens que els acompanyarà tota la vida, que ho podran amagar a estones o conviure amb ell sense fer el procés durant molts anys, però que finalment, quasi sempre, causa un sentiment de tristor i insatisfacció i, que habitualment recorren en el temps. De tal manera que es pot apartar temporalment però la següent vegada que ve, ve amb més intensitat... Jo sempre dic que sembla com el camí d'una corba exponencial, al principi ho pots controlar tot molt però en cada moment que això torna, t'apropa més a prendre la decisió final, que és bastant necessària per sobreviure.

Segons els experts la identitat es definiria al voltant dels tres anys, independentment de com t'anomenin els altres o com sigui el teu cos. El que passa és que d'això a que surti a la llum i pugui fer una progressió al llarg del temps depèn de molts factors. Depèn principalment de si el nen té una autoestima elevada, capacitat d'expressió, és espontani o si, pel contrari, és més introvertit, té por a tenir més tolerància a la frustració, etc. Depèn de com és el nen més com és l'entorn quan aquest nen fa la més

mínima manifestació conductual o verbal del que sent. La suma d'aquestes dues coses fa que la persona pugui continuar expressant això amb una certa llibertat, que significa, segur, que al cap d'uns anys farà una demanda superior, a que això quedi més amagat, fins i tot per la pròpia persona. Moltes de les persones vénen amb 25, 28 o 30 anys i diuen que en això van caure fa cinc anys veient un documental o parlant amb algú que havia fet el pas, això es deu a que hi ha una part que fins i tot les pròpies persones transsexuals poden ser capaces d'esborrar. Per tant, aquest sentiment no sé d'on procedeixi, genètic, bioquímic o hormonal, segur que els acompanya tota la vida. Altra cosa és que hi hagi gent que pel seu recorregut vital no sigui capaç de deixar una part de la seva vida aparcada perquè els hi faci por.

Hi ha gent que pot estar cinquanta anys neutralitzant-lo perquè li positivitza molt el que té al costat. Ni ho percep com a tal paraula, ni s'ho permet dir. Va vivint i viu bé. Jo tinc algunes persones que han potenciat molt el tema de desenvolupament professional i això ja els hi ha donat prou energia i èxits per mantenir la seva transsexualitat oblidada o no percebuda. Però si en algun moment donat, per la raó que sigui, a la edat que sigui, apareix algú a la teva vida que ha fet aquest pas, t'apropa a fer aquesta corba exponencial.

No en tots els processos de transsexualitat hi ha un patiment brutal, també és alguna cosa que s'ha de trencar. La identitat d'una persona és molt important, però hi ha molts altres aspectes a la vida que poden omplir moltíssim. Sempre depèn dels recursos de cada persona, de la frustració, la tolerància, la perseverança, no ser impulsiva... Unes característiques personals que faciliten de positivitzar-ho tot, de dir m'ha tocat això a la vida, doncs intentaré que m'afecti el mínim possible. A mesura que tu vas positivitzant tot l'altre, això es queda com una necessitat que va minvant fins que et trobes amb una situació clau a la vida i entres en un cercle de tornar a preguntar-t'ho tot.

Tenim persones trans que no deixen el model de vida que tenen, sense que ningú del seu entorn ho sàpiga, però s'estan hormonant encara que siguin dosis molt petites i tenen com una espècie de doble vida. Tenen els seus espais en els que poden permetre's ser dona i els espais en els que continuen sent homes.

Cap de nosaltres tenim present que qualsevol de les persones que tenim al voltant pot sentir això. Per tant, per tots és una sorpresa quan algú del nostre entorn ens diu que és trans.

Hi ha alguns punts claus per avançar en el procés. Primer, algun dia fer-te la pregunta i atrevir-te a entrar a internet, això ho desperta el veure documentals, casos de persones que han fet el mateix... Un altre punt clau és si intentes contactar amb una altra persona trans, ja a nivell personal, no per saber la seva història, per donar-te una mica de valor. L'altre punt és la primera vegada que la persona s'atreveix a dir-ho a algun amic o amiga que, normalment, ha vist que ha anat a una manifestació LGTBI o que sigui amigable amb aquest àmbit. Si hi ha acceptació per part d'aquesta persona, això dona valor per dir-ho a altres persones. La família és, per desgracia, a les últimes persones que es diu, però quan ja la persona ho manifesta en el seu entorn afectiu més proper, sigui parella o pares, això ja és determinant de que el pas es farà.

Totes les persones tenim un vincle afectiu més fort amb el pare o la mare que pot comportar dificultats en el dia a dia. Dir-ho ja representa que estàs molt convençut, perquè totes les persones que fan aquest pas tenen la sensació que faran patir als seu pare i mare.

És evident que si el camí que vols seguir no és fàcil ni socialment ben acceptat, et busques les excuses que puguis per no fer-lo. Ara perquè estudio, ara perquè la meua mare està malalta... Vas allunyant. El que passa és que si el sentiment el tens present també va en augment i arriba un moment en que l'equilibri entre la por i les ganes de fer-ho es van igualant, fins que guanya la idea de fer-ho. Malgrat tingui una vida súper planera i durant un temps tingui els meus espais de feminització on estic còmode, necessito això 24 hores al dia.

La Carol deu fer dos anys i mig que va venir aquí. Evidentment, va venir amb una aparença clara del seu sexe biològic i la sensació que em va donar és que volia saber si fer el canvi físic amb l'edat que tenia, amb 67 anys, podia suposar molts riscos per la seva salut, per una banda. A més a més, també volia saber si tot aquest tractament hormonal aconseguiria canviar el seu cos. Per un punt, penso que igual esperava que jo li digués que tindria moltes dificultats a nivell de salut i dificultats de modificacions a nivell corporal per poder aplaçar el que sentia. Un cop feta la història clínica, es va veure que no hi havia cap factor que contraindiqués el tractament hormonal. En quant a quin grau de canvis corporals es podria fer la Carol, doncs, era la primera dona tan gran que havia tingut que iniciés un tractament hormonal, no tenia experiència. Tot el coneixement que tinc de les hormones, és veritat que modifiquen molt el cos i que per tant es podien esperar uns certs beneficis. Per tant, es va trobar una mica acorralada en

que jo a les dues preguntes li respongués que era possible, això la va apropar més a la decisió de fer-ho.

Em sembla recordar que la primera vegada no va iniciar el tractament hormonal. Va venir, vam fer una xerrada sobre el gènere, em va explicar tota la seva trajectòria, que era una cosa que cada vegada sentia amb més intensitat, que era difícil de parar però pensava que podria conviure durant molts anys amb una certa feminització i en alguns espais poder exercir i ser reconeguda com a dona, mantenint la seva vida. A la seva parella que estimava molt i que, a més a més, portaven una trajectòria de molts anys, els seus fills... Ella estava convençuda que podria mantenir el seu entorn.

Jo mai decideixo per aquestes persones. Simplement els hi dic “si tu creus de veritat això, deixa el teu entorn, et coneixes a tu i fes el camí que tinguis que fer. Pensa si realment et vols hormonar o no, si ha de ser una hormonació baixa o alta...”. A totes les persones que passen per Trànsit els faig una petita senyalització que és “el simple fet d’haver escrit a Trànsit t’apropa més a la dificultat de parar-ho?” i “ el simple fet d’iniciar l’hormonació fa que augmenti la necessitat de seguir amb el procés. Això sol ser així, prova-ho.”

Jo crec que la Carol ho havia de fer, ho tinc claríssim. Ella hauria pogut conviure amb tots aquest sentiments de sentir-se dona d’una manera molt equilibrada i amb poc patiment, però en el moment que havia fet masses passes en el procés d’apropar-se a persones trans i de conèixer històries, si no hagués fet això, en aquest moment estaria patint.

Carol Barangé

Abans del meu divorci i segona vida, recordo perfectament totes les sensacions d'aquells petits passos que feia. Recordo que ja havia aconseguit que la meva ex-dona tolerés el fet que anés una vegada per setmana a EnFemme, i també una vegada al mes als seus sopars. Era com si em donés permís, cosa bastant patètica, però no hi havia una altra solució.

En aquells temps el fet de poder anar a EnFemme, tenir el meu propi armari, amb la roba penjada, i arribar allà i poder-me canviar lliurement era tota un goig. També recordo que cada quinze dies em permetia que acudís a les sessions de teràpia de grup, que realitzava al Casal Lambda. Aquestes sortides comportaven un desaprofitament de

temps i canvis de vestimenta totalment ridículs, al mateix temps que entranyables, però no es podia fer d'una altra manera. Sortia de la torre d'Alella, que era on vivia en aquells moments sobre les cinc de la tarda, per dirigir-me directament a EnFemme amb la finalitat de canviar-me de roba. Pensa que sempre anava vestida de "tio".

Una vegada allà em canviava de roba, xerrava amb les amigues i finalment em dirigia amb la moto cap al Casal Lambda per a la teràpia grupal, cosa que em reportava una sèrie de sensacions fantàstiques mentre anava en la moto entre la gent vestida de noia.

Una vegada finalitzada la sessió, sempre ens anàvem a prendre alguna cosa, amb el que jo patia perquè no s'allargués molt, ja que havia de tornar a passar per EnFemme a canviar-me de roba, i novament de "tio" marxar-me directa a Alella. Ridícul veritat? però no hi havia una altra forma de fer-ho. Ja li vaig comentar en una ocasió a la meua ex-dona que podria arribar abans a casa, si pogués anar vestida com anava, és a dir, de dona. No em va contestar, però amb la cara que va posar ja quedava suficientment explícit.

Malgrat tot aquest conjunt de coses, en aquella època les sensacions rebudes eren moltes i majorment grates. Sabia que a la hormonación encara li quedava molt de treball per fer en el meu cos per aconseguir que les meves faccions i tipus, que encara eren molt d'home, es feminitzessin. Tot això comportava que passés molts nervis. Sempre pensant que la gent s'adonava molt més del que passava que la pura i simple realitat, que jo encara no era una Transexual, sinó un "tio" vestit de dona. Aquests pensaments em venien sempre, i contrarestaven gran part de la felicitat que podia sentir com a dona en anar vestida com a tal.

Al principi recordo que anava molt contristada pel carrer, i creient realment que tothom em mirava i que estaven molt pendent de mi, com si jo fos el centre d'atenció de tota aquella gent amb les seves mirades, i potser també les seves burles en veure'm d'aquella manera. El temps va anar passant i sense adonar-me, encara que lentament això sí, anava adquirint més confiança en mi mateixa, cada vegada més i més, i a partir de cert moment vaig començar a fer-me invisible, i ja podia barrejar-me entre la gent sense que ni jo mateixa m'adonés.

Als pocs mesos em vaig adonar que ja ni pensava en això. Realment m'havia fet totalment invisible entre la gent amb la qual em barrejava quan anava pel carrer, caminant o amb la moto, ja m'era indiferent.

En un principi, em conformava amb tenir aquests instants per mi a la setmana, ja que l'única cosa que desitjava era poder-los gaudir plenament. Aquesta va ser la meva època de Crossdresser, de la qual guardo molt bons i grats records, amb totes aquestes precioses experiències i sensacions. Després en el meu cas particular, tot va començar a complicar-se. Aquella sensació de poder-me sentir dona alguns dies en concret, i a més en segons que hores, se'm va començar a quedar curta, molt curta. D'altra banda ja havia començat a hormonarme, i encara que la dosi que jo mateixa li havia suggerit en aquells moments a la doctora Rosa que em donés, era bastant baixa, a causa de no voler que se'm fessin massa visibles i notables els canvis, com per exemple els pits, aquestes van començar a fer la seva labor i lentament m'anaven canviant, el cos i la mentalitat, ja que cada vegada em sentia més i més dona.

La situació a casa era cada cop més difícil. La veritat és que ja no em sentia a gust. Em trobava incompresa, i realment el que es diu bé, solament em sentia així amb les meves germanes, ja que elles sí em comprenien, i amb les quals no tenia necessitat alguna de fingir les meves sensacions, ni desitjos. Però com tot a la vida, aquest tipus de vida va arribar a la seva fi. Cada vegada em sentia més i més dona, i la meva psicòloga m'havia estat guiant perquè jo tragués tota la feminitat que portava en el meu interior des de que era petita. Quan això va ocórrer, va ser meravellós i terrible al mateix temps. D'una banda era molt més feliç, al mateix temps que comprenia moltes coses i situacions del meu passat.

El fet de poder deixar de sentir-me una "bestiola rara" va ser genial. Per fi sabia que és el que jo mateixa era, simplement una dona! Tot començava a encaixar. Va arribar una fatídica nit en la qual tot va arribar a la seva fi. Va ser la nit que vaig tenir la meva última conversa amb la meva ex-dona. No hi havia solució, fora de la seguir callant i aguantant-me per a tota la vida, però en aquella ocasió ho vaig tenir clar, no podia cedir més! I d'aquesta manera, l'endemà ja deixava per sempre la casa que havia estat fins a aquells instants la llar familiar. A partir d'aquell dia, i amb unes conseqüències molt dures i tristes, vaig començar a ser la Transexual que sóc actualment.

Després de dies molt lúgubres, tristos, solitaris, molt solitaris i plens de plor pel que al meu concerneix, va arribar la Lily a Barcelona, la meva companya de pis. A partir d'aquell moment tot va canviar, ja no estava sola, i en la visita a la doctora Rosa que havia concertat per Lily, em va dir que si ja havia acabat amb totes les traves familiars, com era que encara seguia amb les dosis baixes de hormonación? Quanta raó tenia la meva

doctora, i a partir d'aquell moment em va posar les dosis d'hormones normals, que són les mateixes que avui dia continuo prenent. Ja m'havia convertit totalment en una dona Transexual, i era feliç. Totes les 24 hores del dia anava com el que era, una dona, i... era fantàstic! Vaig renunciar a tot, i a més, no m'han acceptat, vaig perdre família, "amics", en fi tot. Malgrat tot això, particularment no em penedixo de res i ho tornaria a fer.

Tot i que m'he emportat molts disgustos, desenganys i solituds, en el fons em sento feliç, i molt bé amb mi mateixa. Encara que quan penso que la meva família m'ha deixat de banda, em sento malament. Que no m'arribessin a acceptar, era una possibilitat que ja la tenia assumida. El que no he arribat a entendre és que no volguessin saber res en absolut. Cap membre s'ha plantejat, o almenys no m'ho han fet saber, de per què ho vaig fer i què sentia jo en el meu interior per arribar a aquest punt. El que sempre havia sospitat, desgraciadament, es va confirmar: "el que diran" és el que preval. M'havia cregut innocentment que ells en alguna cosa em comprendrien, i que m'acceptarien a mitges, igual que tantes i tantes amistats que tenia, de les quals moltes d'elles eren de les de tota la vida. Quin poc grau d'autenticitat hi havia en aquest tipus d'amistats veritat?

Els va molestar moltíssim que ho digués als quatre vents. Del que jo sentís, de com havia estat tota la meva vida amb això guardat en el meu interior, de com havia d'haver-me sentit per més de seixanta anys, com una "bestiola rara", etc., això segons sembla no tenia importància alguna, però el fet d'haver proclamat públicament que sóc una dona Trans, això era horrorós i no es podia suportar. No vaig pretendre mai que em comprenguessin immediatament, ni que m'acceptessin a la primera oportunitat. Sé que para tots ells va ser molt fort el dir-los que era una dona, tampoc sóc tan ximple, encara que pugui arribar a ser-ho bastant.

Els primers dies de la meva separació i divorci, tot va ser tan ràpid, gairebé massa, doncs als quinze dies ja havia passat pels Jutjats de Mataró a signar el divorci. Passats els primers dies, aquests que realment van ser horrorosos, dins de tant mal i dolor, record molt clarament una sensació que m'omplia d'il·lusió fent-me sentir bé, al mateix temps que feliç dins de tanta tristesa. Tota la meva vida, quan respirava a fons, no em podia omplir els pulmons al 100%, ja que sempre em quedava en un 85, o màxim 90%. Sempre hi havia "alguna cosa" que m'impedia poder respirar de gom a gom. Això justament havia desaparegut per complet, respirava al 100%! Va ser meravellosa aquesta nova sensació, en la qual solament cabia una única explicació, per fi em sentia dona!

Ja des que m'aixecava, després de la dutxa em vestia, sortia al carrer a fer encàrrecs, al Súper, menjar-me el *bocata* de l'esmorzar, etc., etc., sempre ho feia com el que jo ja era, una dona. Per fi sortia del meu interior el que realment era, i podia manifestar-ho públicament. Físicament encara em faltava bastant, ja que a les hormones els quedaven alguns mesos de transformació, igual que al làser facial, per fer-me desaparèixer tots aquells trets masculins del meu físic. Era tot un assoliment, i encara que això no ho fos tot, ja era un avanç substancial que em feia sentir orgullosa d'ell, i del resultat final.

A mesura que passava el temps, lentament anava adquirint més confiança amb mi mateixa. No és fàcil adquirir-la sense que tu mateixa posis una mica de la teva part. Jo havia acudit a sessions amb la meva psicòloga de teràpia, tant privades com de grup perquè fos fluïnt en el meu interior tota escletxa del meu passat ocult. Havia de fer-ho sortir tot a la llum, i amb aquestes sessions així va ser. Vaig deixar de creure que era "una bestiola rara" en el 2011 o 2012, si, si, fins llavors vivia en la inòpia! Tot va esclatar per l'aire, amb una sola cosa al meu favor, ja estava jubilada, amb el que no havia d'anar a treballar, ni enfrontar-me als meus companys de treball, i a més, aquesta quantitat mensual ja ningú podria treure-me-la.

Corina Pineda

La primera vegada que la veig veure com a noia va ser a la sortida del Ral·li de Montecarlo de clàssics, a la plaça de la Catedral i majoritàriament hi havia homes, més que dones, mirant els cotxes i interessats. Ell es va armar de valor. Em recordo que, només hi havia una altra dona del grup d'amics i jo, i la vam veure arribar i ens va impressionar una mica. De recordar-lo com a home a de cop i volta veure que era ell mateix però vestit de dona i súper femenina, perquè va més femenina que cap de nosaltres, doncs és allò que has de posar cara de pòquer perquè dius "ostres! *Que par de narices* que té per sortir al carrer!" Llavors es va posar a parlar amb nosaltres, jo ho vaig fer amb molta naturalitat, no em costava gens escoltar-la, però sí que vaig veure que els homes que la coneixien molt més que jo, estaven incomodes i tots es van anar apartant. Ningú el va abraçar ni el va fer un petó, el van saludar justets i van desaparèixer, inclòs el meu [riu]. Aquesta amiga meva i jo, que ella el coneixia molt més, de fa més anys i havien anat de viatge junts, *pues*, vam començar a escoltar-lo i ho explicava tot des del cor. Jo sóc molt respectuosa amb la vida de tothom i quan algú fa una cosa, si no és per fer mal a algú, doncs t'has de posar a la seva pell i intentar entendre'l. Ell no ha fet el que ha fet per fer mal a ningú, al contrari, el mal se l'estava fent a ell mateix de ser com era i de no poder-ho demostrar i poder-ho explicar. El pobre

es va sentir molt alleujat de poder-ho explicar. Ens va comentar que havia sortit de casa varies vegades i que no s'atrevia a fer aquest primer pas; era un lloc, una concentració molt *varonil* i tot eren, més aviat homes que dones, i al final es va armar de valor i va sortir i va començar a trencar el gel.

Ella va decidir que aquí hi hauria molta gent que el coneixia i així no hauria de trobar-se'ls un per un. *Valía más matar dos pájaros de un tiro*. I li vam dir "quin parell d'ovaris ben posat que tens per venir avui aquí, amb les ungles perfectes, tot perfecte" i mentre parlàvem, que ja et dic que parlava amb el cor, absolutament tots els gestos que feia eren de dona, era increïble. Va haver-hi un moment que li vaig agafar les mans i li vaig dir "és que ets una dona de dalt a baix, era una feminitat total". Com no vols entendre això?

Vaig anar a una escola que no era de monges, que a la meua època era l'habitual, vaig anar a una escola estrangera i suposo que la ment també la tens més oberta, jo no m'escandalitzo de coses d'aquestes. Encara sento, a vegades, de sortides que fem de grup com just quan va sortir per la tele, que evidentment va ser un boom, i tothom em parlava i m'enviava *whatsapps* de "ostres, has vist?" i a les sortides que fèiem de cotxes era el tema recurrent a la sobretaula i deien "el meu marit em fa això i el mato". Jo els hi deia que això no ho ha fet contra la seva dona sinó per alliberar-se, sempre acabo defensant-la. A mi el meu marit "em fa això" i em sorprèn però li diria "com has pogut viure tants anys intentant evitar l'inevitable?". A més, si és una dona en cos d'home i li agraden les dones, ja que ell és transsexual-lesbiana, no t'ha enganyat, a ell li continuen agradant les dones, li has agradat tu. Jo preferiria això, si pogués escollir, evidentment, que em fes el salt amb una nena de vint anys perquè no és necessari, però sortir de l'armari quan tens un problema d'aquestes circumstàncies és una alliberació i s'ha de tindre molt valor per fer-ho.

Hi ha gent que viu de cara a la galeria. És evident que és complicat. Quan la Carol era home era un *tio* però molt *tio*, no era pas amanerat. Si el meu marit es trobés a la mateixa situació, jo amb l'edat que tinc no he de pensar si els veïns em senyalen o em critiquen o se n'enriuen, no sé si m'arribaria a afectar com per dir-li a casa ves com vulguis i al carrer continua fent el "paripé". També és cert, que és fàcil jutjar.

Totes les coses a la vida són molt més fàcils des de fora que des de dintre, però hi ha gent que des de fora, que no els hi afecta, encara tampoc s'hi volen posar a la pell. Jo

d'entrada estic predisposada a intentar entendre a algú que fa aquest pas i penso que si fos el meu marit, també intentaria entendre'l. No he sigut mai radical.

Des del 2015 no he tornat a veure la Carol en un grup més viril. He anat a dinar amb ell abans de nadal amb una altra amiga del club. És veritat que també se la critica perquè va vestida molt extremada... Després de tant de temps reprimida ara és dona i l'és igual que la mirin perquè vol que vegin que ho és. A vegades, sí que podria anar, per l'edat que té, independentment que hagi sigut home, més discreta. Va extremada i és senyal que li fa il·lusió posar-se això. Quan no ho entenen tot és criticable: com es vesteix, si es tenyeix els cabells, etc.

Jo vaig veure que quan estàvem assegudes amb ella la gent ens mirava. Inclús el cambrer, en un moment donat, li diu "¿el Caballero quiere algo más? I ella se'l va quedar mirant i diu "la señorita". El cambrer li va dir amb tota la franquesa i honestedat, la veu pot ser encara home i li surt sense pensar. És trist haver d'anar dient que ets dona perquè encara no ho veuen prou. Ell té uns trets molt masculins i quan jo hi parlo encara em surt dir-li Carles, perquè no era gens amanerat ni era un *tío* finet, sinó que la seva imatge era la d'un *tío* fort, valent, ben plantat.

Poca gent sap del viatge a Tailàndia. Té un grup de *whatsapp* amb les seves noves amigues i a mi m'enviava el mateix que li enviava a elles. Jo no li vaig explicar ni al meu marit perquè ell es veu amb el qui el coneixen i sé que alguna vegada han fet broma a costa d'ell. És molt fàcil fer broma en una situació així. Hi ha molts temes a la vida del que té'n pots riure, però això és quelcom seriós, un drama. Als homes els hi costa molt més d'entendre, sobretot en un món tan masculí i amb una edat, tots ronden al voltant dels seixanta anys cap amunt.

Quan li van canviar el sexe al Document Nacional D'identitat (DNI) li va fer molta il·lusió, em deia "a partir d'ara si em demanen el DNI, no veuran un home disfressat de dona perquè jo sóc una dóna i em dic Carol".

Encara vol anar a Tailàndia perquè ho té pendent. Sort que allà li van trobar la lesió que tenia perquè sinó a lo millor s'hagués quedat. A la vida no hi ha res que sigui per casualitat, tot bé per alguna cosa, i va haver d'anar allà per descobrir que tenia un problema important. Ara ja està resolt i la seva meta és feminitzar-se la cara físicament, i així es veurà i sentirà més bé.

A mi m'ha explicat intimitats que si hagués estat el Carles no m'ho hagués dit. Les explica com a dona i té la mentalitat de dona. Ella s'està hormonant i em va dir que sent com si li tingués que vindre la regla, té les sensacions que notem les dones, està més pesada, més histèrica, malestar al ventre... Ella veu el món des de la perspectiva d'una dona, no ens explica les històries des de dintre d'un home i, això, si te l'escoltes, es veu molt fàcilment.

Quan va sentir per la tele, molta gent em va enviar *whatsapps* dient que tenia molt de "morro" però ella va sortir amb el cor a la mà, sense voler donar lliçons a ningú. Jo m'imagino que amb la família i els fills deu estar molt dolgut i li deu saber molt greu que no vulguin saber res d'ella.

Els únics que l'han ajudat, a part d'un amic puntual, són aquells del món nou de transsexuals. Molta gent el critiquen per les persones amb qui s'ha ajuntat i ella està amb els qui l'han donat suport, no ho ha triat sinó que s'ha trobat i si són bona gent que més dona... El que passa és que ell era d'una extracció social alta i era un home culte i educat, i la imatge que la resta de la població tenim dels transsexuals, normalment, és gent amb un nivell econòmic més baix i que treballa a la nit, però ell no ho és, ha d'haver-hi de tot. Desconeixem aquest món, jo no sé qui es torna transsexual, suposo que qui necessita fer-ho, no et tornes per hobby o per vici.

Vas amb grups de gent, no només perquè tinguin la teva mateixa posició econòmica sinó per afinitats. Ell anava amb un grup de gent que li agradava el món de l'automòbil i que ella continua tenint, i ara amb la gent amb qui es troba a gust perquè comparteix la problemàtica actual són els transsexuals. No és que triï sinó que navegant per internet va veure que hi havia persones que eren *trans* i lesbianes i va descobrir que ell era això, abans no li havia posat nom. Sempre s'havia considerat un home estrany perquè li agradava vestir-se de dona, de fet es posava la roba de la seva mare quan els seus pares no hi eren. Això no ho va explicar a ningú perquè en aquella època et portaven al manicomi. A més ningú li notava, era molt "macho", per dir-te que el seu copilot de tota la vida, amb qui havia compartit nits i curses durant anys, quan li van dir, si li punxen, no li treuen sang.

Jo no vaig notar mai res, ell no es podia manifestar perquè no sabia ben bé que era. Sóc un *tío* i m'agraden les dones, *vale*, això és socialment acceptat, però m'agrada anar de dona, que cony sóc? Ell va estar molts anys preguntant-s'ho, tot i que li agradava la seva dona i es va casar enamorat, n'estic segura que l'estima i l'ha estimat. Costa assimilar-

ho però més li costa a ell assimilar-ho i enfrontar-se a tots. Deu ni do, jo no sé si hagués estat capaç. Passar d'un estat del benestar, absolutament perfecte, a haver de comptar a final de mes quant gasto, que “de poco a mucho” tothom ens acostumem però “de mucho a poco” als setanta anys és molt fotut. Passar una vellesa precària ha de ser fotut quan ho has tingut tot.

Ell em diu “obro la finestra, veig el cel i dono gràcies per haver fet aquest pas. Des que sóc dona ric molt més perquè les dones sabeu riure” i jo li dic “no, no és que les dones sapiguem riure és que tu t'has alliberat”. S'ha tret el pes i ara és ella.

Com a dona deu tenir la mateixa personalitat que com a home, el que passa és que veu el món d'una manera diferent, des d'una altra perspectiva. Els valors que té no han canviat, només la perspectiva.

Les converses que he tingut amb ell sent dona no les havia tingut mai, no havia parlat amb coses profundes amb ell perquè era un món d'homes. Ells donen voltes al circuit i les dones, normalment, van de copilot i als dinars ens assentem dones a un costat i homes a l'altre perquè els temes de conversa també són diferents. Ell s'asseia just al mig perquè veia que estava millor amb les dones però si hagués demostrat més d'interès... Sort que li agrada molt el món del motor i els cotxes i també s'ho passava bé amb els homes.

Dels amics que tenia dintre d'aquest món, els bons s'han quedat i els que no és que no eren amics de veritat, perquè quan estàs en un moment baix te'n adones de qui són amics, coneguts i saludats. T'has de trobar malament per veure qui són i ell per bé o per mal ho ha pogut comprovar.

Era un *tío* súper senzill, podia tenir moltíssima pasta, no sé exactament quant. Ell i la seva dona eren planers i casolans i no sabies el que tenien, el que passa és que un no és *tonto* i veu com viuen, el ritme de vida que porten, i aleshores pots veure qui té més i qui té menys. Mai han fanfarronejat de res i són gent molt assequible i suposo que per això s'ha adaptat. Li haurà suposat un xoc perquè ha passat de viure en una casa fantàstica que s'acabava de fer en un piset per allà Guinardó i és un canvi, però ha intentat positivat-ho tot. Li compensa no tenir-ho perquè és feliç.

Jo tenia a la seva dona al *whatsapp* però a ell no, i quan el vaig veure per la tele li vaig demanar el número al meu marit per felicitar-lo i fer-li saber que em tenia pel que

necessités. Al pobre potser el vaig sorprendre perquè no ens parlàvem ni l'havia trucat mai.

Entre els homes del grup fan sopars però ell no ha tornat a anar més, suposo que no té un pèl de *tonto* i no val trobar-se en una situació de “todos contra mi”. Són catorze o quinze homes que no saps com reaccionaran quan es presenti, s'ha de ser molt fort per a què no se't indigesti el sopar. A lo millor per covardia ningú diria res.

Amb la seva ex-dona no em relaciono perquè crec que m'he de mantenir més neutral. Crec que no hagués reaccionat com ella, però això és molt fàcil dir-ho, t'hi has de trobar. Per mi, el meu marit continuaria sent el mateix.

La Carol en el fons vol que l'acceptin, que la gent conegui la seva historia. Ella necessita comunicar i explicar-ho.

Tota la vida ha hagut de pensar com un home i ara li surt la dona que porta a dintre, és una persona autèntica. Jo he escoltat fins i tot que això ho està fent per venjar-se de la seva dona, com una ment pot ser tan retorçada per pensar això, simplement s'està deixant anar.

Quan ets gran fer amistat no és tan fàcil com quan ets jove. Ell tenia un grup d'homes com ell i es sentia que pertanyia a un grup i això és molt important a la vida. És l'adaptació a una nova vida, molt més bèstia que s'hi hagués anat a viure a un altre país.

Ella ha plorat molt, sola com un gos a terra estirat. Els amics no volen posicionar-se. Els seus amics *trans* els veig molt diferents d'ell, és un altre món. Segurament es trobi bé amb aquest grup que l'ha acollit, malgrat que potser no tenen cap tema de conversa. Es deu sentir una mica desubicat. És un món molt desconegut i sempre hi ha el recel aquest de pensar “aquesta gent seran uns “pringats” del món de la nit, de drogues, de festa i de vici?”. Segurament no però hi ha molts que se'ls hi nota (que són *trans*) i no sé si poden treballar a qualsevol lloc.

Jo l'he conegut com a Carol, abans la coneixia de sortides però no era amiga. Mai havia parlat més de tres paraules però em queia bé. És ara que començo a intimar amb ella. El meu marit no s'ha volgut implicar més amb ell, no està còmode.

Jo crec que en general està feliç, no tot a la vida és lo material. Abans tot el que desitjava ho podia tenir i ara en canvi no, però pel brill que té als ulls el veig feliç. També trist, perquè vulguis o no ha hagut de trencar amb la seva família, encara que digui que no espera res d'ells. Els fills tenen dret a qüestionar tot d'un pare i els pares no tenen dret a qüestionar gaire d'un fill.

Mai és el millor moment per fer *algo*, s'ho poden prendre malament sempre. És la teva vida, ho has de fer en el moment en què creguis convenient intentant no ferir a ningú però això és impossible, si no et fereixes tu i no fas el pas que has de fer. La Carol que va aguantar i aguantar fins que va dir prou i ara que ho ha dit al seixanta hi ha molta gent que tampoc ho entén. Encara hi ha que pensen que ser transsexual és una malaltia, que amb un par d'hòsties el cura o amb una pastilla deixa de fer "mariconades".

No crec que hi hagi una manera correcta de gestionar el que ha fet. Hi ha gent que la critica perquè no ha pensat en els seus fills i en la seva dona, que s'ha exposat als mitjans de comunicació, etc. Si no ho hagués fet, la gent l'hagués acceptat més? El que passa que al fer-ho i dir noms i cognoms, la gent que els coneix ha pensat en la situació per la qual està fent passar a la seva família. Però si la Carol tenia necessitat de fer-ho... No ho ha fet per fer mal a ningú.

Quan va sortir al programa del Trencadís a TV3 vaig escoltar gent que deia que començaria anar de plató a plató a Telecinco, Antena 3, etc. Els temps els hi donarà o no la raó però no han de començar a avançar-se als esdeveniments i de moment no ha sortit i això que l'hi aniria molt bé econòmicament, suposo. El dia que deixí d'expressar el que sent serà el dia en què ella de veritat es sentirà acceptada per la societat.

Anna Casas

La coneixia d'abans com a Carles, casat amb la Joana, els seus fills no els he conegut mai. No et sé dir quants anys però poden ser vint anys ben bons, o més. Ell portava, quan era Carles, el Club Porche Catalunya, i és una persona que ha lluitat molt per la marca Porsche aquí a Catalunya. Hi havia molt bona amistat. Es van fer socis del nostre club i el matrimoni venia a les sortides. Jo sempre he connectat molt bé amb tots dos, la veritat.

No ens veiem fora, a part del club. En una sortida que vam fer a Cuenca, ell no venia, va venir la Joana i va fer molta amistat amb la Cuca, que és la germana de la dona del meu

pare. Però jo no he fet fora activitats amb ells, amb la Joana, més concretament, aviem parlat en més d'una ocasió.

Ha sigut una cosa totalment sorprenent, jo em considero una persona molt oberta i tolerant, accepto totes les coses, i escolto i, a més a més, penso que ha tingut dos collons. Resulta que ella de cop i volta diu "s'ha acabat" i em sembla admirable.

Algú a la junta del club Porsche 356 ho va comentar perquè el Francesc Urpí s'havia trobat amb ell al taller de Sabadell. Va haver-hi moments en què em vaig indignar, sembla mentida aquesta manera de fer safareig. Et quedes sobtat però d'això a fer riotes hi ha un abisme. Al cap de, pot ser, dues setmanes o tres em va trucar per explicar-m'ho i per dir-me que es donava de baixa del club i les circumstàncies.

En aquell moment, jo tenia Facebook i veia totes les coses que penjava i mirava de tant en tant el blog, era una manera de saber el que pensava i el que sentia. Jo no posaré determinades coses ni explicaré "en el mundo mundial" la meua vida. Entenc que sigui reivindicativa, és normal. Mai a la vida hagués pensat que estigués, en el fons, tan amargada de la vida. No ho semblava, era una persona súper planera. Evidentment, quan fas una sortida d'aquestes és una manera de salvar matrimonis perquè les discussions es dilueixen. Jo no sé les seves intimitats però el fet és que amb la Joana, que vaig parlar amb ella, tot i que encara no hem quedat, es va quedar sorpresa. Suposo que també t'has de sentir estafat o enganyat de dir "ostres! Què he fet jo amb la meua vida? Que injust!". Vist per ambdós costats, per una banda la Carol després de tots aquests anys decideix acabar i viure com es sent, però per l'altre costat també s'ha d'entendre la Joana per enganyar-la tota aquesta vida.

Precisament si no sabia què li estava passant ho hauria d'haver parlat amb ella. També és una educació que han rebut.

Mai a la vida se m'ha ocorregut prendre partit, ni en aquest cas ni en cap altre. La primera vegada que va anar a la sortida de Montecarlo, l'any passat, suposo que va anar-hi com a Carol, es veu que els socis del club tafanejaven però no s'acostaven. És lògic que ella tampoc ho faci.

La primera vegada que la vaig veure com a Carol va ser a l'octubre de l'any passat, que me'n recordo que jo estava de baixa per estres, i vaig quedar amb ella i la Corina per dinar. Si realment fos amiga, amiga, pot ser sí que li diria "Carol, vés vestida una miqueta

més com totes les senyores de la teva edat". Està provocant que encara la mirin més per anar vestida així, té una edat. El dia que vam quedar portava uns texans súper arrapats, que no els duria ni jo.

Ara és com un adolescent, ho entenc perfectament, però clar si tu el que no vols és crear rebuig a depèn d'on vas i amb qui estàs, tot això també ho has de treballar. És un tema delicat.

En el dinar volia que li preguntéssim coses, estava en pla "m'és igual el que vosaltres em digueu, sóc jo la protagonista". Per norma no és això. Ho entenc i me l'estimo molt.

No és una persona que escolliria com amiga íntima meva. No perquè sigui la Carol, tampoc l'hagués escollit com a Carles Barangé. A mesura que et vas fent més gran, cada vegada ets més selectiu. Parlo molt de la persona, no d'home o dona, en general, no discrimino per gènere.

Si fa o no, tinc la mateixa relació que abans. Tenia un tracte i segueixo tenint el mateix tracte. No m'ha canviat res. Ara parla de la seva intimitat molt, no perquè hagi canviat sinó perquè ho necessita exterioritzar, s'ho ha reprimit molt. Penso que d'aquí a uns anys sabrà ser més selectiu. Ara perquè es vol donar a conèixer i no té cap mena de problema en explicar el que faci falta, però potser d'aquí a un temps no l'interessarà i ho explicarà a les seves amistats més properes.

El fet que sortís a la tele i a la premsa ha afectat molt a la Joana, no és el mateix que si s'hagués quedat en família. Jo penso que tots tenim el nostre lloc a la vida i a ell li ha tocat això, està ajudant a molta altra gent que es troba en una situació similar a la seva.

No l'he vist mai una persona classista. Quan era Carles pot ser per la seva feina i els seus hobbies es relacionava amb una gent. Ara, pot ser, no es relacionaria amb aquesta gent. Pel que he vist en el blog crec que no són persones amb un nivell cultural elevat. No parlo ni de classe social ni de diners, però evidentment, si has tingut una educació i una cultura tens més coses en comú. Ell en el fons, encara que es sentís dona, també té una educació, un bagatge... Això encara no li he preguntat a ell perquè és nou però m'agradaria dir-li si està segura que es sent plena. És una valoració molt personal. Jo prefereixo estar sola que segons amb qui i segons quin entorn.

El que m'ha sobtat més és el fet que ho hagi fet tant públic. Ja no només per la dona, sinó pels fills.

Andreu Casas

D'aquella feina el que en va sortir va ser la idea de crear el club Porsche Catalunya, del qual ell en va ser un dels fundadors i màxim responsable. Va muntar una petita estructura de club a casa seva, que vivia en una casa molt maca al carrer dels cavallers, i així va començar l'ambient, organitzant sortides. Era una persona entregada, extravertida i amb ganes de fer coses, fins al dia de la sorpresa. Per mi ha sigut una persona entranyable, amb la qual li tinc una gran estima, malgrat que no pugui entendre o em costi d'entendre aquest canvi tan radical i a tanta edat.

Ell va editar un llibre que es deia "La gent Porsche" en el qual va fer una presentació d'amics que participaven amb activitats del club. Tot això va donar lloc a una amistat molt entranyable de fer sortides i inclús vam coincidir a tenir dos Porsche 993 cabrio plata amb tapisseria i capota Cartier absolutament iguals. D'aquí fins al moment actual per mi hi ha un salt que seria per criticar-lo pel mal que ha fet al seu voltant.

L'any 70 i pico hi va haver una altra persona, l'Enric Comacrós, que va començar a ajuntar Porches 356, aquest model concret, i va crear un grup que vam anomenar "amics del Porsche 356". Vam començar a participar en activitats nacionals i vam acabar organitzant trobades internacionals amb aquest model, del qual ell no en tenia cap, ell només tenia models potents. L'any 97' vam fer una trobada internacional en aquí, que es va fer concretament a Salou i aleshores Porsche ens va demanar a nosaltres que ens constituíssim com a Club Porsche 356 Espanya. Continuava existint el Club Porsche Catalunya com a delegació del Club Porsche Espanya i ell el portava; nosaltres no coincidíem tant com abans però l'amistat amb ell no la vaig perdre mai.

Era un bon amic meu, amb molt bona relació i amb desenes d'activitats fetes junts. Jo sabia que tenia una certa activitat amb un tema tèxtil de Terrassa, que tenien una botiga per la gran via, i que la seva dona tenia unes propietats a Valencia i anava molt sovint allà a cuidar les terres de la seva família. Vivien "en paz y gloria". Jo havia estat moltes vegades a casa seva, en el soterrani de casa seva tenia la seu del club. Casa seva era la casa de tots, ens hi trobàvem bé.

Podíem parlar de tot no només de cotxes, no sabia dir-te si hem parlat de sexe perquè no ho recordo. Si t'interessa el detall, recordo que va fer unes obres a casa seva i em va dir "mira he fet una cosa que m'agradaria que la veiessis" i em va pujar al quarto de bany de casa seva i havia posat una nevera per no tenir que baixar a baix. Tant és així, que quan em vaig comprar una casa fora em va semblar tan ben pensat que ni vaig posar una igual i encara la tinc. T'ho explico en el sentit que hi havia una relació molt important.

Haviem anat a fer sortides, calçotades a Santes Creus, etc. En tinc molt bon record. Per mi va ser... No diré una sorpresa, sinó que quasi, quasi un xoc. Em vaig assabentar perquè em va trucar el Francesc Urpí i em va explicar la història. Que l'havia portat el cotxe a fer la revisió, perquè a més eren socis al taller, i se'n va anar perquè ell li fes la reparació. L'endemà va tornar vestit de dona i li va dir que es sentia dona. Això quan un ja té els seixanta passats és com a molt xocant i això explicat pel Francesc Urpí en una taula dinant et quedaves al·lucinat.

No he tornat a veure'l excepte un dia que mel vaig trobar per carrer. Ara farà dos anys que vam anar a Nürburgring amb la gent de Porsche i la meva intenció era veure'l. El vaig trucar i li vaig dir que estava allà, em va enviar una foto d'ell assegut al volant i em va dir que entraven a pista a rodar i trigarien quatre hores. Li vaig dir que m'hagués agradat molt veure'l però que quatre hores no ens podíem quedar perquè ho teníem tot combinat per tornar. Nosaltres a Nürburgring es anar a veure les carreres de clàssics, però només anem a veure l'ambient que hi ha de Porsche i ja està. Si no recordo malament, deu ser l'última vegada que vaig parlar amb ell o amb ella, perquè ja corria com a dona.

No em faria res reprendre la relació que teníem però no hi tinc cap interès. Jo crec que és molt difícil d'entendre, o sigui ho has d'entendre però és que a certa edat...

Em costaria molt d'entendre perquè ja ho he intentat. M'he preguntat "què li ha passat?" i diu "m'he sentit canviat", doncs noi pot ser si ho haguessis fet abans... Perquè si realment tot el que ell ha explicat *por ahí*, que ja de petit es provava la roba interior de la seva mare, doncs, home, pot ser que procuris no fer tant de mal pel món.

Jo penso "a on s'acabava la teva llibertat? On comença la llibertat de l'altre". És qüestió que per voler ser jo d'una determinada manera no estaria bé que et fes mal a tu i és una

mica el que ha fet. Per sentir-se bé amb si mateix, per dir em sento dona, ha destrossat una família... És dur.

Què ha fet ell per què la seva família l'entengui? Pel que es diu, molt poca cosa per no dir res. Jo no he parlat ni amb la Joana ni amb ell.

Ho podria haver portat sense fer "estropicis", de portes cap endins. Això ja és filosofia general, la meua llibertat acaba quan xoco amb la dels demes, allà és quan m'he d'entendre amb els altres. Si el ser lliure fa mal a molta gent, pot ser que tu plantegis.

Avia'm, tu ets pots divorciar, pots dir "hasta aquí llegarón las aguas" o no ens entenem i ho deixes córrer, però d'això a pensar que t'han estat enganyant i que no has conegut aquesta faceta seva... Jo m'imagino que quan va començar a notar-se coses, no sé què es pot notar, però notar-se diferent, doncs home, almenys parlar-ne. Va ser tot directe, no es va parlar.

La setmana passada vam anar a fer unes proves que vam firmar de cara a una trobada que farem l'any que ve de Porsche i venia el Francesc amb el seu cotxe i en un moment determinat vam sortir a fer el comentari. Em va dir que es volia morir, a més a més, després d'això va venir a Nürburgring i el Francesc anava amb ell de copilot i ell deia "és que tu! He dormit, no a la mateixa habitació, sinó en el mateix llit que ell" (riu).

Segurament estic equivocat, però jo crec que després de quaranta anys, pot ser, no els facis aquesta "trastada". És molt difícil jutjar els demes o pensar el que els demes haurien de fer o de deixar de fer.

Jo l'únic que et puc dir és que si ara sortís al carrer i me'l trobés li faria una abraçada com li donava anys enrere. En aquest sentit per mi aquella persona, malgrat tota aquesta transformació, continua sent aquell amic que era. No li he retirat la meua amistat i suposo que ell a mi tampoc.

La Carol continua sent la mateixa persona, a dintre d'aquell cos hi ha la mateixa ànima, el cervell una mica sacsejat (riu) però sí, és la mateixa persona. És aquella persona amb la qual jo he compartit moltes coses i me'n fotria el que poguessin pensar els altres de si el saludo, passo olímpicament, faig el que em sembla. El que sento és que aquella persona ha sigut d'una altra forma i d'una manera que no puc acabar d'entendre i quasi

diria que em costa d'acceptar-ho. Ha fet una mala jugada a la família? Sí. Estic d'acord? No.

Si m'ho hagués dit abans, en teoria diria que sí, que ho hagués entès, però a la pràctica avui la societat ha vist tantes coses i hem fet tants canvis que ja ho coneixes tot, i en aquell moment a lo millor m'hagués sobtat encara més. Segurament costaria més d'entendre.

Penso que es podria haver gestionat diferent. Com? No ho sé, però diferent. No em puc imaginar que això passés a la meva família... Si em trobes amb aquest cas a casa, d'entrada el portaria al psiquiatre (riu), perquè s'aclareixi.

Penso que he reaccionat com havia d'haver reaccionat. No m'he plantejat tornar-lo a veure, no tenim res en comú ja. A Nürburgring teníem una cosa en comú, però ara no tinc cap necessitat de parlar amb ell. Si ens trobem, continuarà sent aquella persona que hem tingut aquella vida conjunta i parlariem, però ja està.

Si hagués continuat sent home, hauria estat completament diferent perquè hagués continuat tot, segur. Ell ha hagut de trencar amb moltes coses, si no hagués fet aquest canvi, avui segurament faríem sortides junts encara. Ell ja no està en el club.

Alicia Latchinian

Conocimos a Carol en EnFemme. Cuando fuimos allí ya nos habían hablado de Carol. La doctora Rosa Almirall de Transit, por medio de ella llegamos a EnFemme y nos hablo de Carol. Cuando Lina empezó a hacer la transición la puso como ejemplo para darle ánimos, de que Carol con la edad que tenía lo había dejado todo para ser feliz... Cuando fuimos a EnFemme ya íbamos con predisposición de conocerla. En toda esta transición para nosotras es una persona muy importante.

Nos ha arropado mucho, hemos creado un vinculo muy particular. Salimos fuera de EnFemme, hemos entablado una amistad en la que quedamos para comer cada tanto. Con decirte que quedamos al mediodía y nos levantamos de la mesa a las ocho de la tarde. Ha sido muy importante para todo. Cuando fue a Tailandia lo vivimos muy de cerca.

Es una persona muy querida en EnFemme. Tiene una energía muy especial. Es muy digno que una persona que ha tenido todo lo material, el confort que cualquier ser humano le encantaría tener y ha renunciado a todo eso, ha perdido a su familia, a sus hijos y su mujer. Ella es feliz con su condición y eso es muy enriquecedor, que una persona aprenda a vivir y ser feliz con tan poco después de haber tenido tanto. Eso te habla mucho de una persona, siempre tiene algo para dar y transmitir. Con decirte que yo hace cinco años que vivo en España, soy de Uruguay y tengo a toda mi familia allí, y yo decidí este año festejar mi cumpleaños en EnFemme y Carol era una de las personas mas importantes para mi que estuvieran allí. Te lo digo y me emociono porqué fue un cumpleaños sumamente especial para mi, porqué encontré en Carol y en todas las chicas gente autentica, allí no se necesita ser falso. Que Carol haya renunciado a su familia, a sus hijos, al dinero, a las empresas, etc. Realmente es ser autentica, y no todo el mundo lo logra y lo puede hacer.

Es un dar y recibir. Ella es muy feliz ayudándonos a todos en general. Supongo que te habrá contado que ella escribe sus relatos. Todos la leemos y la seguimos y te transporta a su cotidianidad, su día a día. Es una forma de estar allí. No es solo que ella se sienta bien con nosotros sino que ella también nos hace sentir bien a nosotras. Yo creo que es feliz y no tiene que perder la esperanza, que los hijos algún día volverán.

Yo no entiendo la reacción que ha tenido la familia de cortar la relación con ella pero tampoco puedo opinar porque es algo muy personal. Depende de muchas cosas: de cómo te han criado y educado, de la relación que tengas con tus padres, de la sociedad, del status donde te muevas... No me arriesgaría a decir si lo he entiendo o no. Primero porque tengo un hijo que tiene quince años y hoy lo entiende, y ojalá que lo entienda toda la vida, pero la vida cambia tanto. Puedo entender a su mujer porque también soy esposa y también me costó. Para que hoy me veas aquí al lado de Lina la mar de feliz, he tenido que llorar mucho y he tenido que sufrir muchísimo. Ojalá que algún día primen sus sentimientos, y que además sus hijos que algún día serán padres, entienden que ella a pesar de todo es feliz.

A mi me hizo seguir adelante el amor y el dolor por la perdida. Yo perdí al hombre con el que me casé. Estuve con Lina des de los 18 años y pasé un duelo, primero porque en mi caso particular nunca me dio una pista, hasta hace un año y medio. Fue un shock, me asusté pero también me informé, me hizo seguir adelante el hecho de ponerme a estudiar y ver que no era un problema. No puedo vivir sin ella, es el padre de mi hijo y ahora somos una familia sumamente feliz, no tiene nada que ver con el hombre que yo

vivía antes. Si ahora Lina deshiciera su transición y volviéramos a dar un paso hacia atrás yo ya no podría vivir con ese hombre. Hoy he visto en ella cosas que antes no veía y que ahora me hacen feliz, pero para decir esto lo tuve que haber pasado y dolido. Algún día, los hijos de Carol tendrán que darse esa oportunidad, de ver que Carol es otra persona y siente de otra forma.

Te afecta siempre el qué dirán y el que te miren diferente. Uno tiene que hacerse fuerte y salir a la calle y empoderarse. Afecta más en una situación social alta pero en la vida cotidiana la gente aún tiene mucho que aprender. Depende de uno que te afecte o no, de lo fuerte que seas y del amor que tu sientas.

Volcándonos en el tema económico, una persona que aprende a desprenderse de todo y puede pasar seis horas tomándose una copa de vino y no importa en qué sitio sino con quién estas, te enriquece como persona. No lo conocimos como Carles, sino que conocimos a Carol directamente, pero es una persona cariñosa y muy sensible, no dudo que haya cambiado.

No me sorprende para nada que sus amigos le hayan dado la espalda después del cambio, no por ellos en particular sino por la sociedad.

Su copiloto de Nürburgring y su señora están siempre a su lado, son de los pocos que lo han acompañado. Sabemos que Àngels entiende más y apoya más, al esposo aún le cuesta un poquito y lo sigue tratando en masculino. Pero es valorable que haga el esfuerzo y que lo intente.

Es como un duelo, tu estas perdiendo a un ser que conoces de toda la vida pero la esencia sigue estando. Esa gente que no lo acepta, puedo entender que al principio estén shock, es como una muerte, pasas por las mismas etapas: la de ira, la de rabia, de shock, de silencio de negación y luego viene la aceptación y el entendimiento. Si a esas personas tu les das un tiempo para que puedan ir evolucionando y no reaccionan, entonces que sigan su camino.

Estamos hablando también de otra generación. No es lo mismo que ahora, tiene que ser difícil para ellos. A mi me da mucha pena por lo hijos, él parece que lo tiene superado, siempre dice “yo no me quiero decepcionar, por eso no espero nada de nadie”. Quizás es una coraza porque son sus hijos.

En mi caso, para mi Carol ha sido importante, hasta como una figura maternal. Tampoco nos vemos mucho pero la sigo en Facebook, la tengo en el whastapp, hablamos, y ha sido todo un ejemplo, me ha dado fuerza para seguir. Yo agradezco que hoy esté en mi vida.

Lo que más destacaría es su poder de escucha, que a veces a lo mejor es al revés, ella necesita más, pero ella siempre está dispuesta a ayudar. Además me divierto mucho con ella, si no está en las cenas de EnFemme parece que no son las mismas.

Por lo que hemos hablado ha sido siempre muy respetuosa y muy entendida dentro del mundo del motor y eso a ella le hace sentir muy bien.

Lina Mulero

Principalmente nos ha ayudado en su experiencia vital. Si bien la parte que le toca de desprendimiento familiar no tiene nada que ver con nuestra situación, en si, para nosotras y todas las chicas es una *alma mater*. Es una golondrina guerrera y viajera. Un poco sigues sus pasos, con sus experiencias y vivencias nos ha ido orientando y asesorando. A parte de eso se le coge cariño muy rápido.

Cuando le paso lo de Tailandia tratamos de darle nuestro apoyo y ánimos. Ella cuando vino, estaba un poquito “chafadita” por la parte de salud pero lo más importante era su estado anímico. Realmente sentimos que se vino a bajo, hasta un punto que llego a preocuparnos. Meses después de haber regresado no lograba levantar cabeza. Principalmente era mental, más allá de que es una persona mayor y tiene sus años, lo que realmente la tenía hundida era el sentirse que ya no servía, ya no valía... La desilusión de no haber acabado ese sueño que le quedaba pendiente. Realmente para ella era la guinda del pastel: refrescar un poquito su cara y venir más rejuvenecida y más mona. Le costó mucho levantarse de ese bajón pero allí es donde intervinimos más. No solo nosotras, todas la hemos arropado mucho y la hemos ido ayudando a salir adelante.

Aunque ella intentaba disimular que le había afectado mucho (Tailandia) y no se haya hablado específicamente de esto. A nosotras nos cuenta que fue un bajón doble, no solo que no pudo cumplir su sueño sino que además le dijeron que estaba enferma. Se perdió la carrera de coches de Mónaco y para ella participar en estas actividades es muy importante porque es algo que ha hecho sistemáticamente toda la vida y recién ahora es cuando puede vivirlas como Carol y ser presentada en la categoría femenina.

En EnFemme vemos a las personas como podrían estar en la más absoluta intimidad, en soledad, y se te muestran tal cual sienten y son. Esas personas, realmente, no tienen nada que ocultar. Des de ese punto de vista vemos que hay mucha autenticidad en esas personas.

Va más allá de lo económico, aunque sea verdad que a todos nos gusta el confort y más si estas acostumbrado de toda la vida, pero claro, ¿hasta que punto ella necesitaba ser autentica para sentirse feliz que le ha costado lo más importante, la familia? No queremos decir con esto que no lo sufra, lo sufre tremendamente y seguro que no se enorgullece de eso, ni muchísimo menos. Con todo y así, el hecho de ser, después de tantos años, quien siempre debió haber sido, eso vale más que todo. Si tuviese a sus seres queridos acompañándola, ya sería perfecto. Es muy digno luchar por la felicidad como lo ha hecho y nos sacamos el sombrero.

Sinceramente, creo que es feliz y esta viviendo desde su autenticidad y eso es lo más importante de todo. El hecho de haber tenido que renunciar a su familia, no la ha hecho del todo feliz, es indudable, podría estar mucho mejor de lo que esta ahora. El hecho de poder estar en paz consigo mismo es lo que le brinda tranquilidad.

Por eso también ella esta muy unida a todas nosotras, en cierta forma no es que suplas con otra persona lo que te falta pero ha encontrado una segunda familia y esta aprendiendo a sobrellevar esa perdida con la nueva gran familia que la rodea. Entre todas le vamos llenando los huecos y ella va saliendo.

En mi caso, al reencontrarme tan bien conmigo misma y al encontrar esa paz y ese equilibrio que tanto buscamos las personas que no dimos el paso antes, nos hace sacar al exterior lo mejor de nosotras. En este año y medio ha estado conviviendo con lo mejor que había dentro de mi y que no había sacado nunca. Nuestra relación esta mejor que nunca.

Yo entiendo a la mujer y a los hijos porque forman parte de un rebaño que sigue el modelo de sociedad patriarcal. Por eso es tan importante la labor que se esta haciendo desde las asociaciones para cambiar las bases. Carol esta pagando el precio de esta sociedad que hasta hoy no tenía ningún tipo de información. Tampoco se les puede juzgar mucho a ellos porque no conocen otra manera de pensar.

El nivel social en el que se encuentran agrava la situación, si no tuviesen esa posición también sería igual de difícil e igual de normal el rechazo. El hecho de ser familias que viven mucho de las apariencias y del qué dirán, eso les marcaría mucho, no solo Carol sería señalado con el dedo sino cada uno de los integrantes de la familia. Eso agrava la situación pero si fuesen familias corrientes tampoco sería fácil.

Toda esta situación es anterior a que Carol haya salido públicamente, todo esto sucede desde el momento cero, desde que Carol manifiesta que quiere vivir conforme a su género sentido, el rechazo es total desde ese minuto. Tampoco sabemos si la familia está aún peor de lo que estaba, porque como realmente no hubo contacto nunca más no sabemos si las apariciones han agravado la situación.

Nosotras conocemos a Carol, no conocimos a Carles, pero no dudamos de que Carol sea tremendamente más digna y espiritual de lo que era antes, porque es exactamente lo que me ha pasado a mí.

Sus anteriores amigos seguramente se habrán dejado llevar por lo que les digan, cómo los miren o los juzguen a parte de que los vinculen con esa persona. Supongo que lo fácil para ellos es desentenderse. Depende del grado de amistad y de lo que sientan por ti. Si realmente es una persona que te aprecia y te quiere en su vida, lo termina aceptando y los que no lo hicieron déjame dudar del grado de amistad.

Cuanto más alta es la escala social de las personas más se viven estas situaciones. Cuando estás muy bien económicamente y eres alguien en la sociedad todos están a tu alrededor y eres sumamente popular, todo es falso. Se mueven únicamente por interés, por la parte de estatus, apariencias. No hace falta que haya una transición de género de por medio, basta que tengas un golpe duro y quiebres económicamente.

No sé cuanto apego tendría de esa vida, pero, sinceramente creo que si ella pone una balanza, lo que vive hoy es mucho más rico. Ella entiende que lo que verdaderamente importa es estar ahí en todo momento, no solo en los buenos. Nosotras hemos encontrado algo recíproco en ella.

La mayor parte de amigos que aún conserva de su antigua vida son mujeres, no sé si es porque las mujeres se ponen más en su sitio y tratan de entenderlo, quizás para sus amigos hombres, el macho que han tenido de amigo ahora resulta que no lo era. Para

el sexo femenino a lo mejor es diferente porque ese hombre que entendían menos, ahora como mujer lo pueden entender más.

A Carol aprendes a quererla muy rápido y nos encanta que forme parte de nuestra nueva vida. Supongo que mi transición sin él no hubiera cambiado mucho, a mí también me costó cuarenta años decidir hacia donde iba a ir. Una vez que tomé la decisión iba a ir igualmente. Hoy por hoy es una persona que nos hace falta en nuestras vidas.

Lo que más destacaría es el hecho de querer ayudarnos a todas incondicionalmente, de estar siempre dispuesta y sentirse feliz haciéndolo.

Francesca Serra

Sobre el mes de Maig vaig arribar al taller i em van dir puja a dalt que el Francesc i el Tomàs, un noi que treballa aquí, t'explicaran una cosa. El meu primer pensament va ser que s'havien separat. Vaig pujar a dalt i em vaig trobar al meu marit desencaixat, el Tomàs que no s'ho creia, ningú no s'ho creia. Ell va venir aquí i va dir que era l'últim dia que el veiem com a Carles i que al matí de l'endemà ja seria la Carol. El primer dia que va venir va xocar molt perquè portava una perruca, anava molt curta, portava com una minifaldilla i a mi això em va xocar molt. Ho vaig entendre perquè tothom té dret a anar com vulgui però em va costar. El primer pensament va ser pensar en la seva dona i els seus fills, com a dona jo pensava d'aquesta manera. El que el vaig dir és "al cap de quaranta anys has de fer aquest canvi?". Això és el que em va xocar. El meu marit encara no ho acaba d'entendre, però tots l'hem acceptat i li hem dit més o menys el que ens assemblava. Ell veu que els seus fills no l'han repudiat però no volen saber res d'ell i clar és normal.

Amb la seva ex-dona no s'han vist mai més a la vida, els dies que van anar a signar els papers del divorci ni tan sols es van veure, ni ella vol saber res d'ell. Ha fet coses que considero que has de ser molt valent però que considero que hi ha coses que no les acabo d'entendre perquè no estan ben fetes.

Si era una cosa que ell feia tant de temps que la portava dintre lo lògic seria no esperar quaranta anys.

Penso que portaven junts tants d'anys que hi havia el "carinyo" de tota la vida. Nosaltres havíem anat a casa seva a dinar molts cops i no veies una cosa rara. Durant aquella època

que va estar tant de temps sol, doncs, això li va servir per indagar. Una vegada s'hi va posar a investigar, ho va voler provar i va veure que això li agradava o l'atreia més que el que tenia. S'ha de pensar en el mal que li ha fet a les altres persones perquè els hi ha fet molt. En aquest cas, trobo que ha sigut molt egoista per només pensar en ell.

Ella es pot trobar la més feliç de la vida però que té, que això li han dit moltes vegades. Vigila perquè et trobaràs vell o vella i sola, i malalta, perquè a mesura que ens anem fent grans és el que ens anem trobant. A la vista està que, sí, suposo que li han hagut d'ajudar moltíssim i molta gent amb l'operació que l'han fet i que no es troba massa bé, però la família, qui és amb la qual quan et trobes malament t'arrodolés, no en té. Ara no està al 100 per cent, té dolor a l'esquena, a més a més ho veus, que d'un any cap aquí el veus que ha perdut moltíssim. La Carol que era en un principi i ara ha canviat al 1000 mil per cent. A més, el que va fer al Trencadís va fer molt mal perquè en aquí al taller semblava que fóssim el centre d'informació. Tothom trucava per saber que havia fet i ens vam trobar molt desbordats, a casa seva ja ni en parlem, la seva dona i els seus fills. A més, és una persona coneguda en molts àmbits, a Barcelona estava a molts clubs de cotxes. Accepto tot el que ha fet però això ho trobo mal fet.

A mi em fa la impressió que com això en un principi jo ho veia com un cercle tancat, que no hi havia ningú que havia agafat la bandera per ser al davant de tot i ella es va veure amb tants ànims per fer-ho, doncs a mi em fa la impressió que una miqueta l'han fet servir per això. És un cercle tancat perquè deu haver-hi molta gent que deu tenir aquestes inquietuds i no les exposa. Crec que no va pensar en el mal que podia fer i tota la repercussió que això ha tingut. En un principi tothom volia sopar amb ella perquè ho expliqués tot, però una vegada tothom la va veure aquí es va acabar tot. Anaves a una colla de gent de cotxes i sempre es parlava el mateix, fins que va arribar un moment que dius escolta, que cadascú faci el que bonament pugui.

Pràcticament ella s'ha retirat de tot, fa una cursa a Alemanya, a Nürburgring, on corre amb un altre senyor perquè el Francesc va a Ral·li. Nosaltres mai li hem girat la cara ni res, l'únic que el Francesc li va dir que ell li continuaria dient Carles. Al Francesc li costa més d'acceptar-ho perquè hi ha coses que no entén. A l'Andreu Casas encara li costa més, aquell senyor en coses normals no doblega, menys amb una cosa d'aquestes. És de l'època del passat. En persones grans costa i les dones ens adaptem millor a totes les coses però els homes són més tancats.

A la Corina i a l'Anna representa que els hi ha fet molta gràcia i li han anat molt darrere i jo hi ha coses que no les veig bé. Perquè per exemple amb la Corina, l'Àngels i l'Anna els hi dic si els seus fills ho acceptarien. Tu imaginat una cosa, que un dels dos es casi, tots dos són solters però "bueno", la ex-dona pot dir tria qui vols que vingui la Carol o jo. Això és el mínim que podria passar, ell s'ha volgut apartar de la família doncs s'ha d'apartar del tot. És que és molt difícil.

Quan vols fer canvis d'aquests has de perdre algo, tot no es pot tenir a la vida. Poder amb els anys ho podrien haver acceptat, i nosaltres amb un dels fills tenim bona relació, ve molt per aquí perquè també està relacionat amb el món dels cotxes i col·laborem amb coses, amb la dona ens hem vist moltes vegades. Al cap d'uns quants dies que va passar lo del Trencadís, me la vaig trobar pel carrer i estava a la defensiva dient que no volia sentir parlar sobre ell, se la veia dolguda.

Si s'hagués quedat tot en petit comitè, la família ho podria haver acceptat. Ell no va voler fer-ho de cara a la galeria, va ser molt valent i jo ho entenc. Les coses materials no les hem de valorar tant, però pensa que vivia en una casa de la què tots somiem i se'n va anar a viure primer a un tuguri i després a un pis que deu estar més bé, no sé, jo no l'he vist. És allò de dir donar-li la volta al mitjó, totalment.

Quan ets més gran demanes més comoditat. Ell no va pensar que els seus fills vivien a Barcelona i que la Joana viu a Alella i que allà està sola en una casa que és com un palau, però sola. No ho va pensar en cap moment, només va pensar en ella. Una casa que se l'havien fet per la jubilació, per si arribaven a tenir nets que la poguessin gaudir tots. Ell va anar a la seva.

La Joana a lo millor va dir-li de portar-ho en secret, pot ser per no desfer la família, els fills haguessin continuant anant-hi però tampoc hagués sigut el mateix, evidentment.

Jo crec que no s'hagués ajuntat amb aquest tipus de gent, que *ojo*, poden ser bellíssimes persones, jo a l'única que conec és a la Lili, que és bona persona però no crec que sigui la companyia adequada perquè ella més aviat li fa de mareta a ell. La Lili no és una persona centrada, és depressiva i no sap el que vol, que si ara sóc Fernando, ara Lili. Tot això ho hem viscut i li hem fet tan bona cara a un com a l'altre. Les altres pel que veig que ens explica doncs veig que tot l'altre grup són unes *locas*. Totes tenen ganes de sortir i ens hem de posar a l'edat d'ell que té setanta anys. Sé que fan dinar i sopars, que

en un principi anaven a dinar fora de casa però ara ja s'ha acostumat a fer el dinar a casa, cuina.

La nostra relació continua sent la mateixa perquè ell està a Barcelona i no té els cotxes, se n'ha venut algun. Sempre li dic que pensi en els diners, que es farà més gran i els pot necessitar per tenir una bona vellesa, per si està sol i l'han de cuidar. Pot ser si ell estigués aquí a Sabadell, pot ser ens veuríem més. Ojo, que jo sempre li he dit si has d'estar sola al Nadal vina a dinar a casa i ella no vol perquè té a les seves noves amigues.

Com que nosaltres tenim relació amb els fills veiem la manera que pensen i com pensa la Joana. Nosaltres tenim una casa a la Cerdanya igual que ell i la Joana ha vingut moltes vegades a casa, en un principi no se'n parla res de res però arriba un moment que s'acaba parlant.

Uns dies abans que ens ho expliquessin, va venir i vaig pensar que tenia la pell molt fina i clar, ara ho he entès, s'havia començat a hormonar. Abans d'això no tenia cap gest, ni la manera d'anar vestit. Sempre portava moltes samarretes amples i grosses de carreres, era la seva manera de vestir, no li veies coses rares. Ens va pillar totalment de sorpresa. El meu marit si es descuida, li agafa algo, li va afectar molt.

Jo crec que se'n penedeix d'algunes coses. Eren una família molt oberta, a casa seva hi anava tothom. El mal va ser estar aquell any anant amunt i avall, tantes hores sol. Abans de separar-se i de fer aquest pas van anar a una persona que els hi indiqués bé i després ell devia veure que per molts raonaments que li fes, ell volia fer el canvi. Comentant amb ell em va dir "hem estat un any que ens hem fet molts farts de plorar" i ell em sembla que això va dir al Trencadís.

Per exemple, en el cas de la Corina i de l'Anna, si tu quan fas una cosa tot ho trobes ben fet i li dones tot a favor, evidentment ell es trobarà millor amb aquestes persones. En canvi, bé aquí i jo li he dit el que no trobo bé. El dia que el va veure el seu nét li va preguntar de què anava disfressat. Ell va voler que el veiessin tal com era i al nano li va sortir això, fins i tot la canalla ho veu. De com anava en un principi la cosa ha canviat molt. Es va voler alliberar i portava tot el que no s'havia pogut posar abans. El meu marit no volia ni sortir al carrer. Va ser en pla "sóc la Carol i a partir d'ara sóc la reina del món". Ara ja s'ha moderat, va ben vestida.

Té problemes d'esquena, camina de mala manera, barqueja, els talons se li torcen, etc. Hauria de tenir un assessor d'imatge per què es poses coses modernes però amb gràcia. Jo sé com es vol posar tot el que no ha pogut tots aquests anys però no es dóna compte que després la gent se'n riu, sobretot pel darrera. Si una cosa no la trobes bé li has de dir.

Jo l'únic que li vaig dir a la Carol va ser que quan anés amb el Francesc que intentes anar vestida bé perquè ell ho passa molt malament, perquè són moltes hores fins a Nürburbring i allà seria l'atracció.

Xavi Alguersuari

El que vol dir la Cesca és que hi ha coses que les podria haver evitat i no les evita. Vam anar Nürburbring i vam anar a la piscina de l'hotel i va baixar amb biquini. No passa res però qui l'acompanya, pot ser es sent violent. És un exemple però és el més "heavy". Ell no es vol amagar de res ni de ningú. Ha arribat al punt de dir qui m'accepti bé i qui no que se'n busqui un altre. Com no s'amaga de res va com ell vol i fa el que vol. A vegades, tampoc cal, pot ser si se'n va amb totes les seves amigues a un lloc que és del rollo doncs cap problema, però quan te'n va a un altre lloc no cal. Estem parlant d'un típic hotel perdut en un poble que la gent hi va a descansar.

Jo no tinc cap problema, si ell ha triat això cap problema. A mi no m'afecta, en altres pot ser sí.

Tot això va passar en el primer viatge que fèiem després del canvi. Quan vam arribar a Nürburbring, ella es va vestir de corredor i anava amb la perruca. El Francesc li diu "Carles suposo que no aniré amb la perruca no? Quan et treguis el casc se't sortirà amb la perruca" i des d'aleshores no s'ha tornat a posar la perruca.

Ell li ha dit des del principi, "em sap greu però jo et continuaré dient Charlie", perquè ell ha sigut el Charlie de tota la vida.

Jo no m'avergonyeixo si anem amb ella pel carrer, el Francesc sí, sent vergonya aliena. Li fa vergonya que el vegin amb ella perquè són de la mateixa edat i no vol que la gent pensi que són parella. També es sent incòmode si la Carol està a prop seu, ara ja no tant perquè ja no ve gaire al taller, els cotxes ja no són una prioritat com abans.

Ell sempre ha sigut molt de sortir, li agrada la vida social. Té una vida social molt més extensa que la nostra, amb el seu nou entorn. Col·labora en moltes coses i un dia va dinar amb una, un altre va sopar amb altra gent, etc. Em llegeixo els seus relats al blog on et diu el que pensa, el que li ha passat, que li ha fet el seu fill, que no li ha fet o què li ha deixat de fer, i crec que ell no s'ha quedat a casa a causa de tot això.

Crec que es sent sol pel que ell necessita, encara que es faci el fort, que són els seus fills i quatre amics contats. Nosaltres li fem costat, com altres però el que li agradaria seria poder trucar els seus fills i tenir algun tipus de relació amb ells. L'àmplia vida social que té és per suplir un buit.

Crec que podria haver fet més per apropar-se un altre cop a la seva família, sobretot els seus fills. Amb la ximpleria ja han passat tres anys, si a mi em passés una cosa així amb el meu pare, clar que en un principi no hi podria acceptar però d'això a no voler saber res d'ell, no. Amb això no dic que si hagués fet més els fills ho haguessin superat, no li donarien molta "coba" però si que parlarien algunes coses.

Lili Ariel

Vivir con Carol es complejo. Carol y yo tenemos dos maneras de ser completamente distintas. Una parte de la personalidad choca bastante, porque ella es de una manera y yo de otra, pero al mismo tiempo, hay otra parte que también nos une. Somos polos opuestos pero nos atraemos de alguna manera. Nos une la transexualidad, los gatos, gustos parecidos, pero en otras cosas chocamos por completo, no tenemos nada que ver.

Nos conocimos a través del Facebook. Hicimos comentarios que pasaban sobre terceros y a Carol le gustó como respondía a aquello, y así fuimos haciendo una amistad. Yo decía cosas de las que ella pensaba lo mismo y empezamos a enviarnos mensajes entre nosotras. Un día me dijo "¿por qué no te vienes a Barcelona?. Yo estaba buscando un sitio donde irme a vivir, porque tengo una casa pero me agobia ese sitio, no puedo estar ahí. Estaba buscando donde ir y miraba posibilidades: Barcelona era muy caro, Madrid, Sevilla, Málaga,... Y dicho y hecho, me vine. Y así llevamos desde el 2014.

Conozco bastante de lo que le ha pasado a Carol. La admiro porque pese a la edad que tiene, hay que ser muy valiente porque tenía una vida hecha por completo y de repente hace una cambio radical en su vida. No es como yo, que tengo casi treinta años menos.

Es valiente lo que hace Carol, no todo el mundo teniendo una vida tan cómoda lo haría. Al tiempo de conocer a Carol, yo hablaba con diferentes personas por el chat y me decían “no, yo ya tengo la vida hecha, ¿cómo voy a cambiar?”, y era gente que no se atrevía.

Que su familia la haya dado de lado, en parte se entiende. Era normal que pasará. No todas las familias de personas transexuales lo acaban aceptando, no tiene por qué, pero es comprensible. Lo trato de entender porque son personas de otra época, con otra mentalidad y no son capaces de aceptar que el marido, el padre, el hermano sea transexual. También depende de cómo estén educados, unos lo aceptaran más y otros no lo aceptaran.

Carol me ayudó a conocer Transfer, en los primeros días de hormonación, me está ayudando en la fotografía, no sé, en todo.

Yo he ido a EnFemme y algunos de mis mejores momentos los he pasado allí, en sus increíbles cenas y con esas increíbles personas. Son un encanto, cada una de ellas es singular. Allí la que no se atreve a ser mujer durante el día, entra en ese local, se transforma y es toda una mujer. Lo ves y es un cambio radical. Es increíble.

El hecho de llegar a ser mujer compensa todo lo malo. A veces recuerdas cosas de tu pasado, te entra un poco de nostalgia, pero es normal. Yo por ejemplo hubo un tiempo en el que me aparté de absolutamente todo, aparté a Lili, pero fue imposible, acabé regresando. Mejor vivir como Lili antes que vivir una vida que no tiene sentido para mí.

Antes vivía en la provincia de Toledo, cerca de una ciudad que se llama Talavera de la Reina, en un pequeño pueblo en plena Sierra. Era precioso pero no puedo vivir allí. En los pueblos todo el mundo te conoce. Allí no era Lili, tenía que aparentar una persona que no era. Tuve que dejar todo eso, cerrar la casa e irme. No lo hecho de menos, lo he vivido, es una parte bonita, pero ya se quedó atrás y hay que seguir adelante y avanzar.

Mi nueva familia ahora es Carol y los dos gatos. Carol es lo más cercano a una familia que tengo. Cuando me preguntan quién es mi familia, digo Carol. Con EnFemme no digo nada porque ya no tengo trato, hace más de un año que no voy por allá. Dejé de ir porque no me encontraba bien de salud y necesitaba tan bien alejarme. Si quiero vivir como mujer tendré que empezar a relacionarme con mujeres, tendré que vivir de una manera diferente y me fui apartando de todo lo que era EnFemme poco a poco.

No me planteo volver a EnFemme. Lo dejo como una etapa más en mi vida, resultó bonita. Durante tres o cuatro meses estuve dirigiendo EnFemme porque Sofía Sabater estuvo un poco rara y luego ya lo dejé y volví a mis actividades.

Prefiero relacionarme con mujeres CIS, porque yo estaba viendo que EnFemme ya lo tenía demasiado visto. Había ido tanto por allí, lo había dirigido, estaba demasiado acostumbrada. Entonces hubo un punto en el que dije basta, porque no me llenaba. Necesitaba algo diferente. Cuando vas tanto tiempo a un sitio acabas cansándote tarde o temprano y no quería que me cansara.

Si vas con mujeres CIS es diferente, te comportas de manera diferente pero tratas de ser tu misma. Lo bueno es que en Barcelona puedo pasar desapercibida.

Si tengo la oportunidad me gusta explicarme. El termino transexualidad en seguida lo relacionan con la prostitución o con alguna cosa peor. No se imaginan que una persona transexual, independientemente de si es hombre o mujer, pueda tener una profesión. Quiero que entiendan eso, que una persona transexual es capaz de estudiar, de trabajar y de tener su vida como cualquier otra persona.

En el ámbito familiar me pasó lo mismo que a Carol, si iba como hombre todo perfecto. La última que me vieron, no les gustó mi aspecto. Ni siquiera te felicitan por Nochebuena ni cumpleaños. Entonces tengo que vivir mi vida que es lo único que me queda por hacer.

No puedo mantener una relación con unas personas que no me aceptan como soy. Si ellos quieren que yo vuelva tienen que aceptarme como soy, soy Liliana. Estoy en proceso de ser Lili, todavía es largo, dura aproximadamente tres años. Tienes que tomarte la medicación a raja tabla porque sino no lo vas a conseguir.

Para ser feliz me gustaría estar bien a nivel económico, porque tan pronto tengo como no tengo, y formar una familia, teniendo una pareja. Carol y yo somos madre e hija, compañeras de piso. Quiero lo que todo el mundo quiere, nada en especial. No tengo grandes aspiraciones.

No todas queremos ir a Tailandia. A parte que da miedo, tienes que tener ese dinero. Independientemente de que te hagas una operación determinada, vas a seguir siendo mujer.

Para Carol fue duro el no poder operarse en Tailandia, le afectó mucho. Estaban a punto y en aquel momento le dijeron que no podía ser. Ella había ido con muchos ánimos, encantada de la vida, y de repente se vino a bajo. Finalmente, cuando vino estaba alicaída y con el paso del tiempo se ha ido animando. No sé si se atrevería a hacer la operación en estos momentos, pero en todo caso, si quisiera yo la apoyaré.

Mi familia seguramente me reconocería pero les costaría trabajo aceptarme. Son personas muy de campo, conocidos en todo el pueblo. No les haría mucha gracia que yo estuviera por allá.

Me parece que ya iba siendo hora que alguien hiciera su historia pública. No se lo pensó, prácticamente fue a por todas. Era necesario, ya que al hacerlo público puede ayudar a otras personas que quieran hacer lo mismo. Muchísima gente se puede atrever.

Es casi imposible que esto se hubiera quedado en un círculo íntimo. Normalmente cuando tienes algo guardado y quieres contárselo a un amigo especial tu lo haces, pero no hay garantías de que este no se lo vaya a contar a otro y el otro a otro. Tarde o temprano se acaba sabiendo. No puedes ocultar quien eres, de día soy Carles y de noche soy Carol, eso no puede ser. O soy una persona o soy otra, si soy Carol tengo que vivir como Carol. ¿Lo hizo tarde? Sí, lo hizo tarde pero lo que importa es que se atrevió a hacerlo, y que lo que ella haga afecte a otros. Carol ya conocía las consecuencias al hacer esto, es mayorcita. De momento está teniendo una vida completamente diferente a la vida que vivió, y está sentando unas bases para vivir de una manera más plena.

En parte se puede llegar a ser feliz sin esa parte de su vida. Todo se complementa. Ella perdió a su familia, pero me tiene a mi que soy como parte de su familia, tiene a las chicas de EnFemme, el casal Landa...

Creo que lo ha hecho de la manera correcta, no creo que se pueda hacer mejor. Yo cuando vi por Facebook lo que Carol hacía me parecía impresionante. Ese momento en el que dejaba a su familia, se separaba y se iba a vivir a otra parte ella sola, me impactó. Lo que hizo Carol me ánimo a dar el paso.

Hace unos años vivía en Madrid. Intenté hormonarme pero no me funcionó. El problema es que no tenía a nadie que me animará, así que me eché para atrás y lo dejé todo de lado. Cuando conocí a Carol, me animó a seguir y yo quería ser Lili. Además disfruto mil veces más siendo Lili que Fernando. Me encanta ir de tiendas, presumir, mirar con descaro...

El cambio de nombre en el DNI significa una aceptación hacia mi persona como Liliana, como mujer, como transexual. Si no lo tienes te falta algo. Cualquiera puede ponerse un nombre y quitarse el suyo. Cuando Carol vio su nuevo nombre en el DNI y en sus tarjetas fue la mujer más feliz del mundo.

Carol es una sentimental, se emociona fácilmente. Cuando la conocí mal vestía, la tuve que enseñar. Parecía una viejecita turista de noventa años. Es un encanto como persona. Sería, la tuve que enseñar a sonreír porque me dio la impresión de que no había reído mucho en su vida. A veces es algo aventurera, ella me enseñó como son las experiencias de los rallies y me encanta. No vamos a competir, normalmente quedamos la últimas. Nos lo pasamos en grande. Es una persona muy especial, sabe acercarse a la gente, relacionarse. Ella ha estado en un mundo completamente diferente a este, no tiene nada que ver, pero sin embargo sabe tratar. Es exigente en algunas cosas y cabezona en otras. Tiene la costumbre de salirse con la suya, aunque no lo quiera reconocer. Como persona se exige demasiado, quiere dar el 100 por cien y, a veces, tengo que recordarle que ya no tiene 30 años.

Con el paso de Carles a Carol su personalidad ha cambiado completamente. Se ha vuelto más alegre y extrovertida. A dejado atrás familia y demás, pero ha conseguido otro tipo de felicidad que no le podían dar, la felicidad de ser ella misma. Eso es mejor que cualquier otra cosa.

Ainara Vara Hernández
Barcelona, 3 de Juny de 2016